

**Zpráva o plnění opatření
Národního plánu podpory a integrace
občanů se zdravotním postižením
na období 2006 – 2009
v roce 2009**

Ministerstvo dopravy

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Pro spolupráci s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility byl vyčleněn 1 pracovník Ministerstva dopravy, který pracoval v komisi pro hodnocení záměrů bezbariérových tras. Výstupem hodnotitelské komise bylo doporučení řídicímu výboru ve smyslu schválení či neschválení předkládaných projektů k financování v rámci programu mobility.

V rámci akce "Oprava sociálního zařízení včetně přístupových cest pro ZTI" realizovalo Ministerstvo dopravy v roce 2009 instalaci pojízdné schodišťové plošiny a bezbariérovou úpravu toalet v přízemí ministerstva v celkové hodnotě 2 535 tis Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 5.10. Rozvinout existující dotační programy na úhradu části investičních nákladů na pořízení hromadných dopravních prostředků přístupných osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

MD - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MD

Orientační odhad nákladů: cca 400 mil. Kč

PLNĚNÍ:

Pořizování bezbariérových vozidel pro železniční osobní dopravu v roce 2009 umožnil program č. 127 630 Pořízení a modernizace železničních kolejových vozidel přijatý Ministerstvem dopravy. V rámci tohoto programu uvedly České dráhy v roce 2009 do provozu 73 nových bezbariérových souprav za téměř 4 mld. Kč. Program pokračuje v letech 2010 – 2013 a jeho cílem je snížení průměrného stáří železničních kolejových vozidel pro osobní dopravu, která jsou provozována v režimu závazku veřejné služby a zvýšení podílu bezbariérově přístupných vozidel. Prostřednictvím programu chce Ministerstvo dopravy pro všechny občany zatraktivnit železniční osobní dopravu vůči ostatním druhům dopravy, především individuální automobilové dopravě.

Projekt pořízení a obnovy železničních kolejových vozidel mohou financovat prostřednictvím regionálních operačních programů i regiony soudržnosti. Orgánem udělujícím podporu je v takovém případě regionální orgán (regionální rada) příslušného regionu úrovně NUTS II (konkrétně regionů Jihovýchod, Jihozápad, Moravskoslezsko, Severozápad, Severovýchod, Střední Čechy a Střední Morava).

Ministerstvo dopravy v roce 2009 spolupracovalo s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany prostřednictvím Programu obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy. Ve

třech záměrech bezbariérových tras pro rok 2009 se jako dílčí projekt objevilo i pořízení nebo obnova vozového parku MHD. Jednalo se o záměr měst Břeclavi, Kopřivnice a Chomutova. V jednom případě bylo součástí záměru i vybavení informačním zařízením pro cestující se sníženou schopností pohybu a orientace – z tohoto programu byl podpořen nákup dopravního prostředku pro město Břeclav – 1 nízkopodlažní autobus s informačním systémem bez zabudovaného palubního počítače s dotací ve výši 1 224 tis. Kč.

Město Kopřivnice se do Programu obnovy vozidel veřejné autobusové dopravy nepřihlásilo a město Chomutov Ministerstvu dopravy (jako správci Programu obnovy vozidel) nepředložilo rozhodnutí o doporučení k financování projektu.

Mimo schválený projekt poskytlo Ministerstvo dopravy z Programu obnovy vozidel dotace na nákup 70 nízkopodlažních autobusů a 9 informačních systémů pro nevidomé a slabozraké osoby.

Státní fond dopravní infrastruktury (dále jen „SFDI“) poskytuje v souladu se svým účelem (§ 2, odst. 1, zákona č. 104 Sb., v platném znění) od svého vzniku v roce 2001 každoročně příspěvky pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

Pro poskytování příspěvků pro naplňování programů zaměřených ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace jsou každoročně SFDI vypracovány a následně Výborem SFDI schváleny „Pravidla“, dle kterých jsou příjemci připravovány žádosti, PD a další nutné podklady a dokumenty sloužící k přiznání příspěvku.

Příspěvek lze poskytnout jak na vypracování projektové dokumentace k akcím naplňujícím stanovený účel, tak na vlastní realizaci akcí v konkrétním prostředí.

Velký nárůst požadavků SFDI zaznamenal v roce 2008 a 2009. V roce 2008 bylo zaevidováno celkem 142 žádostí a v roce 2009 to bylo celkem již 173 žádostí.

Pro rok 2009 bylo v rozpočtu SFDI vyčleněno 180 000 tis. Kč, při jeho schvalování Poslaneckou sněmovnou ČR došlo k zařazení 11 akcí s limitním podílem příspěvku SFDI ve výši 80 508 tis. Kč jako jmenovitých akcí pozměňovacími návrhy při schvalování rozpočtu SFDI.

Výbor SFDI dne 29. 1. 2009 na svém 83. zasedání schválil usnesením č. 714 navýšení prostředků o 81 000 tis. Kč z prostředků nad rámec upraveného rozpočtu na rok 2009 a dne 26. 3. 2009 na svém 85. zasedání schválil usnesením č. 734 navýšení prostředků o 20 350 tis. Kč ze zbývajících prostředků z příspěvků na průzkumné a projektové práce.

Dne 27. 5. 2009 Výbor SFDI schválil k financování celkem 100 žádostí s limitním podílem příspěvku SFDI ve výši 227 942 tis. Kč, zároveň s dalším navýšením prostředků na akce pro naplňování programů ke zvýšení bezpečnosti dopravy o 27 100 tis. Kč. Celkem tedy bylo k dispozici pro zvýšení bezpečnosti dopravy k rozdělení až 308 450 tis. Kč.

U pěti akcí (tří vybraných komisí a dvou jmenovitých akcí) v celkové výši 13 075 tis. Kč příjemce odstoupil od realizace ještě před uzavřením smluv.

U zbylých 106 akcí byly vyloučeny neuznatelné náklady a limitní příspěvek byl snížen na smluvně potvrzených 264 835 tis. Kč. Tato částka spolu se smlouvami o převodu finančních prostředků z roku 2008 určených pro dofinancování jedenácti akcí se ještě navýšila o 64 604 tis. Kč na celkových 329 439 tis. Kč.

Celkem bylo tedy v roce 2009 uvolněno 319 497 tis. Kč, čerpáno v roce 2009 bylo 319 420 tis. Kč.

S ohledem na výskyt problémů při přípravě žádosti dle schválených pravidel je ze strany SFDI kladen velký důraz na komunikaci se žadatelem. Na základě zkušeností a z důvodu zájmu žadatelů byly od října roku 2009 do února 2010, tak jako v předešlém roce, vyhlášeny SFDI ve spolupráci s NRZP ČR konzultační dny pro žadatele k předkládaným žádostem pro rok 2009, a to nejen z hlediska obsahu náležitostí, rozpočtu a uznatelných položek, ale nově byla možnost konzultovat i předkládanou projektovou dokumentaci z hlediska bezbariérového užívání.

Dokumentace, která byla předkládána v minulých letech, vykazovala v mnoha případech závažné chyby a nedostatky, které chceme touto formou odstranit tak, aby podklady byly zpracovány dle příslušných zákonů, vyhlášek a předpisů.

S přihlédnutím k nárůstu počtu žádostí v roce 2009 (173 žádostí, z toho 34 na PD, s celkovými náklady 629,4 mil.Kč s požadovanou výší příspěvku 505,6 mil.Kč), jsou tyto konzultace velkou pomocí nejen pro žadatele, ale ve svém důsledku i pro vyhlášovatele, který by měl mít jednodušší následné posuzování, hodnocení a schvalování podaných žádostí jak v Hodnotící komisi, tak i ve Výboru SFDI a DR SFDI.

Podle dostupných informací a počtu prozatím zaevidovaných žádostí na SFDI k dnešnímu dni se dá očekávat, že počet podaných žádostí o příspěvek na rok 2010 bude vyšší než v roce minulém.

V PSP ČR, schvalovaném rozpočtu SFDI, jsou pro tyto programy účelově určeny finanční prostředky. Jejich výše má stále rostoucí tendenci.

Pro rok 2010 bylo v rozpočtu SFDI vyčleněno 190 000 tis. Kč. Ve střednědobém výhledu SFDI je pro rok 2011 navržena částka pro tyto programy ve výši 200 000 tis. Kč.

SFDI se mimo výše uvedené aktivity a činnosti také velice intenzivně účastní vzájemné spolupráce s NRZP ČR a VVZPO ČR. Jak práce v Řídícím výboru NRZP, tak i v jeho Hodnotitelské komisi při schvalování základních koncepčních materiálů obcí a měst.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 5.11. Zajistit, aby stanovený podíl nově pořizovaných železničních vozů určených pro osobní přepravu umožňoval přístup a užívání osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

MD - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MD

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

České dráhy provozují v současné době celkem 325 vlakových souprav určených pro handicapované cestující. Většina souprav je nasazena v regionální a příměstské dopravě. Nejrozšířenějším typem bezbariérového vozidla jsou soupravy Regionova, které zajišťují cestování vozíčkářům na hlavních i vedlejších tratích. V roce 2009 jich bylo uvedeno do provozu 46 a jejich celkový počet již překročil stovku. Regionova má snížený nástupní prostor do úrovně moderních nástupišť a je vybavena také prostornou bezbariérovou toaletou. Tento vlak provozuje i společnost Veolia Transport Morava a.s. na „Železnici Desná“. Dalším bezbariérovým vlakem jsou elektrické jednotky CityElefant, kterých uvedly České dráhy v roce 2009 do provozu 12 a celkový počet těchto jednotek je 57. Moderní pantografy jsou nízkopodlažní, mají zdvihací plošiny a jsou také vybaveny toaletou upravenou pro vozíčkáře.

Pro neelektrifikované tratě jsou určeny řídicí vozy řady 954.2 s nástupní plošinou a speciálně upraveným WC.

Na konci roku 2010 by ČD mohly disponovat přibližně 380 bezbariérovými vozy nebo ucelenými jednotkami. Opatření je průběžně plněno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

5.13. Podpořit participaci organizací občanů se zdravotním postižením na specifikaci technických požadavků prosazovaných v komisích EU.

MD - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MD

PLNĚNÍ:

Zájmy občanů se zdravotním postižením při specifikaci technických požadavků v Komisi EU jsou akceptovány v přímo použitelném a závazném předpisu EU - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě. Tento předpis pro zdravotně postižené občany upravuje:

- právo na přepravu v čl. 19,
- poskytování informací pro zdravotně postižené osoby a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace v čl. 20,
- přístupnost stanic, nástupišť a vlakových souprav v čl. 21,
- poskytování pomoci v železničních stanicích, ve vlaku a podmínky poskytování pomoci v čl. 22 až 24.

Do českého právního řádu byl tento předpis transponován novelou zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, která byla vyhlášena pod č. 377/2009 Sb., s účinností od 3. prosince 2009. Dohledem na plnění povinností týkajících se dodržování práv cestujících v železniční přepravě podle přímo použitelného předpisu EU a vyřizování stížností na porušování těchto povinností byl podle ustanovení § 55 odst. 3 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 377/2009 Sb., pověřen Drážní úřad.

V roce 2009 se konaly čtyři schůzky mezi pracovníky Ministerstva dopravy, kteří reprezentují Českou republiku při mezinárodních jednáních stanovujících technické požadavky na silniční vozidla, a zástupci osob zdravotně postižených, které reprezentovali experti ze Sjedené organizace nevidomých a slabozrakých České republiky (SONS) a Sdružení pro životní prostředí zdravotně postižených (SŽPZP). Na schůzkách pracovníci ministerstva předávali zástupcům svazu osob zdravotně postižených informace z dané oblasti a zpětně je také získávali. Tyto informace byly využívány při jednáních v orgánech ES a EHK OSN, které stanovují požadavky na autobusy a autokary pro přepravu osob zdravotně postižených. Požadavky na autobusy stanovuje předpis EHK OSN č. 107, o schvalování autobusů a autokarů, tj. vozidel kategorie M₂ a M₃, který z hlediska konstrukce autobusů definuje, mimo jiné, požadavky na vybavení pro přepravu osob zdravotně postižených.

Kromě jednání o konstrukci autobusů byl v roce 2009 mezinárodně, ale také na schůzkách na ministerstvu se zástupci osob tělesně postižených, nastolen problém snižujícího se hluku vozidel s hybridním, resp. elektrickými pohony. Nehlučná vozidla jsou nepřijatelná pro osoby zrakově postižené a ti žádají, aby byla stanovena dolní hranice hluku, kterou vozidla musí splnit. Problematika hluku vozidel bude na schůzkách pracovníků ministerstva a zástupci osob zrakově postižených řešena také v roce 2010. V rámci prací

v EHK OSN, byla na téma „tichých vozidel“ založena speciální pracovní skupina, která má návrh řešení pro osoby zrakově postižené předložit do roku 2012. Iniciativu v této oblasti mají především delegace Japonska (výrobci hybridních a elektrických vozidel) a USA (největší uživatelé hybridních a elektrických vozidel).

Přínosem spolupráce zástupců svazů osob tělesně postižených a pracovníků Ministerstva dopravy je, mimo jiné, vzájemné ovlivňování při zvyšování právního vědomí jak zástupců takových svazů (ve smyslu povědomí o omezených možnostech ministerstva), tak pracovníků ministerstva (ve smyslu seznámení se s problémy osob zdravotně postižených).

Za účelem přípravy rámcové pozice ČR k návrhu nařízení o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě si Ministerstvo dopravy vyžádalo stanovisko Národní rady osob se zdravotním postižením ČR. Toto stanovisko bylo ministerstvu poskytnuto v lednu 2009.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Ministerstvo dopravy se zapojilo do mezinárodního projektu Euroklíč realizovaného Národní radou osob se zdravotním postižením ČR. Jde o mezinárodní projekt, který již přes 20 let pomáhá lidem se sníženou schopností pohybu a jehož cílem je zajistit těmto lidem na celém území ČR rychlou a důstojnou dostupnost veřejných sociálních a technických kompenzačních zařízení (toalet, výtahů, schodišťových plošin apod.) tím, že

- tato zařízení budou osazena jednotným „eurozámkem“,
- osobám se zdravotním postižením budou distribuovány jednotné „euroklíče“,
- rodičům dětí do 3 let a dále seniorům a osobám krátkodobě zdravotně indisponovaným budou tyto „euroklíče“ zapůjčovány.

V roce 2009 Ministerstvo dopravy financovalo částkou cca 400 tis. Kč vydání propagační publikace projektu Euroklíč pro Pardubický, Královéhradecký, Plzeňský a Karlovarský kraj.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování („design for all“) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Problematika podpory a integrace občanů se zdravotním postižením je zohledňována při činnosti v rámci působnosti odboru silniční dopravy a obsažena je v projednávaném návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu spotřebitele.

Ministerstvo dopravy zajistilo při návrhu a projednávání zákona č. 377/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, plné uplatnění všech ustanovení Nařízení EU č. 1371/2007, dotýkajících se osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Ustanovení tohoto předpisu ve vztahu k občanům se zdravotním postižením a jejich právo na přístup k veřejné dopravě jsou součástí českého právního řádu.

V roce 2009 byly Ministerstvem dopravy připravovány některé právní předpisy a při jejich přípravě byl dodržen princip komplexního plánování, tj. návrhy vyhlášek a zákonů byly řádně oponovány také vládním výborem pro tělesně postižené občany. Žádný z právních předpisů neobsahuje ustanovení, která by znevýhodňovalo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

Konkrétní příklad plnění bodu č. 7.8. v roce 2009: Na základě četných a podnětných připomínek ke stávajícímu způsobu udělování speciálního označení vozů „O1“ („O1“ je označení vozidla přepravujícího osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou) byl iniciován projekt vydávání PARKOVACÍ KARTY VZORU ES. Ministerstvo dopravy se inspirovalo doporučením Rady č. 98/376/ES. V současné době je v ČR vydáváno osobám, kterým je přiznána zvláštní výhoda II. a III. stupně postižení (tzv. průkazy ZTP a ZTP/P), speciální označení vozidel „O1“. Na tato označení jsou vázána stejná práva jako na Parkovací kartu vzoru ES. Hlavním problémem ovšem zůstává neuznávání dokladu „O1“ státy EU, resp. neuznávání v Schengenském prostoru. ČR v souladu s přístupovými dohodami a v souladu s humanitárním účelem Parkovacích karet ES doklady vydané jinými členskými státy uznává – tím ovšem vzniká diskriminace českých osob v zahraničí, které české označení „O1“ neuznávají. Několikanásobná snaha Ministerstva dopravy o uznání dokladu „O1“ v dalších zemích EU byla neúspěšná. Z výše zmíněných důvodů se Ministerstvo dopravy ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí snaží vybudovat systém vydávání Parkovacích karet ES v ČR. V současné době je Evropská parkovací karta ES a systém jejich vydávání řešen na legislativní úrovni - návrh novelizace zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento návrh novelizace byl Hospodářským výborem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky předložen do II. čtení.

Na úrovni EU se ČR zapojila do projednávání Návrhu nařízení o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a Návrhu nařízení o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách. Oba tyto návrhy upravují mj. problematiku práv cestujících v omezenou schopností pohybu a orientace. Této skupině cestujících by měly tyto návrhy garantovat zejména právo na přepravu (tj. zákaz odmítnutí přepravy z důvodu zdravotního postižení) a právo na asistenci ze strany provozovatele autobusového terminálu/přístavu při nástupu a výstupu z autobusu/lodi a ze strany dopravce v průběhu cesty. Provozovatelům terminálů a dopravcům pak tyto návrhy nařízení stanoví povinnost zajistit, aby všem zaměstnancům poskytujícím pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám se sníženou pohyblivostí stejně jako veškerému personálu, který odpovídá za rezervaci a prodej přepravních dokladů nebo za nástup a výstup bylo poskytnuto školení či instruktáž.

V říjnu resp. v prosinci 2009 byla k těmto návrhům přijata politická dohoda Rady. V průběhu roku 2010 bude probíhat vyjednávání mezi Radou a Evropským parlamentem s cílem dosáhnout konečného přijetí těchto návrhů. Obě navrhovaná nařízení by měla vstoupit v účinnost 2 roky po zveřejnění v Úředním věstníku EU, tj. nejdříve v druhé polovině roku 2012.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Ministerstvo dopravy se ve svých aktivitách důsledně řídí principy nediskriminačního jednání.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Opatření je plněno touto zprávou.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Ministerstvo kultury

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Ministerstvo kultury má v obou budovách, v Nosticově paláci i v budově na třídě Milady Horákové, vybudovány bezbariérové vstupy.

V rámci plnění Národního rozvojového programu mobility pro všechny byly podpořeny následující projekty:

Dotace přidělené a čerpané do 31.12.2009:

účastník programu : Město Chrudim, Resselovo náměstí 77, 537 16 Chrudim

název : Chrudim, mobilita – regionální muzeum

evid. č. : 234 215 – 0001

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **3,000 mil. Kč**, bylo zpřístupnění muzejních prostor v objektu. Jednalo se o vybudování bezbariérového přístupu do budovy a instalaci výtahu v nově vybudované výtahové šachtě do všech NP. V nástupním podlaží se vybuďovalo samostatné sociální zařízení.

účastník programu : Město Letovice, Masarykovo náměstí 19, 678 61 Letovice

název : Letovice, mobilita – kulturní středisko

evid. č. : 234 215 – 0002

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **0,900 mil. Kč**, bylo vybudování vestibulu včetně přístupového chodníku. Ve vestibulu byly zbudovány rampy, které umožnily propojení dolního a horního sálu. V části dolního sálu došlo ke zřízení sociálního zařízení pro osoby ZTP.

účastník programu : Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščino nábřeží 456,

500 01 Hradec Králové

název : Hradec Králové, mobilita – muzeum, depozitář

evid. č. : 234 215 – 0003

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **2,610 mil. Kč**, bylo zpřístupnění prostor depozitáře muzea. Jednalo se o vybudování výtahu včetně navazujících přístupových komunikačních prostor. Přístup z veřejného prostranství byl vyřešen zvedací plošinou, umístěnou do bočního vstupu.

účastník programu : Statutární město Olomouc, Horní náměstí, 779 11 Olomouc

název : Olomouc-Hodolany, mobilita – zpřístupnění kostela CČSH

evid. č. : 234 215 – 0004

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **0,540 mil. Kč**, bylo zpřístupnění objektu kostela Náboženské Církve československé v Olomouci – Hodolanech. Vybuďovala

se svislá schodišťová plošina u stávajícího schodiště pro vstup do objektu. Plošina je vybavena polokabinou a je v kryté šachtě

účastník programu : Město Valašské Klobouky, Masarykovo náměstí 189,
776 01 Valašské Klobouky

název : Valašské Klobouky, mobilita – městská knihovna

evid. č. : 234 215 – 0005

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **0,940 mil. Kč**, bylo zpřístupnění městské knihovny v objektu kulturního domu. Jednalo se o přístavbu výtahové šachty, osazení výtahu a vybudování nájezdové rampy včetně nezbytných úprav.

Příspěvková organizace MK ČR:

účastník programu : Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi, Břetislavova 74,
537 60 Chrudim

název : Muzeum loutkářských kultur, mobilita – výtah

evid. č. : 234 112 – 0332

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **3,510 mil. Kč**, bylo vybudování výtahu do všech čtyř výstavních podlaží, vytvoření propojovacích průchodů mezi objekty a vybudování sociálního zařízení pro ZTP.

Akce registrované v roce 2008 a dokončené v roce 2009

účastník programu : Město Humpolec, Horní náměstí 300, 396 01 Humpolec

název : Humpolec, mobilita – muzeum Dr. A. Hrdličky

evid. č. : 234 212 – 0166

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši **0,700 mil. Kč**, bylo zpřístupnění muzejních prostor a výstavního sálu. Jednalo se o instalaci vertikální hydraulické plošiny ve vnitřním prostoru objektu v přirozené návaznosti na vstup a chodbu budovy. Přístup do objektu je zajištěn.

účastník programu : Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvková organizace,
Zámecké náměstí 9, 695 01 Hodonín

název : Hodonín, mobilita – sál Evropa

evid. č. : 234 212 – 0186

Cílem akce, na kterou byla poskytnuta dotace ve výši 1,500 mil. Kč, bylo zpřístupnění výstavního a víceúčelového sálu v 1. patře objektu. Sál „Evropa“ je užíván především pro krátkodobé tematické výstavy a pro pořádání koncertů, přednášek a konferencí. Po celém patře se lze pohybovat prakticky bez překážek, přístup je však v současné době pouze po schodišti. Jednalo se o instalaci výtahu z přízemí do 1. NP a vybudování bezbariérového přístupu do přízemí objektu. Vstupy a výstupy z výtahu jsou v interiéru muzea.

S ohledem na skutečnost, že účastník programu uzavřel smlouvu o provedení prací až k 15.10.2008 a vznikly problémy při realizaci výkopových prací převedla se část dotace ve výši **0,779 mil. Kč** do roku 2009.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.5. V závislosti na stupni rozvoje vysílání, zejména jeho digitalizace, navrhnout změnu zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, spočívající ve zvýšení podílu pořadů, které je provozovatel televizního vysílání povinen opatřit otevřenými nebo skrytými titulky pro sluchově postižené.

MK - do 30. 6. 2008

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

Titulkování je způsob, jak zpřístupnit audiovizuální mediální služby na vyžádání osobám se sluchovým postižením, doplňování pořadů zvukovým komentářem pak způsob, jak zpřístupnit audiovizuální mediální služby na vyžádání osobám se zrakovým postižením. Jako titulek se v kontextu audiovizuálního pořadu obecně rozumí doplnění textové informace do obrazu.

Ministerstvo kultury v r. 2009 připravilo a předložilo vládě návrh nového zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání, jehož součástí je podstatná novela zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.

Audiovizuální mediální služby na vyžádání.

Poskytovatel těchto služeb je podle návrhu povinen titulky, tlumočení do českého znakového jazyka nebo zvukovou stopu zpřístupnit, pokud je má k dispozici. Není povinen je sám vyrábět. Míra zpřístupnění tedy odpovídá jednak možnostem poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (sami pořady nevyrábějí ani jejich výrobu nezadávají), jednak je limitována dosažením předpokládaného účelu (např. u instrumentálních hudebních pořadů nenaplní využití komunikačních systémů pro neslyšící sledovaný účel).

Televizní vysílání.

Digitalizace televizního vysílání umožňuje přejít od skrytých titulků vysílaných jako součást teletextu k tzv. DVB podtitulkům. Pro diváky by měl tento krok znamenat snadnější přístup k titulcům, možnost jejich grafické úpravy a potenciál větší volby. Zákon č. 231/2001 Sb. uvádí titulkování určité části pořadů jako významnou skutečnost pro rozhodování o žádostech o udělení licence.

Provozovatel celoplošného televizního vysílání s licencí je povinen opatřit minimálně 15 % vysílaných pořadů skrytými či otevřenými titulky a provozovatel celoplošného televizního vysílání ze zákona je povinen opatřit minimálně 70 % vysílaných pořadů skrytými či otevřenými titulky pro sluchově postižené a nově se navrhuje povinnost alespoň 2 % vysílaných pořadů vyrobit v českém znakovém jazyce nebo je tlumočit do českého znakového jazyka.

Dále se navrhuje stanovit určitý povinný podíl vysílaných pořadů opatřených technickými prostředky k zpřístupnění obsahu osobám se zrakovým postižením. U provozovatele televizního vysílání na základě licence se navrhuje povinnost zpřístupnit alespoň 2 % pořadů osobám se zrakovým postižením a u provozovatelů televizního vysílání na základě zákona je to 10 %.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.6. Podporovat přechod od analogového vysílání k vysílání digitálnímu s cílem usnadnění a rozšíření možností přístupu osob se zdravotním postižením k informacím z hromadných sdělovacích prostředků.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

PLNĚNÍ:

Plní se.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.7. Podporovat zpřístupnění expozic v muzeích a galeriích osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v rámci zajištění standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií pro osoby se zdravotním postižením ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., ve znění zákona č. 483/2004 Sb. a podílet se na zpřístupnění dalších kulturních zařízení ve smyslu programu mobility.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů: cca 10 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 byl zajištěn bezbariérový vstup pro zdravotně postižené v nové budově Národního muzea v Praze (býv. budova Federálního shromáždění).

Príspevková organizace Ministerstva kultury – **Národní ústav lidové kultury Strážnice** předložil již v závěru roku 2008 odboru regionální a národnostní kultury a odboru investic výběr investičních akcí největší důležitosti, který obsahuje jako jednu z priorit vybudování výtahu v budově zámku. Požadavek na získání finančních prostředků je zdůvodněn bezbariérovým přístupem návštěvníků do výstav a expozic. V současné době je příprava ve stupni vypracované projektové dokumentace.

Postupnými úpravami bylo dosaženo bezbariérového přístupu do celého areálu památkově chráněného zámeckého parku a Muzea vesnice jihovýchodní Moravy, s výjimkou budovy zámku. Kulturní akce (např. Mezinárodní folklorní festival, Dětská Strážnice, kulturně výchovné pořady Abeceda řemesel, Podzim na dědině, předvánoční pořad Radujme se, veselme se..) pořádané v našich areálech mohou navštěvovat i zdravotně postižení občané. Zámecký park slouží celoročně široké veřejnosti jako rekreační park pro obyvatele a návštěvníky města Strážnice i celého okolí. Ve sledovaném období byla vybudována bezbariérová sociální zařízení v amfiteátru Zámek a ve vstupním objektu do Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy.

Národní památkový ústav spravuje více než sto nejvýznamnějších památkových objektů, hradů, zámků, klášterů, kostelů, staveb lidové architektury a technických památek. Stavební úpravy (instalace bezbariérově dostupných WC upravených pro vozíčkáře) a další úpravy jejichž cílem je minimalizace nebo úplné odstranění bariér jsou hrazeny z provozních prostředků jednotlivých památkových objektů a z příslušných dotačních programů určených k obnově památek. Z prostředků na provoz jednotlivých památkových objektů jsou hrazeny i další aktivity ve prospěch (nejenom) návštěvníků s handicapem.

Památkové objekty ve správě NPÚ jsou místem konání akcí, kulturních akcí, pracovních dílen (workshopů) organizovaných správou památek, obvykle ve spolupráci s občanskými sdruženími, které si jako svůj cíl stanovily integraci osob se speciálními potřebami s tzv. zdravou populací. Na vybraných památkových objektech (viz Závěrečná zpráva hlavního úkolu č. 10, s. 18, 26-27) se během výtvarných, dramatických, turistických a dalších akcí setkávají různé skupiny obyvatel, tedy i obyvatel se zdravotním postižením, spolupracují, baví se, tráví svůj volný čas a poznávají se.

S podporou účelové neinvestiční dotace MK ČR poskytnuté rozhodnutím č. 201-4074/2009-ZPO/ORNK Kulturní aktivity ZPO a seniorů bylo možné v roce 2009 uskutečnit kompletní podrobnou dokumentaci všech spravovaných památkových objektů z hlediska potřeb a požadavků návštěvníků na vozíku a dalších návštěvníků s pohybovými handicapem a seniorů a připravit a v tištěné a v elektronické podobě vydat průvodce „Jak dobýt hrad. Památky *takřka* bez bariér 2“, v celkovém nákladu 1 400 ks. Průvodce navazuje na starší práci z roku 2007 (Šefců, O. – Burešová, K. Jančo, M.: Jak dobýt hrad. Památky *takřka* bez bariér. Praha 2007). Tisková zpráva [www.npu.cz/prur/novin/?news\[detail\]=5250](http://www.npu.cz/prur/novin/?news[detail]=5250), obě vydání průvodců v elektronické podobě www.npu.cz/prur/download/zprist/).

Obě publikace průvodců popisují u všech zdokumentovaných památkových objektů jednotlivé identifikované bariéry. Tím také upozorňují správy dotčených památkových objektů na místa, kterým je potřebné věnovat zvýšenou pozornost, aby bylo možné identifikované a popsané bariéry překonat, odstranit, případně obejít a tím zlepšit dostupnost památkových objektů návštěvníkům s pohybovými handicapem.

Průvodce Jak dobýt hrad. Památky *takřka* bez bariér v roce 2007 byl vydán díky dotaci odboru regionální a národnosti kultury MK ČR, ve výši 100 000 Kč. Finanční spoluúcast NPÚ činila 42 857 Kč, průvodce Jak dobýt hrad. Památky *takřka* bez bariér 2 v roce 2009 byl vydán také díky dotaci odboru regionální a národnosti kultury MK ČR, ve výši 120 000 Kč. Finanční spoluúcast NPÚ činila 100 000 Kč.

Národní památkový ústav je odbornou a výzkumnou organizací státní památkové péče s celostátní působností, připravující a vydávající v zájmu zvyšování odbornosti a dosažení jednotných standardů kvality celostátně doporučené odborné metodiky a metodická vyjádření. Informace o dostupnosti památek NPÚ a jejich zpřístupňování pohybově handicapovaným získané během dokumentace památek ve správě NPÚ jsou již nyní využívány při přípravě obecných metodických materiálů, jejichž cílem je zkvalitnění zpřístupnění prohlídkových okruhů a expozic nejenom památek ve správě NPÚ.

- JANČO, Milan: Památky *takřka* bez bariér. Zpřístupňování hradů, zámků a dalších památkových objektů ve správě NPÚ návštěvníkům s omezenou schopností pohybu a orientace (vozíčkářům) Úvod do problematiky, Zprávy památkové péče 69/2009/1, 55 - 60, elektronicky: <http://www.npu.cz/pp/zpp/obsahy/2009/2009-1/>.
- JANČO, Milan: Památky ve správě NPÚ. Jejich zpřístupňování návštěvníkům s omezenou schopností pohybu. Obnova památek 2009. Péče o státní hrady a zámky. Sborník příspěvků k 9. ročníku konference. Praha. 60-62. Elektronicky: www.npu.cz/pp/dokum/ppclanky/ppcl09/ppcl090220-janco-pristupnost-clanek/.

Soubor znalostí a zkušeností získaný dokumentací památek ve správě NPÚ z hlediska potřeb návštěvníků s handicapem, s využitím dalších informací získaných dokumentací památek, muzeí a galerií v České republice a zahraničí se stanou základem připravovaného metodického materiálu Památkové objekty a možnosti jejich zpřístupnění návštěvníkům s pohybovými handicapem.

Kromě výše uvedeného v rámci plnění Mimořádných úkolů stanovených Ministerstvem kultury České republiky generálního ředitele Národního památkového ústavu na rok 2009, hlavního úkolu 10 „Nabídka služeb poskytovaných NPÚ pro zrakově a sluchově

postižené“, podal Národní památkový ústav v Závěrečné zprávě hlavního úkolu 10 podrobný přehled a sumarizaci aktuálně poskytovaných služeb jak návštěvníkům s poruchami zraku, tak i sluchu, na zpřístupněných památkových objektech ve své zprávě NPÚ (příloha č. 1). Součástí zprávy je na základě dosavadní praxe vypracovaný obecný návrh na zkvalitnění poskytovaných služeb návštěvníkům s handicapem a konkrétní návrhy týkající se návštěvníků s poruchami zraku a návštěvníků s poruchami sluchu s širší platností, nejenom na zpřístupněné památky ve správě NPÚ.

Správy vybraných památkových objektů již v současné době umožňují průvodcovský výklad ve znakové řeči, a to tím, že vlastní průvodce ovládá znakovou řeč, nebo je správa památky schopna, po předchozím ohlášení se, výklad ve znakové řeči zajistit (viz Závěrečná zpráva hlavního úkolu č. 10. s. 23, 26). Variantním řešením je zajištění audioprůvodců s obrazovkou, na které sluchově postižený návštěvník sleduje výklad ve znakové řeči. V současné době tímto značně nákladným zařízením disponuje pouze správa státního zámku Kozel (viz Závěrečná zpráva hlavního úkolu č. 10, s. 39).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.8. Podporovat kulturní aktivity muzeí a galerií zřizovaných MK, zejména stálé expozice Kultura nevidomých Technického muzea v Brně a Národní galerie v Praze.

MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů: cca 2 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V Technickém muzeu v Brně byla stálá muzejní expozice „Kultura nevidomých“ doplněna od 17. 2. do 31. 12. 2009 výstavou k 200. výročí narození L. Braille „Louis Braille – tvůrce šestibodového reliéfního písma pro nevidomé“.

Národní galerie v Praze uskutečnila plánované workshopy a výukové programy a výtvarné dílny pro děti a mládež včetně handicapovaných.

V rámci výběrového dotačního řízení vyhlašovaném odborem regionální a národnostní kultury Ministerstva kultury byla podpořena výstava s názvem „Slabikář návštěvníků památek - architektonické slohy I. Sloh románský a gotický“ částkou 130 000 Kč.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.9. Podpořit rozvoj Centra muzejní pedagogiky při Moravském zemském muzeu, jehož činnost bude zaměřena na práci s dětmi a mládeží se zdravotním postižením a zpracování metodiky pro ostatní muzea a galerie.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

PLNĚNÍ:

Činnost Centra pro rozvoj muzejní pedagogiky a práci s dětmi při Moravském zemském muzeu, jehož činnost je zaměřena také na práci s dětmi a mládeží se zdravotním postižením byla, v r. 2009 podpořena účelovou neinvestiční dotací z prostředků OMG ve výši 400 000,- Kč;

Dětské muzeum při Moravském zemském muzeu v roce 2009 navázalo spolupráci s Evropskou asociací dětských muzeí (www.hands-on-europe.net/) a připravilo několik akcí pro zdravotně postižené děti i dospělé:

- putovní výstavu „Jak se žije s handicapem“,
- 47 programů pro školní a zájmové skupiny včetně handicapovaných dětí,
- workshopy pro nevidomé děti,
- výstavu „Expedice středověk“ (květen – říjen 2009) – návštěvníci včetně dětí a handicapovaných si mohli vyzkoušet repliky dobových oděvů, šperků, náradí, zbraní, hudebních nástrojů aj.,
- výstavu „Co se děje nad/pod hladinou“ – preparáty, modely i živé exponáty (vodní rostliny a živočichové) nástroje a nářadí rybníkářů, hry kvízy a řada haptických exponátů pro dospělé a děti vč. handicapovaných.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

6.10. Podporovat vydávání a zpřístupňování zvukových publikací a tiskovin v Braillově a zvětšeném písmu.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů: cca 18 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

MK podporuje výrobu zvukových knih a tisku v Braillově písmu prostřednictvím Knihovny a tiskárny pro nevidomé K.E. Macana (dále KTN), PO MK. V r. 2009 obdržela příspěvek na provoz ve výši 22 639. Kč (upravený rozpočet).

Současně byly v rámci samostatného výběrového řízení v programu Podpora kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů podpořeny projekty zaměřené na vydávání zvukových knih a DVD pro neslyšící.

Labyrint Brno	Pohádka pro neslyšící děti (Hrnečku, vař!)	30 000
Občanské sdružení Mluvící kniha	Výroba audioděl - zvukové knihy a Divadlo pro zrakově postižené	325 000

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

6.11. Podporovat dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb knihoven prostřednictvím dotačního řízení na zajištění nabídky zvukových knih a zavádění technických zařízení umožňujících občanům se zrakovým postižením zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů: na období 2006 – 2009 cca 1,5 mil. Kč

PLNĚNÍ:

OUK vyhláší každoročně dotační řízení Knihovna 21. století a Veřejné informační služby knihoven. Jedním z okruhů je podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb

pro občany se zdravotním postižením, spočívající v poskytování dotací (knihovným evidovaným dle knihovního zákona) na nákup knihovních fondů pro nevidomé a slabozraké uživatele. V rámci programu VISK jsou poskytovány mj. i dotace na nákup technických zařízení a software umožňující zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů v knihovnách nevidomým a slabozrakým občanům.

Podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením 2009

Žadatel	Přiděleno	Projekt
Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, p.o.	10 000	Nákup knihovního fondu pro nevidomé a slabozraké
Krajská knihovna Karlovy Vary	10 000	Knihovnické služby pro handicapované občany IX.
Krajská knihovna v Pardubicích	10 000	Nákup zvukových knih pro nevidomé a slabozraké
Městská knihovna v Chebu	10 000	Zvukové knihy pro nevidomé a slabozraké
Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně	5 000	Nákup fondu do zvukové knihovny pro nevidomé a těžce zrakově postižené občany
Knihovna města Mladá Boleslav	5 000	Podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením
Městská knihovna Český Těšín	10 000	Mediatéka v těšínské knihovně
Knihovna Petra Bezruče v Opavě	10 000	Rozvíjení fondu zvukových knih, bodových knih pro nevidomé, zrakově postižené i jinak hendikepované uživatele v Knihovně Petra Bezruče v Opavě
Městská knihovna Šumperk, p. o.	5 000	Knihovní fondy pro nevidomé v MěK Šumperk
Středisko knihovnických a kulturních služeb města Chomutov	5 000	Rozšíření knihovního fondu pro nevidomé
Městská knihovna Antonína Marka Turnov	5 000	Nákup zvukových knih i titulů mluveného slova na CD a v MP3 a kooperativní digitalizace zvukových knih (z MC do MP3)
Městská knihovna B. Němcové Domažlice	5 000	Poslechněte si knihu z vaší knihovny
Městská knihovna Prachatice	5 000	Doplnění a rozšíření zvukového fondu pro seniory
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje	10 000	Nákup nových titulů zvukových dokumentů na doplnění a zkvalitnění fondu Knihovny pro nevidomé při SVK PK v Plzni
Městská knihovna Dačice	10 000	Zahájení nákupu knihovních fondů pro nevidomé a slabozraké
Masarykova veřejná knihovna Vsetín	5 000	Knihovna bez bariér VII
Krajská knihovna Vysočiny	10 000	Knihy pro čtenáře s handicapem
Městská knihovna v Přerově, p. o.	5 000	Rozšíření a výměna fondu zvukových knih

Městská knihovna Břeclav	10 000	Nákup zvukových knih pro nevidomé a slabozraké uživatele v roce 2009
Kulturní zařízení města Pelhřimova	5 000	Zvuková knihovna
Hospicové občanské sdružení Cesta domů	15 000	Pořízení zvukových knih pro veřejnou hospicovou knihovnu
Město Sedlčany	10 000	Založení zvukové knihovny v Sedlčanech
Městská knihovna v Třebíči	10 000	Knihovní fondy pro nevidomé a slabozraké v roce 2009
Vědecká knihovna v Olomouci	15 000	Zvuková knihovna Vědecké knihovny v Olomouci
Knihovna M. J. Sychry Žďár nad Sázavou	5 000	Rozšiřování fondu zvukových dokumentů v Knihovně M. J. Sychry
Městská knihovna Valašské Meziříčí, p.o.	5 000	Podpora všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením
Městská knihovna ve Svitavách	10 000	Zvukové knihy pro slabozraké a nevidomé v MěK ve Svitavách
Městská knihovna Ústí nad Orlicí	5 000	Doplnění fondu zvukových knih pro nevidomé a slabozraké uživatele MěK Ústí nad Orlicí
Celkem v Kč	225 000	

VISK v roce 2009

Žadatel	Dotace	Název projektu
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích	151 000	Otevření služeb Jihočeské vědecké knihovny nevidomým a slabozrakým uživatelům
Městská knihovna Český Těšín	56 000	Zpřístupnění čtecího zařízení - kamerové lupy slabozrakým občanům
Vědecká knihovna v Olomouci	68 000	Zkvalitnění služeb VKOL pro handicapované občany
Masarykova veřejná knihovna Vsetín	98 000	Zrakově postižení v informační společnosti 21. století
Celkem v Kč	373 000	

Současně byly v rámci samostatného výběrového řízení v programu Podpora kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů, vyhlašovaném odborem regionální a národnostní kultury, podpořeny projekty zaměřené podporu dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb knihoven.

Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana, Uherské Hradiště	ORIENTACE ZRAKOVĚ POSTIŽENÝCH V KNIHOVNĚ	8 500
Městská knihovna Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace	MOTIVAČNÍ PROGRAM PRO ROZVOJ POSLECHOVÉ KULTURY S-KLUBU (klubu pro slabozraké)	10 000
Městská knihovna Sokolov	Rozšíření nabídky pro zrakově handicapované občany Sokolovska	20 000

Příspěvková organizace MK – NÚLK kromě zajištění přístupu ZPO ke kulturnímu dědictví a k živé kultuře, nabízí prostřednictvím webových portálů přístup k informacím a především k elektronické knihovně.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.12. Prostřednictvím dotační politiky spoluvytvářet prostor, v němž se umožní občanům se zdravotním postižením uspokojovat své kulturní potřeby, realizovat vlastní tvorbu a účelně trávit volný čas, a to podporou kulturních aktivit právnických a fyzických osob, včetně občanských sdružení a organizací s mezinárodním prvkem.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů: na období 2006 – 2009 cca 25 mil. Kč

PLNĚNÍ:

Ministerstvo kultury stejně jako v předchozích letech formou dotací podporovalo kulturní a umělecké aktivity občanů se zdravotním postižením a jejich organizací.

Kulturním aktivitám zdravotně postižených občanů jsou otevřeny všechny grantové programy vyhlašované MK. Největší prostor však vytváří program podpory kulturních aktivit zdravotně postižených občanů vyhlašovaný MK každoročně od roku 1992 odborem regionální a národnostní kultury.

Dlouhodobým cílem programu podpory kulturních aktivit zdravotně postižených občanů, kterým MK naplňuje „Národní plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením“ (usnesení vlády ČR číslo 256/1998), je podpořit kulturní akce, jimiž zdravotně postižení lidé prezentují své umělecké aktivity pro sebe a pro veřejnost, podpořit dlouhodobou systematickou kulturní práci v zařízeních, kde zdravotně postižení lidé jsou umístěni trvale nebo do nich docházejí k dennímu pobytu.

V tomto programu jsou zároveň podporovány projekty, které vedou k naplňování cílů Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012. Kultura a kulturní aktivity nabízejí hodnotné využití volného času seniorů a jsou zdrojem naplnění a jejich sociálních kontaktů. Kulturní aktivity přispívají k prevenci sociálního vyloučení a izolace. Více volného času ve stáří je možno využít pro kulturní život. Kulturní aktivity jsou příležitostí pro posílení mezigeneračních kontaktů a sounáležitosti. Pozornost je věnována kulturním a duchovním potřebám starší generace.

Většina dotací v rámci tohoto programu jsou určeny občanským sdružením, v menší míře je podpora poskytována také jiným neziskovým organizacím.

Obsahem dotovaných projektů jsou nejrůznější aktivity, tj. různé formy arteterapie, činnosti výtvarné, keramika, divadelní a literární tvorba, dále ediční činnost, aktivity zaměřené na podporu odstraňování architektonických a komunikačních bariér od velkých, dnes již tradičních přehlídek jako Otevřeno (pantomima neslyšících a slyšících), Písničkou ke slunci (mezinárodní hudební festival postižených dětí), Festival integrace Slunce a Patříme k sobě (festivaly zdravotně postižených osob, převážně dětí a mládeže), Tmavomodrý festival (tvorba zrakově postižených), přes velké projekty směřující k odstranění informačních bariér, jako např. projekt Pohádky pro všechny, realizovaný Divadlem Neslyším (první český profesionální divadelní soubor neslyšících herců), projekt Filmy pro nevidomé, realizovaný občanským sdružením Apogeum, projekt Výroba audioděl – zvukové knihy a divadlo pro zrakově postižené, realizovaný občanským sdružením Mluvící kniha nebo Vytváření sítě

divadelních představení tlumočených do českého znakového jazyka, realizovaný Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka, až po celoroční každodenní umělecké aktivity.

V roce 2009 byla v uvedeném programu poskytnuta státní dotace v celkové výši 5 863 000 Kč na podporu realizace 130 projektů.

Podrobný seznam dotovaných projektů je uveden v příloze č. 1 tohoto materiálu.

Příspěvková organizace Ministerstva kultury - Národní informační poradenské středisko pro kulturu (dále jen NIPOS) - Útvar REGIS zpracovává celoroční kalendář akcí a výstav podpořených dotací MK ČR v programu podpory kulturních aktivit zdravotně postižených občanů. Každý měsíc z podkladů těchto subjektů, většinou občanských sdružení, provádí jeho aktualizaci, zasílá MK, které je umísťuje na svoje webové stránky. Kalendárium je umístěno i na www.nipos-mk.cz.

V oblasti podpory kulturních aktivit NIPOS každoročně odborně spolupracuje s Evropským centrem pantomimy neslyšících v Brně, o.s. a podílí se na zajištění celostátní přehlídky pantomimy a pohybového divadla Otevřeno v Kolíně. Jde o jedinou integrovanou divadelní přehlídku v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit v ČR. NIPOS zveřejňuje propozice, sbírá přihlášky, podílí se na výběru souborů a jednotlivců a na sestavení odborné poroty. Vybrané inscenace pak prezentuje na vrcholné mezidruhové přehlídce amatérského divadla ČR Jiráskův Hronov.

NIPOS přispíval také k plnění Národního plánu podpory a integrace ZPO zejména v oblasti statistického zjišťování (počet kulturně výchovných akcí zcela nebo zčásti určených pro občany se ZP). Na základě příkazní smlouvy s Ministerstvem kultury NIPOS prováděl statistické zjišťování za oblast kultury. Ve výkazech o muzeích a galeriích zjišťoval počet vlastních kulturně výchovných akcí pro občany se ZP a ve výkazu o divadelních, filmových, hudebních a tanečních festivalech údaj, zda je festival převážně určen občanům se ZP. Souhrnná data jsou k dispozici na webu instituce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.13. Motivovat vlastní příspěvkové organizace k poskytování slev ze vstupného pro osoby se zdravotním postižením a seniory.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

PLNĚNÍ:

Součástí každoročního hodnocení činnosti zřizovaných příspěvkových organizací jsou i formy garance rovnosti přístupu občanů ke službám, tj. usnadnění přístupu znevýhodněným společenským skupinám.

Správy všech památkových objektů ve správě Národního památkového ústavu poskytují osobám – návštěvníkům se zdravotním postižením (držitelům průkazů ZTP, ZTP/P) a seniorům starším 65 let zvýhodněné vstupné.

Příspěvkové organizace Ministerstva kultury poskytují slevy zdravotně postiženým a seniorům. Přehled o slevách je 2x ročně aktualizován a zveřejněn na www.mkcr.cz.

Podrobný přehled slev ze vstupného pro osoby se zdravotním postižením a seniory je uveden v příloze č. 1 tohoto materiálu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.14. Podporovat v rámci dotační politiky aktivity spočívající v zajišťování titulků a tlumočení do znakové řeči pro audiovizuální díla určená k využití zdravotně postiženými, zejména neslyšícími osobami.

MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MK

Orientační odhad nákladů: cca 100 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2006 byla přijata novela zákona č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů. V ustanovení § 3a se distributorovi českého audiovizuálního díla zpřístupňovaného prostřednictvím rozmnoženin s možností nastavení titulků stanoví povinnost opatřit tyto rozmnoženiny skrytými titulky pro potřeby osob sluchově postižených. Zmíněná novela nabyla účinnosti 1. 1. 2007.

V rámci samostatného výběrového řízení v programu Podpora kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů podpořeny projekty zaměřené na titulkování filmů a výrobu filmů pro nevidomé (např. Občanské sdružení Apogeu – Filmy pro nevidomé – dotace 320 000 Kč, Česká komora tlumočnicků znakového jazyka - Vytvoření sítě divadelních představení tlumočených do znakového jazyka pro neslyšící pro rok 2009 – dotace 130 000 Kč).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Provádí se, bez finanční podpory MK.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování („design for all“) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Provádí se.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Případy diskriminace nebyly zaznamenány.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Plní se.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Závěr

Úkoly, které MK a jeho přímo řízené organizace plní v rámci Národního plánu vyrovnávání jsou veřejností příznivě přijímány. Rozsah plnění všech úkolů je limitován výší a možnostmi státního rozpočtu v kapitole Kultura. Z příznivého ohlasu a z kontrolních návštěv lze soudit, že prostředky státního rozpočtu jsou ve výše uvedených programech vynaloženy účelně a hospodárně.

K hodnocení přínosu Národního plánu z hlediska působnosti Ministerstva kultury sdělujeme, že podporu přístupnosti kulturních služeb pro zdravotně postižené považujeme za jednu z priorit oddělení, konec konců tato oblast byla podchycena i v základních strategických dokumentech, např. Státní kulturní politika ČR na období 2009 – 2014, v strategických dokumentech odborů MK, např. v dokumentu pro oblast knihoven, Koncepti rozvoje knihoven na léta 2004 – 2010.

Opatření jsou plněna jednak formou kontinuálního financování příspěvkových organizací MK a dále v rámci vyhlašovaných výběrových dotačních řízení, v čemž hodláme pokračovat i v budoucnosti, samozřejmě s ohledem na finanční prostředky, které bude mít resort kultury k dispozici.

Stručné závěrečné zhodnocení přínosu Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006 – 2009

V souvislosti s plněním opatření Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením začalo Ministerstvo kultury vyhlašovat samostatné výběrové dotační řízení na podporu kulturních aktivit zdravotně postižených občanů. Cíle Národního plánu se odrazily i v dalších činnostech a programech MK.

Podpora přístupnosti ke kulturním službám pro zdravotně postižené považujeme za jednu z priorit Ministerstva kultury, což se promítlo i v základních strategických dokumentech Ministerstva kultury – Státní kulturní politika České republiky 2009 – 2014 a dalších dokumentech jednotlivých odborů, např. Koncepce rozvoje knihoven na léta 2004 – 2010.

Opatření byla plněna jednak v rámci již výše zmíněných vyhlašovaných výběrových dotačních řízení a dále formou kontinuálního financování příspěvkových organizací MK.

Např. Národní památkový ústav (dále NPÚ) přistoupil k podrobné systematické dokumentaci svých památkových objektů z hlediska potřeb a požadavků zdravotně postižených návštěvníků, návštěvníků s poruchami pohybu a následně i zraku a sluchu. Na základě získaných znalostí a zkušeností týkajících se potřeb a požadavků návštěvníků s pohybovými handicapami bylo možné přistoupit k průběžnému překonávání, nebo odstraňování zjištěných bariér, tam, kde je to možné, aniž by došlo ke konfliktu se zájmy státní památkové péče. Získané informace o dostupnosti památek z hlediska potřeb a požadavků návštěvníků s pohybovými handicapami byly v podobě specializovaných turistických průvodců publikovaných jak v tištěné, tak v elektronické podobě. NPÚ získal soubor odborných znalostí a zkušeností týkajících se zpřístupňování památkových objektů z hlediska potřeb a požadavků návštěvníků s pohybovými handicapami. Tyto informace zpracované do podoby metodických materiálů NPÚ jsou zdrojem informací při bezbariérovém zpřístupňování dalších památkových objektů, státních, krajských, obecních a soukromých, aby tak přispěly odstraňování bariér mezi skupinami návštěvníků s handicapem a bez nich. Tvorbou samostatných specializovaných haptických prohlídkových tras nejenom pro slabozraké a nevidomé, paralelně s běžnými návštěvníckými trasami, překročil NPÚ, správy památkových objektů Křivoklát a Mníšek pod Brdy, k odstraňování bariér mezi skupinami vidících a nevidících návštěvníků.

Postupným zajišťováním průvodců se znalostí znakové řeči na památkách NPÚ přistoupil Národní památkový ústav k plnohodnotnému otevírání památek skupině neslyšících návštěvníků. Společné prohlídky slyšících a neslyšících návštěvníků (s průvodcem ovládajícím znakovou řeč) jsou jednou z cest jak přiblížit obvykle společně nekomunikující skupiny návštěvníků a umožnit jim se vzájemně poznávat.

Organizací pracovních dílen a dalších kulturních, výtvarných, dramatických a turistických akcí na zpřístupněných památkách NPÚ, za účasti občanských sdružení, které si jako svůj cíl stanovily integraci osob se speciálními potřebami s tzv. zdravou populací, přispívá Národní památkový ústav k uspokojování kulturních potřeb všech zúčastněných, k realizování jejich vlastní tvorby a jejich společnému účelnému trávení volného času.

Díky podnětům Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením zahájil Národní památkový ústav odbornou spoluprací, jejichž výsledkem je snazší a jednodušší přístup návštěvníků s pohybovými a smyslovými handicapem ke kulturnímu dědictví a expozicím a prohlídkovým trasám památek, muzeí a galerií.

Opatření Národního plánu se promítla i do činnosti jiných příspěvkových organizací MK, jako např. Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici, který ve své činnosti trvale podporuje integraci občanů se zdravotním postižením a postupnými úpravami se mu podařilo zajistit bezbariérový přístup do celého areálu památkově chráněného zámeckého parku a Muzea vesnice jihovýchodní Moravy.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- 2.2. Zefektivnit systém posudkové služby sociálního zabezpečení a v návaznosti na transformaci dávek sociální péče (pomoci) vytvořit jednotný systém posuzování zdravotního stavu.

MPSV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

V rámci Ministerstva práce a sociálních věcí byl v roce 2008 řešen **projekt „Zefektivnění systému posudkové služby s možností snížení počtu každoročně podávaných posudků, řešení v podmínkách sjednocené posudkové služby“**.

Cílem projektu bylo nalézt řešení stávajícího přetížení lékařské posudkové služby formou jednotlivých kroků se zjednodušením komunikačních technologií. Řešitelé projektu v první fázi analyzovali činnosti v rámci uspořádání a fungování lékařské posudkové služby. Současně bylo přihlédnuto k očekávaným úpravám organizační struktury po 1. 7. 2009, tj. znovu sjednocení LPS v podmínkách ČSSZ. V oblasti procesní byly analyzovány postupy LPS pro účely jednotlivých dávkových systémů jak na prvním, tak na druhém stupni řízení. K právním předpisům bylo přihlíženo jen z pohledu úpravy organizační nebo procesní. Analýza naznačila i možné návaznosti na probíhající nebo připravované projekty a opatření i v dalších oblastech, které mohou efektivitu v LPS ovlivnit. Řešitelé konstatují, že pouhá organizační změna LPS bude mít jen malé dopady na efektivitu jejího fungování. K dosažení efektivity bude nezbytné optimalizovat nastavení a obsah procesů, odstranit nadbytečné duplicitní činnosti, zjednodušit administrativu, vedení evidence a zefektivnit podporu LPS informačními a komunikačními technologiemi jako celku.

Některá z navržených řešení je možno realizovat v krátkodobém časovém horizontu, jako např. používání jednotné SW podpory Posudky pro celou LPS, sloučení databázi ÚP, ČSSZ a MPSV, snížení počtu tiskopisů pro ošetřující lékaře za účelem zjišťování zdravotního stavu, racionalizaci podmínek provádění kontrolních lékařských prohlídek, vytvoření jednotného postupu při posuzování zdravotního stavu klienta s tím, že při prvním vstupu klienta do systému LPS bude zpracováno komplexní zjištění zdravotního stavu a při dalších řízeních prováděna jen aktualizace zdravotního stavu a doplnění popisu zdravotního stavu.

Ve střednědobém horizontu se jeví jako potřebné posílit odpovědnost ošetřujících lékařů při zpracování podkladů pro posouzení zdravotního stavu (podklady by měly být mnohem podrobnější a ucelené). V takovém případě by bylo možno povýšit tyto podklady na nedílnou součást posudku (příloha posudku) a LPS by zpracovávala pouze „garantované posudkové výstupy“ obsahující hodnocení stěžejních posudkově medicínských kategorií a potřebné skutečnosti pro rozhodovací činnost. Za náročnější podklady by bylo potřebné poskytnout vyšší úhradu a takové řešení by vedlo k omezení či nahrazení potřeby smluvních lékařů, kteří nyní zpracovávají pro posudkové lékaře podklady pro posouzení. Výsledné řešení by oddělilo popisnou zdravotně dokumentační část posudku od posudkových závěrů a výroků. Dalším z doporučení je i úvaha o možném zavedení poplatků za posouzení, které by mohlo ovlivnit chování klientů a snížení počtu nedůvodných žádostí. Posledním důležitým mechanismem je zavedení elektronické komunikace mezi zdravotnickým zařízením a LPS což by zefektivnilo předávání informovaní a snížilo administrativní náročnost procesů.

Závěrečná zpráva řešení zejména v oblasti krátkodobých opatření je promítána do přípravy na sjednocení posudkové služby; opatření střednědobého nebo dlouhodobého charakteru budou zohledněna v rámci koncepce samostatné posudkové služby. I když v řešení převažují technické přístupy, zefektivnění činnosti LPS, přináší řadu dílčích návrhů, jejichž realizace může přispět k zefektivnění systému LPS a snížení počtu podávaných posudků.

Výsledky projektu byly východiskem pro řešení projektu č. ZVZ 206/2008 HR 178/2008 „**Optimalizace institucionálního uspořádání, řízení a činnosti lékařské posudkové služby, zefektivnění její činnosti, možnosti uspořádání a činnosti lékařské posudkové služby mimo struktury orgánů sociálního zabezpečení v kontextu českých a zahraničních systémů a zkušeností**“, který proběhl v roce 2009. Výsledkem tohoto projektu byl návrh transformace LPS ve třech etapách, která bude završena vytvořením jednotného posudkového úřadu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.3. V návaznosti na výsledky analýz a porovnání návrhů různých variant důchodové reformy, zadaných parlamentními politickými stranami (měly by být k dispozici v polovině roku 2005), a na následné rozhodnutí o podobě české důchodové reformy provést analýzu oddělení invalidního pojištění od starobního pojištění, včetně řešení pozůstalostních dávek, v podmínkách ČR s tím, že analýza bude obsahovat i mezinárodní srovnání v této věci.

MPSV - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

Orientační odhad nákladů: cca 800 tis. Kč

PLNĚNÍ:

Oddělení invalidních důchodů od starobních bylo řešeno v roce 2007 samostatným projektem VÚPSV „Analýza možnosti oddělení invalidního pojištění od starobního pojištění včetně sociálně zdravotních aspektů vývoje invalidity“.

Problematika pozůstalostních důchodů byla, v souladu s mezinárodními zvyklostmi, zkušenostmi a trendy, kdy pozůstalostní důchody, jako nedílná součást systému důchodového systému, hrají významnou roli jako prevence chudoby ve stáří, řešena v samostatném grantovém projektu MPSV „Možnost převodu („přenechání“) částí získaných individuálních důchodových nároků rodinnému příslušníku nebo jiné fyzické osobě, případně možnost získávání společných důchodových nároků“

Systém důchodového zabezpečení v členských zemích Evropské unie tvoří z hlediska financování i funkce logický celek, který lze dělit podle dávek vyplácených ze systému a rovněž s odkazem na historický vývoj na tři subsystemy: schéma garantující starobní důchody, invalidní důchody a důchody pozůstalostní. Pozůstalostní důchody historicky vycházejí ze společenských podmínek, kdy muž byl živitelem rodiny a žena zůstávala v domácnosti, a současná podoba tohoto institutu v evropských zemích je dána dalšími úpravami sledujícími genderovou rovnoprávnost. To vede k postupnému zavedení vdoveckých důchodů. V některých případech se zvyšuje flexibilita schématu. V Nizozemí tak například pozůstalá osoba může vyměnit dávku za dřívější odchod do důchodu. Se zvýšeným

tlakem na omezení „štědrosti“ důchodových systémů pod tlakem demografického stárnutí lze sledovat zpříšňování podmínek pro výpočet pozůstalostních důchodů například ve Velké Británii či v Německu, či alternativní příjmový test pro příjemce dávky v Řecku. Pozůstalostní důchod je dávkou pro pozůstalého člena domácnosti, která je odvozena od důchodových práv zemřelého. Z této vnitřní logiky systému vyplývá problematičnost ideje možnosti oddělení systému pozůstalostních důchodů od důchodů starobních. V systému důchodového pojištění se potom výše dávky logicky odvíjí od výše důchodových práv zemřelého partnera. Alternativou, prosazující se například ve Švýcarsku nebo částečně například v německé důchodové reformě z roku 2001, je koncept individualizace důchodových práv, který ve své čisté formě předpokládá zrušení pozůstalostních důchodů a jejich nahrazení dělením důchodových práv získaných za dobu manželství, případně jiné formy partnerského soužití. I přes existenci takových progresivních trendů hraje institut pozůstalostních důchodů v evropských zemích v současnosti významně pozitivní roli jako prevence chudoby ve stáří. Oddělení tohoto schématu od celku důchodového pojištění nepřináší jako takové žádná pozitiva, jichž by nebylo možno dosáhnout mnohem jednodušší cestou.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 2.4. V návaznosti na výsledky a závěry projektu výzkumu a vývoje VÚPSV na rok 2005 „Mezinárodní srovnání vybraných dílčích prvků systému důchodového pojištění, které mají vliv na příjmy systému, na stanovení výše dávek a na výdaje, včetně vztahu tohoto systému k systému nemocenského pojištění“ provést analýzu souběhu všech dávek podmíněných dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem s příjmem z výdělečné činnosti s tím, že součástí analýzy by bylo i srovnání zahraničních právních úprav této problematiky, včetně porovnání definic různých stupňů invalidity, a doporučení pro řešení v podmínkách ČR.

MPSV - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

Orientační odhad nákladů: cca 800 tis. Kč

PLNĚNÍ:

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, přináší s účinností od 1. 1. 2010 změnu v oblasti invalidních důchodů. Nově vymezuje invaliditu ve třech stupních dle § 39 odst. 2 zákona č. 306/2008 Sb., který nabyl účinnosti od 1. ledna 2010. Česká lékařská společnost J. E. Purkyně (ČLS JEP) v letech 2007 – 2008 řešila projekt vyhlášený Ministerstvem práce a sociálních věcí „Promítnutí pokroků lékařské vědy do funkčního hodnocení zdravotního stavu a pracovní schopnosti ve vztahu k Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN) a s přihlédnutím k Mezinárodní klasifikaci funkčních schopností“. Cílem projektu bylo zpracování odborných lékařských podkladů pro hodnocení důsledků zdravotního postižení na pracovní schopnost a invaliditu ve vztahu k pěti nejčastějším příčinám invalidity. V obdobném tématu pokračovala ČLS JEP i v roce 2008 formou řešení veřejné zakázky Ministerstva práce a sociálních věcí „Promítnutí pokroků lékařské vědy do funkčního hodnocení zdravotního stavu a pracovní schopnosti ve vztahu k Mezinárodní klasifikaci funkčních schopností“. Cílem veřejné zakázky bylo stanovení zpracování odborných lékařských podkladů pro hodnocení důsledků zdravotního postižení na pracovní schopnost a invaliditu ve vztahu k dalším zbývajícím deseti okruhům příčin invalidity.

Odborné podklady České lékařské společnosti J. E. Purkyně (ČLS JEP), předložené Ministerstvu práce a sociálních věcí na základě zpracování projektu výzkumu a veřejné zakázky, byly transformovány do návrhu vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity ČLS JEP připomínkovala i připravený návrh právní úpravy vyhlášky o posuzování invalidity a vyslovila souhlas s předloženým řešením. Vyhláška z hlediska věcného a právního vychází z ust. § 39 odst. 1 až 8 zákona č. 306/2008 Sb., kterým byl s účinností od 1. 1. 2010 novelizován zákon o důchodovém pojištění, a upravuje postup při posuzování invalidity od 1. 1. 2010.

V roce 2009 se Výzkumný ústav práce a sociálních věcí ve sledované oblasti zabýval především vývojem invalidity v letech 2003 – 2008. Přestože počty nově přiznaných plných i částečných invalidních důchodů ve sledovaném období postupně klesaly, došlo k poměrně výrazným změnám ve skladbě nemocí. Zatímco v roce 2003 bylo u přiznaných invalidních důchodů pořadí podle skupin klasifikace MKN -10 v následujícím pořadí - sk. XIII. (Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně), sk. IX. (Nemoci oběhové soustavy), sk. II (Novotvary) a skupina V (Poruchy duševní a poruchy chování) , v roce 2008 se toto pořadí změnilo. Na prvním místě zůstala sk. XIII, na druhém sk. II, na třetím sk. V a teprve na čtvrtém místě co do příčiny invalidity byla sk. IX.

Z výše uvedeného vyplývá, že zdravotní stav populace se v globálu výrazněji nezměnil, avšak co do jednotlivých nemocí zde nastaly až na nemoci pohybového aparátu výrazné změny. Předně vzrostla invalidita na nádorová onemocnění a na duševní onemocnění. Naproti tomu došlo k poměrně masivnímu poklesu nově přiznaných invalidních důchodů na nemoci oběhové soustavy. Vysvětlení tohoto poklesu lze spatřovat ve dvou skutečnostech. Především v kardiologii udělala medicína v posledních letech výrazný pokrok a mnoho pacientů se vrací do běžného života bez vážnějších obtíží (někteří zcela bez obtíží), druhou skutečností může být premisa, že nemoci oběhové soustavy se přesouvají do vyšších věkových skupin, kde jsou pacienti zpravidla zabezpečeni starobním důchodem a do statistiky nově přiznaných invalidních důchodů se již nepromítají. Pokud jde o cévní onemocnění mozku i zde nastal poměrně výrazný pokles nově přiznaných invalidních důchodů. Ten by podle našeho názoru mohl být ještě výraznější, pokud by v ČR byl dostatek specializovaných center s přímou návazností na léčebnou rehabilitaci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 2.6. Navrhnout právní úpravu vytvářející dostatečný prostor a podmínky pro vzájemnou provázanost komplexní rehabilitace osob se zdravotním postižením a potřebnou návaznost jednotlivých oblastí rehabilitace a zároveň sledovat účinnost poskytnuté rehabilitační péče.

MPSV, MZ, MŠMT - do 31. 12. 2009

*Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT
Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření*

PLNĚNÍ:

Úprava všech dílčích složek rehabilitace osob se zdravotním postižením zůstává v kompetenci jednotlivých resortů, protože nebylo dosaženo shody mezi resorty v otázce nutnosti existence jednotného právního rámce ucelené rehabilitace osob se zdravotním postižením. Každý z resortů se řídí právními úpravami vztahujícími se k jednotlivým

oblastem rehabilitace. Resorty by ovšem při své činnosti měly vycházet z principů, které byly stanoveny usnesením vlády ČR č. 547 ze dne 4. června 2003, kterým byly schváleny „Teze ucelené rehabilitace osob se zdravotním postižením“, resp. usnesením vlády ČR ze dne 31. května 2006 č. 651 k Zajištění splnění úkolů Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006-2009 týkajících se rehabilitace osob se zdravotním postižením.

Moderní pojetí rehabilitace vychází ze zásady plné účasti a rovnosti osob se zdravotním postižením s ostatními členy společnosti. Jedná se o vzájemně provázaný a koordinovaný celospolečenský systém, který bude osobám se zdravotním postižením zajišťovat včasné, plynulé a koordinované úsilí o co nejrychlejší a co nejširší zapojení těchto osob poškozených úrazem, nemocí vrozenou vadou nebo i věkem do všech obvyklých aktivit společenského života.

Úkolem jednotlivých složek rehabilitace (léčebné, pracovní, sociální a vzdělávání) je poskytnout pomoc osobám, které jsou krátkodobě nebo dlouhodobě postiženy, a které samy toto zdravotní postižení nebo jeho následky nemohou překonat, popř. jim takové postižení hrozí.

Zakotvení tohoto pojetí rehabilitace do právního řádu je v jednotlivých státech různé a závisí od tradic, které v těchto státech v této oblasti jsou. Některé státy mají zákon, který toto upravuje v jednom právním předpisu, např. Německo, Francie a USA, zatímco ostatní státy, jako např. Belgie, Dánsko, Nizozemsko či Rakousko tuto komplexní právní úpravu v jednom právním předpisu nemají, ale přesto i zde funguje provázaný systém rehabilitace, kde je vždy určen subjekt (většinou pojišťovna), který garantuje osobám se zdravotním postižením, že pokud budou chtít, tak se stanou součástí tohoto systému rehabilitace. Uvedený subjekt současně odpovídá ze zákona za provázanost celého systému.

V uplynulých 20-ti letech se podařilo do jednotlivých právních předpisů ČR a také do praxe prosadit myšlenky takto pojímané rehabilitace, které vycházejí z řady mezinárodních dokumentů, včetně Evropské sociální charty (čl. 9 až čl. 15).

Nepodařilo se však za neexistence komplexní právní úpravy určit subjekt odpovědný za provázanost celého tohoto systému. V budoucnu by tímto subjektem mohla být například úrazová pojišťovna. Z tohoto důvodu navrhuje, aby byla v nově připravovaném Národním plánu této problematice i nadále věnována náležitá pozornost.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol nebyl splněn.

- 2.8. Rozvíjet jednotlivé oblasti rehabilitace osob se zdravotním postižením (léčebná rehabilitace, sociální rehabilitace, vzdělávání a pracovní rehabilitace).

MPSV, MZ, MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

Úkol se průběžně plní, a to zejména aktivitami v koncepčním přístupu a propojování jednotlivých složek rehabilitace. MPSV má na starosti oblast metodickou, oblast legislativní,

oblast poskytování sociálních služeb a tvorbu národní strategie. Probíhá meziresortní spolupráce, aktivní spolupráce s poskytovateli sociálních služeb, zástupci zdravotnických zařízení, pedagogických pracovníků atd. Dalším nástrojem je šíření informací o možnostech rehabilitace, které mají zvýšit povědomí a využívání nástrojů rehabilitace a které zároveň pomáhají bojovat proti diskriminaci a sociálnímu vyloučení osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.9. Vyhodnotit efektivitu stávajících modelů podpory a vzájemného poměru poskytovaných prostředků podpory zaměstnanosti a podpory sociálních služeb a navrhnout organizační a legislativní systém podporující pracovní činnost osob s těžkým zdravotním postižením s převahou pracovní terapie, který zohlední rozdíly mezi pracovištěm typu chráněné dílny s běžným pracovní právním vztahem a dílny s převahou prací terapeutického nebo sociálního významu.

MPSV – do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Poskytovatel sociální služby je v souladu s dokumentem „Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb v oblasti podpory poskytování sociálních služeb“ (dále jen „metodika“) a zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, povinen danou sociální službu poskytovat účelně, hospodárně a efektivně. Kritéria přiměřenosti a hospodárnosti jsou uplatňována primárně při posuzování žádosti o dotaci a kontrole finančních prostředků dotace.

Celkový objem přidělených neinvestičních dotací na poskytování sociálních služeb vypadal v letech 2007 - 2009 následovně¹:

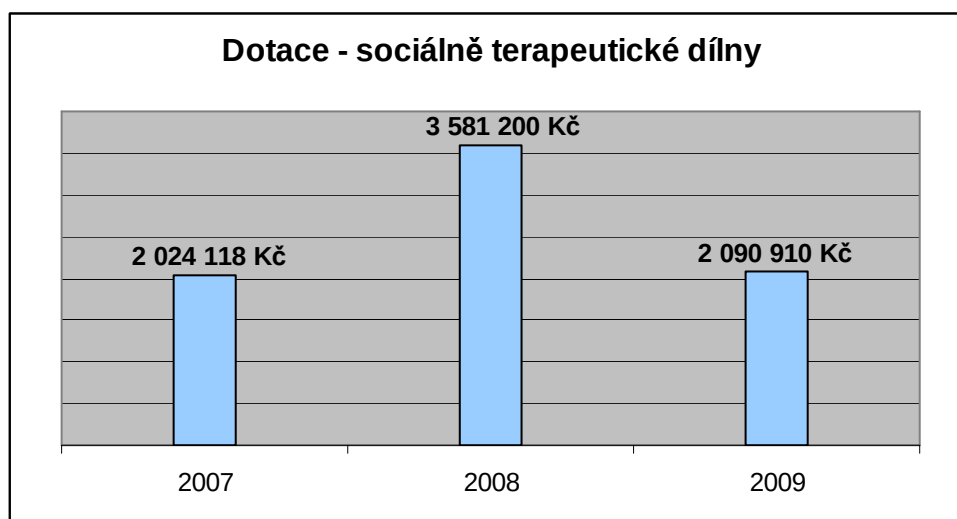
Druh služby	2007	2008	2009
služby sociální péče	6 032 894 700 Kč	6 021 435 778 Kč	5 766 580 433 Kč
služby sociální prevence	676 314 050 Kč	1 108 316 045 Kč	996 621 659 Kč
sociální poradenství	248 467 610 Kč	275 242 567 Kč	280 538 282 Kč
Celkem	6 957 676 360 Kč	7 404 994 390 Kč	7 043 740 374 Kč

¹ Vzhledem k účinnosti zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, předkládáme statistiku vyplacených neinvestičních dotací za roky 2007 až 2009.

Celkový objem přidělených neinvestičních dotací na poskytování sociálních služeb se zaměřením na cílovou skupinu osob se zdravotním postižením v letech 2007 - 2009 vyjadřuje následující tabulka:

Druh služby	2007	2008	2009
služby sociální péče	167 093 100 Kč	186 189 000 Kč	258 152 899 Kč
služby sociální prevence	22 161 800 Kč	34 042 200 Kč	25 701 090 Kč
sociální poradenství	39 461 900 Kč	40 528 700 Kč	40 924 700 Kč
Celkem	228 716 800 Kč	260 759 900 Kč	324 778 689 Kč

Objem finančních prostředků rozhodnutých ve prospěch zařízení sociálně terapeutických dílen a s cílovou skupinou osob se zdravotním postižením odráží následující graf:

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.10. Zajistit vypracování analýzy současného způsobu provozování rané péče a navrhnout legislativní opatření pro ustavení tohoto typu služby jako uceleného komplexu řady podpůrných služeb a programů zaměřených na celou rodinu dítěte se zdravotním postižením v raném věku. Při vypracování analýz zhodnotit dopady zákona o sociálních službách, který řeší část problematiky rané péče, spadající do působnosti MPSV.

MPSV, MZ, MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT

PLNĚNÍ:

MPSV od počátku zařazení tohoto bodu do Národního plánu rozporuje jako nesystémový krok. Cílem práce MPSV je zpracovat jednotnou analýzu všech druhů sociálních služeb, která

příspěje k plánování kroků umožňujících jejich zefektivnění. Dále pak vyhodnotí dopady zákona o sociálních službách na jednotlivé druhy sociálních služeb a cílové skupiny příjemců.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.14. Zajistit rovný přístup k veřejným zdrojům pro všechny poskytovatele sociálních služeb, kteří naplní zákonem stanovené standardy kvality.

MPSV – do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Základním dokumentem, na jehož základě je realizováno dotační řízení o přidělení neinvestičních dotací na sociální služby, je (kromě zákona) Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí ČR pro poskytování dotací ze státního rozpočtu poskytovatelům sociálních služeb v oblasti podpory poskytování sociálních služeb. Metodika ve svém obsahu pracuje s pravidly dotačního řízení pro poskytovatele sociálních služeb. Dotační řízení je otevřené všem poskytovatelům, kterým bylo registračním místem vydáno rozhodnutí o registraci, a to bez ohledu na jejich právní subjektivitu.

K jednotlivým žádostem poskytovatelů sociálních služeb se vyjadřují místně příslušné krajské úřady (u služeb s regionální/místní působností) a hodnotící komise MPSV (u služeb s nadregionální/celostátní působností), které hodnotí, zda je poskytovaná sociální služba v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v kraji a dále přiměřenost a hospodárnost požadavku. O konečné výši dotace rozhoduje dotační komise MPSV ČR složená ze zástupců různých zainteresovaných subjektů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn částečně.

- 2.15. Podporovat v rámci dotačního řízení takové sociální služby pro občany se zdravotním postižením, které by jim umožnily setrvat v domácím prostředí, aby prevence proti jejich umísťování v ústavech sociální péče (respitní péče, centra denních služeb, pečovatelská služba apod.).

MPSV - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

Orientační odhad nákladů cca 2,5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Dotačního řízení MPSV v oblasti neinvestičních dotací na sociální služby se mohou účastnit všichni registrovaní poskytovatelé sociálních služeb. Při posuzování žádostí o dotace na jednotlivé služby se v případě služeb s místní a regionální působností vychází ze střednědobých krajských plánů rozvoje sociálních služeb. Tyto plány přitom vycházejí z metody komunitního plánování a zjišťování potřeb občanů a uživatelů sociálních služeb daného regionu. Na úrovni služeb s nadregionální a národní působností se při hodnocení žádostí o poskytnutí dotací vychází z národních priorit rozvoje sociálních služeb.

Sociální služby cílené na osoby se zdravotním postižením, které umožňují těmto osobám setrvat v domácím prostředí, byly v minulých letech podpořeny v následujících objemech:

Služba	2007	2008	2009
centra denních služeb	6 483 000 Kč	5 072 200 Kč	2 574 000 Kč
odlehčovací služby	3 800 000 Kč	10 442 900 Kč	13 054 000 Kč
osobní asistence	27 231 400 Kč	42 861 467 Kč	47 638 540 Kč
pečovatelská služba	2 652 000 Kč	7 248 600 Kč	8 770 000 Kč
sociální rehabilitace	10 954 100 Kč	15 789 000 Kč	11 901 680 Kč

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.16. V oblasti sociálně-právní ochrany dětí podporovat činnosti směřující ke zvýšení zájmu žadatelů o svěřeni dítěte se zdravotním postižením do pěstounské péče, poskytování poradenské pomoci pro rodiče pečující o dítě se zdravotním postižením, pro žadatele o zprostředkování náhradní rodinné péče a osoby, které dítě se zdravotním postižením převzaly do své péče a podporovat rozvoj návazné péče pro tyto děti, opouštějící po nabytí zletilosti nebo po ukončení přípravy na budoucí povolání ústavní zařízení. Současně rozvíjet specifické formy podpůrné pěstounské péče na přechodnou dobu, umožňující rodičům zpětné převzetí dítěte se zdravotním postižením do péče.

MPSV - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

V rámci dotačního řízení na podporu rodiny pokračovalo MPSV v roce 2009 ve finanční podpoře projektů zaměřených na rozvoj náhradní rodinné péče, a to prostřednictvím dvou specializovaných dotačních podprogramů.

První dotační podprogram zahrnoval podporu projektů spočívajících v poskytování odborných doprovodných služeb pro pěstounské rodiny, ať už ve formě poradenské pomoci, pomoci při zajišťování péče o děti nebo ve formě rozvíjení odborných znalostí a dovedností pěstounů. Podporované projekty jsou zaměřené rovněž na pomoc pěstounům zajišťujícím péči o děti se zdravotním postižením. V tomto dotačním podprogramu bylo v roce 2009 podpořeno celkem 11 projektů v celkové částce **10 40 038 Kč**.

Druhý dotační podprogram spočívá v podpoře služeb pro děti a mladé lidi opouštějící náhradní rodinnou péči nebo ústavní péči, včetně dětí se zdravotním postižením, a to s cílem umožnit dětem a mladým lidem získat praktické dovednosti a znalosti potřebné pro zvládnutí požadavků samostatného života, zejména řešení situací spojených se vzděláním, bydlením, zaměstnáním, hospodařením s penězi apod. Preferovány jsou přitom projekty zaměřené na dlouhodobou systematickou práci s dětmi a mladými lidmi a jejich doprovázení, které probíhá jak po dobu trvání náhradní rodinné nebo ústavní péče, tak i po jejím skončení. V roce 2009 byla v tomto dotačním podprogramu přidělena dotace na realizaci 20 projektů v celkové výši **10 117 909 Kč**.

MPSV rovněž v roce 2009 připravilo soubor informačních letáků pro veřejnost, které obsahují nejdůležitější informace o systému náhradní rodinné péče v České republice, včetně samostatného letáku o specializovaném institutu pěstounské péče na přechodnou dobu. Tyto letáky upozorňují rovněž na specifika zajišťování náhradní rodinné péče v případě dětí se zdravotním postižením. Cílem informačních materiálů je posílit obecné povědomí veřejnosti o podmínkách výkonu náhradní rodinné péče a zvýšit počet žadatelů, kteří budou připraveni a ochotni přijmout do náhradní rodinné péče děti, pro které je dnes obtížné vyhledat vhodnou náhradní rodinu, přičemž mezi tyto děti náleží také děti s různým zdravotním postižením.

Dne 13. července roku 2009 schválila vláda svým usnesením č. 883 Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 – 2011 (dále jen „NAP „).

Jedním z klíčových opatření stanovených Národním akčním plánem je zakotvení standardů péče o ohrožené děti, které se budou týkat také pravidel pro práci s dětmi se zdravotním postižením.

Osvětovou a poradenskou činností se podařilo, i když jen mírné, navýšení počtu dětí se zdravotním postižením, které byly v roce 2008 umístěny do pěstounské péče. V roce 2007 pobývalo k 31.12. v pěstounské péči a poručenství celkem 7 583 dětí z toho 449 bylo zdravotně postižených dětí. Naproti tomu k 31.12. 2008 byl počet dětí žijících v pěstounské péči a poručenství navýšen na 8 159 dětí a z toho počtu bylo 467 dětí zdravotně postižených.

Rovněž se podařilo navýšit počet žadatelů o pěstounskou péči, kdy za rok 2007 bylo podáno nově 568 žádostí. V roce 2008 se jednalo o 612 nově podaných žádostí o pěstounskou péči (statistické údaje za rok 2009 nejsou ještě k dispozici).

MPSV dále usiluje o podporu a rozšíření počtu žadatelů o pěstounskou péči, kteří by přijali dítě se zdravotním postižením. Proto se v rámci Národního akčního plánu péče o ohrožené děti soustřeďuje na přípravu žadatelů o náhradní rodinnou péči, sjednocení obsahu v rámci celé ČR, ale i nastavení mechanismu kontroly kvality přípravy. Dále je pozornost v rámci NAP věnována podpoře dětí a rodin při návratu dítěte z náhradní péče, včetně osamostatňování ohrožených dětí. Součástí NAP je rovněž zpracování metodiky síťování služeb pro ohrožené děti a rodiny.

V roce 2009 byly schváleny dva projekty výzkumu, které by měly přispět k rozvoji pěstounské péče v ČR a tím také k větší podpoře a integraci dětí se zdravotním postižením. První výzkumný projekt byl přijat ke Zmapování a porovnání vnitrostátního systému pěstounské péče se systémy pěstounské péče ve vybraných evropských zemích se zřetelem na

- a) výběr, podmínky, přípravu a vzdělávání pěstounských rodin
- b) standard podpůrných služeb pro pěstounské rodiny .

Druhý výzkumný projekt je zaměřený na Zmapování ekonomické situace pěstounských rodin a zařízení pro výkon pěstounské péče.

Pro rok 2010 byl navržen výzkumný projekt

- zmapování a posouzení sociální a životní situace dětí umístěných dlouhodobě v domovech pro osoby se zdravotním postižením;

- vývoj dětí a jejich potřeb v náhradní rodinné a výchovné péči v kontextu současného společenského vývoje. Dílčími cíli projektu bude mapování osobnostních charakteristik náhradních rodičů, náhradních rodin a výchovných postupů;
- zmapování a vyhodnocení důvodů, které vedly k předčasnému ukončení náhradní rodinné péče u skupiny dětí, které byly svěřeny do náhradní rodiny od roku 2000 do roku 2009 se zřetelem na:
 - a) výběr, zprostředkování náhradní rodinné péče,
 - b) druh náhradní rodinné péče,
 - c) další situaci dítěte.

Od navržených výzkumů se očekává analýza zkoumaných problémů a otázek, které budou následně využity v legislativní a aplikační činnosti odpovědných institucí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.17. Vytvořit ucelený systém pomoci obětem domácího násilí zaměřený na osoby se zdravotním postižením.

MPSV, MZ, MŠMT, MV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT, MV

PLNĚNÍ:

MPSV připravilo souhrnné metodické doporučení k postupu při poskytování pomoci obětem domácího násilí. Materiál se zabývá jednak popisem nástrojů k ochraně obětí domácího násilí, jednak stanovením doporučeného postupu pro pomáhající orgány a subjekty s cílem dosáhnout co nejúčinnější a nejširší ochrany. Metodické doporučení reflektuje rovněž specifika případů, ve kterých se obětí domácího násilí stane osoba se zdravotním postižením. Metodického doporučení MPSV bude dáno k dispozici zúčastněným institucím v průběhu I. pololetí 2010.

Ministerstvo práce a sociálních věcí podporuje oběti domácího násilí také formou dotačního řízení; dotace se poskytují registrovaným poskytovatelům sociálních služeb k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociální služby v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje (§101, odst. 1 a 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách). V roce 2009 byla poskytnuta dotace na provoz 33 registrovaných sociálních služeb (jednalo se o sociální služby: *intervenční centra, azylové domy, odborné sociální poradenství, krizová pomoc a telefonická krizová pomoc*), které uvedly oběti domácího násilí jako svoji klíčovou cílovou skupinu. MPSV pojímá oběti domácího násilí celostně, kdy mezi oběti domácího násilí jsou zahrnuty různé skupiny obyvatel: ženy, děti, muži, senioři, osoby se zdravotním postižením a etnické menšiny. Obětem domácího násilí, patřícím zároveň do cílové skupiny lidí se zdravotním postižením, se dostává stejné ochrany jako všem ostatním obětem.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.1. Řešit problém „prvního zaměstnání“ absolventů se zdravotním postižením. Rozvíjet formy spolupráce škol s místními orgány správy zaměstnanosti. Cílem je dosažení stavu, kdy osoby se zdravotním postižením ukončí přípravu povolání způsobem odpovídajícím jejich pracovnímu potenciálu, nejdříve však v 18ti letech věku. Pro naplnění tohoto cíle v případě potřeby modifikovat i prvky systému státní sociální podpory a sociální pomoci.

MPSV, MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV a MŠMT

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn průběžně. Úřady práce prostřednictvím **Informačních a poradenských středisek** (IPS) zabezpečují individuální a skupinové poradenství pro volbu povolání.

IPS poskytuje aktuální informace o síti středních a vysokých škol, studijních a učebních oborů v regionu a v celé ČR, podmínkách a průběhu přijímacího řízení, nárocích a požadavcích na jednotlivá povolání, **možnostech uplatnění absolventů se zdravotním postižením jednotlivých oborů v praxi**, situaci na trhu práce v regionu a v celé ČR a v neposlední řadě i možnostech rekvalifikace.

Problém „prvního zaměstnání“ absolventů se zdravotním postižením je na úřadech práce mimo jiné řešen **pomocí poradenských programů, např. Job club** pro OZP „HELP“ dále Job club pro absolventy „START“. Jedná se o poradenské programy, jejichž cílem je motivovat a aktivizovat účastníky k uplatnění na trhu práce, a to získáním orientace na trhu práce a nácvikem dovedností a technik vyhledávání zaměstnání. Job club „START“ je určen pro fyzické osoby do 25 let věku nebo absolventy vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Jde o účastníky s nedostatečnou praxí, bez pracovních návyků a špatnou orientací na trhu práce, kterým hrozí sociální vyloučení. Job club „HELP“ je určen pro fyzické osoby se zdravotním postižením nebo zdravotním omezením v možnostech jejich pracovního uplatnění. Jde o účastníky, kteří mají změněnou pracovní schopnost nebo omezenou schopnost být nebo zůstat pracovně začleněni, vykonávat dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci. Na jejich pracovní uplatnění má vliv zejména omezený počet pracovních příležitostí, přizpůsobení pracovních podmínek a nedostatečná informovanost o situaci a možnostech pracovního uplatnění na trhu práce.

Dalším způsobem, jakým se řeší problém „prvního zaměstnání“, je **pracovní rehabilitace**. Jedná se o „souvislou činnost zaměřenou na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením (dále jen OZP), kterou na základě její žádosti zabezpečují úřady práce“. Pracovní rehabilitace je opatřením aktivní politiky zaměstnanosti a je určena k vyrovnání příležitostí OZP na trhu práce a představuje tak součást komplexu činností a opatření vedoucích k její plné integraci.

Zařazení OZP do procesu pracovní rehabilitace vychází z posouzení jejího zdravotního stavu, pracovní způsobilosti, dosaženého vzdělání a získaných dovedností a situace na trhu práce.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.2. Jednou za dva roky zpracovat analýzu podporování zaměstnanosti osob se zdravotním postižením a situace v zaměstnávání těchto osob v České republice, včetně zpracování příslušných návrhů na případnou úpravu institutů systému podpory, a projednat ji ve VVZPO.

MPSV - do 31.12. 2007, do 31.12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

Orientační odhad nákladů: cca 1 mil. Kč

PLNĚNÍ:

Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením byla v letech 2007 a 2008 realizována vybranými nástroji aktivní politiky zaměstnanosti, tj. vytvářením chráněných pracovních míst, chráněných pracovních dílen a poskytováním příspěvků na částečnou úhradu jejich provozních nákladů. Mimo to byl zaměstnavatelům poskytován příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

Dále byl v letech 2007 a 2008 realizován celostátní „Program na podporu obnovy nebo technického zhodnocení hmotného investičního majetku“, který slouží k pracovnímu uplatnění osob se zdravotním postižením.

➤ Chráněná pracovní místa (CHPM) a chráněné pracovní dílny (CHPD)

Úřady práce v průběhu roku **2007** finančně podpořily vytvoření celkem 624 nových pracovních míst, na která bylo umístěno od počátku roku 1 284 osob se zdravotním postižením (OZP). V těchto počtech jsou zahrnuta jak chráněná pracovní místa (237 míst) a místa pro OZP, které se rozhodnou vykonávat samostatnou výdělečnou činnost (55 míst), tak i místa v chráněných pracovních dílnách (332 míst).

Finanční prostředky na vytvoření a provoz chráněných pracovních míst a chráněných pracovních dílen byly vynaloženy v celkové výši 233 747 tisíc Kč, tj. 5,6 % z celkových výdajů ÚP na APZ (vytvoření míst 47 822 tisíc Kč, provoz 185 925 tisíc Kč).

Úřady práce v roce **2008** finančně podpořily vytvoření celkem 522 nových pracovních míst, na která bylo umístěno od počátku roku 974 osob se zdravotním postižením (OZP). V těchto počtech jsou zahrnuta jak CHPM (včetně míst pro OZP, které se rozhodnou vykonávat samostatnou výdělečnou činnost), tak i místa v CHPD.

Finanční prostředky na vytvoření a provoz CHPM a CHPD byly vynaloženy v celkové výši 251 648 tisíc Kč, tj. 6,9 % z celkových výdajů ÚP na APZ (vytvoření míst 40 546 tisíc Kč, provoz 211 102 tisíc Kč).

Nově vytvořená pracovní místa pro OZP, počet umístěných OZP a vynaložené finanční prostředky

Rok	2007	2008
Nová pracovní místa celkem (CHPM, CHPM – OSVČ, CHPD)	624	522
Počet umístěných OZP	1284	974
Vynaložené finanční prostředky	233 747 tis. Kč	251 648 tis. Kč
Z toho:		
- na vytvoření míst	47 822 tis. Kč	40 546 tis. Kč
- na provozní náklady	185 925 tis. Kč	211 102 tis. Kč

➤ **Program na podporu obnovy nebo technického zhodnocení hmotného investičního majetku, který slouží k pracovnímu uplatnění osob se zdravotním postižením**

V návaznosti na ustanovení § 120 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, byl usnesením vlády č. 341 ze dne 23. 3. 2005 a usnesením vlády č. 238 ze dne 12. března 2007 schválen celostátní výše uvedený Program.

Program byl určen na podporu zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % osob se zdravotním postižením (dále jen OZP). Dle Programu byla poskytována finanční podpora na tvorbu nových pracovních míst, na stabilizaci a zkvalitnění stávajících pracovních míst pro zaměstnance OZP. Účelem Programu byla finanční podpora zaměstnavatelů určená k úhradě jejich investičních nákladů spojených se zaměstnáváním této znevýhodněné skupiny zaměstnanců, které budou vynaloženy na přizpůsobení provozovny, výstavbu nebo rozšíření provozu, pořízení strojního vybavení a technologického zařízení a užitkového vozidla.

MPSV obdrželo v roce **2007** celkem 89 žádostí. Finanční prostředky byly poskytnuty ve výši 67 056 tisíc Kč celkem 68 zaměstnavatelům. V roce **2008** zaměstnavatelé předložili celkem 94 žádostí o poskytnutí příspěvku. Ze SR byly poskytnuty finanční prostředky 60 zaměstnavatelům v celkové výši 70 650 tisíc Kč.

➤ **Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením**

Každý zaměstnavatel, který v pracovním poměru zaměstná více než 50% OZP z celkového počtu svých zaměstnanců, má nárok na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotní postižením, který je poskytován podle § 78 zákona o zaměstnanosti.

V roce 2007 činila výše příspěvku měsíčně:

- 0,66násobku průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením,
- 0,33násobku průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí

předchozího kalendářního roku za každou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením.

Od roku 2008 náležel příspěvek zaměstnavateli měsíčně ve výši skutečně vynaložených mzdových nákladů na zaměstnance v pracovním poměru, který je OZP, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, nejvýše však:

- a) 9 000 Kč za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením,
- b) 6 500 Kč za každou jinou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením.

Počet podpořených osob a výše poskytnutého příspěvku zaměstnavatelům v roce 2007 a 2008

	2007	2008
Počet zaměstnavatelů	1 366	1 558
Počet OZP	15 708	17 008
Počet TZP	8 291	10 293
Výše příspěvku	2 356 044 024 Kč	2 081 820 944 Kč

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 3.3. Analyzovat dopady opatření vyplývajícího z ustanovení § 81 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti v souvislosti s možností stanovení stejného postupu vůči orgánům územních samosprávních celků.

MPSV - do 30. 6. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Opatření bylo řešeno prostřednictvím expertního panelu ustanoveného bývalým ministrem práce a sociálních věcí RNDr. Petrem Nečasem za účelem řešení problematiky zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Závěry expertního panelu jsou uvedeny v příloze č. 2 tohoto materiálu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 3.4. Pravidelně vyhodnocovat jednotlivé formy plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a změny na trhu práce skupiny těchto osob zaměstnaných a sebezaměstnaných na chráněných pracovních místech a v chráněných pracovních dílnách, ve vazbě na změny platné legislativy.

MPSV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Bylo zavedeno statistické sledování plnění povinného podílu a jednotlivé formy plnění povinnosti. Povinnost je plněna formou přímého zaměstnávání této skupiny osob, plnění odběrem výrobků, služeb nebo zakázek od zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením (včetně chráněných dílen, které zaměstnávají nejméně 60 % těchto osob), odvodem do státního rozpočtu anebo kombinací výše uvedených způsobů.

Plnění povinnosti zaměstnavatelů podle ustanovení § 81 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Rok	2005	2006	2007	2008
Počet zaměstnavatelů cekem cca	24 000	25 000	25 500	25 500
Povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením	4 %	4 %	4 %	4 %
Plnění povinného podílu celkem	5,80 %	6,24 %	6,48 %	6,61 %
Z toho plnění:				
- přímým zaměstnáváním	3,54%	3,63%	3,70%	3,74 %
- odběrem výrobků	1,51%	2,04%	2,29%	2,42 %
- odvodem do státního rozpočtu	0,75%	0,57%	0,49%	0,45 %

Jak vyplývá z ročního statistického sledování, je povinnost plněna převážně formou přímého zaměstnávání této skupiny osob.

Do 15. 2. 2010 zaměstnavatelé oznamovali úřadům práce plnění povinného podílu včetně způsobu plnění za rok 2009; první fáze zpracování statistiky plnění povinného podílu za rok 2009 proběhne po 15. 3. 2010.

Pracovní místa podpořená z prostředků aktivní politiky zaměstnanosti – jejich přírůstky, úbytky, stav ke konci měsíce a počet pracovních míst celkem od počátku roku jsou statisticky sledovány a zveřejňovány na internetové adrese

<http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>.

Údaje jsou zveřejňovány v pololetní a roční analýze, která je předkládána do Vlády ČR, a je veřejnosti přístupná na internetové adrese:

http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/trh_prace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

3.5. Vypracovat analýzu situace v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

MPSV - 30. 6. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Opatření bylo řešeno prostřednictvím expertního panelu ustanoveného bývalým ministrem práce a sociálních věcí RNDr. Petrem Nečasem za účelem řešení problematiky zaměstnávání osob se zdravotním postižením. V rámci expertního panelu byly analyzovány a hledány možnosti zefektivnění podpory zaměstnávání OZP. Závěry expertního panelu jsou uvedeny v příloze č. 2 tohoto materiálu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 3.6. Zabezpečit podmínky propojení systému vzdělávání a zaměstnanosti, který zvýší možnost (šanci) mladých lidí se zdravotním postižením plynule přejít ze školy do zaměstnání.

MPSV, MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MŠMT

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn průběžně. Úřady práce prostřednictvím **Informačních a poradenských středisek** (IPS) zabezpečují individuální a skupinové poradenství pro volbu povolání.

IPS provádí individuální a skupinové poradenství pro absolventy škol se zdravotním postižením související s volbou povolání a jejich následným uplatněním v praxi. IPS organizuje besedy pro budoucí absolventy středních škol se zdravotním postižením věnované problematice vstupu do zaměstnání, trhu práce, seznámení s činnostmi úřadu práce a možnostech dalšího studia.

Úřady práce úzce spolupracují se středními školami, pedagogicko psychologickými poradnami, sociálními odbory městských úřadů a dalšími sociálními partnery v regionu při řešení této problematiky.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.8. Analyzovat zaměstnanost a zaměstnatelnost osob se zdravotním postižením zapojených do pracovní rehabilitace za pomoci individuálního plánu pracovní rehabilitace a z něho vyplývajících aktivit.

MPSV - do 31. 12. 2007, do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn průběžně. Pracovní rehabilitaci realizuje zhruba polovina úřadů práce. Se žadatelem, který podal žádost o pracovní rehabilitaci, je sestaven Individuální plán pracovní rehabilitace (dále jen IPPR), který je ve své podstatě harmonogramem naplňování dohodnutého postupu vedoucího k pracovnímu uplatnění. Formy pracovní rehabilitace v návrhu IPPR, který odborná skupina doporučí ke schválení, je úřad práce povinen plně uhradit, a to jak z prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti, tak z finančních prostředků fondů Evropské unie. Jednotlivé formy pracovní rehabilitace může ÚP zajišťovat z interních

i externích zdrojů. Zde jsou regionální rozdíly. Existuje řada ÚP, které mají své vlastní psychology a řadu poradenských aktivit, např. v oblasti psychodiagnostiky uchazečů, si tedy zajišťují interními zdroji.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.9. V rámci úprav aktivních pobídek zaměstnanosti pro zaměstnavatelské subjekty provést pilotní ověřování změny motivačních činitelů podporujících zaměstnávání na vybraném teritoriu či úseku trhu s cílem ověřit účinnost stávajících institutů podpory či variantního pojetí nových forem a dalších opatření navržených tímto Národním plánem.

MPSV - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

Orientační odhad nákladů: cca 20 mil. Kč

PLNĚNÍ:

Je připraven projekt v rámci OP LZZ, s názvem „Regionální síť spolupráce v oblasti pracovní rehabilitace“, který byl podán v rámci výzvy v prioritní ose 2 – Aktivní politiky trhu práce, oblasti podpory 2.2 – Modernizace institucí a zavedení systému kvality služeb zaměstnanosti a jejich rozvoj. Účelem projektu je vytvoření systému regionálních sítí spolupráce v oblasti pracovní rehabilitace a vytvoření odpovídajících podmínek pro jejich rozvoj v následujících krajích ČR: Liberecký, Plzeňský, Moravskoslezský, Olomoucký, Vysočina, Jihomoravský a Zlínský. Projekt bude realizován ve třech etapách.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.10. Na základě analýzy využívání pracovní rehabilitace a podle potřeby praxe legislativně a organizačně upravit a ekonomicky zajistit systém pracovní rehabilitace, určený pro osoby se zdravotním postižením, které jsou jen těžce umísťitelné na trhu práce při užití stávajících způsobů podpory (zejména osoby s těžšími formami zdravotního postižení, postižením kombinovaným a mentálním).

MPSV - do 31. 12. 2008

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

Popis současného stavu

Pracovní rehabilitace je v současné době realizována úřady práce dle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, vyhlášky 518/2004 Sb. a normativní instrukce č. 3/2009. Pracovní rehabilitaci lze z hlediska právní úpravy považovat za nejuceleněji propracovanou oblast rehabilitace. Všechny potřebné dokumenty a smlouvy sloužící k zajištění pracovní rehabilitace jsou v jednotné podobě k dispozici všem úřadům práce v informačním systému OK práci v modulu pracovní rehabilitace. Pracovní rehabilitaci realizuje zhruba polovina úřadů práce.

Jedná se o „souvislou činnost zaměřenou na získání a udržení vhodného zaměstnání OZP, kterou na základě její žádosti zabezpečují úřady práce“. Pracovní rehabilitace je opatřením aktivní politiky zaměstnanosti a je určena k vyrovnání příležitostí OZP na trhu práce a představuje tak součást komplexu činností a opatření vedoucích k její plné integraci.

Zařazení OZP do procesu pracovní rehabilitace vychází z posouzení jejího zdravotního stavu, její pracovní způsobilosti, dosaženého vzdělání a získaných dovedností a situace na trhu práce.

Pracovní rehabilitaci úřad práce poskytuje OZP, která vyplní Žádost o pracovní rehabilitaci, předloží doklad osvědčující skutečnost, že je OZP, a splňuje podmínky stanovené v § 67 cit. zákona. Přitom není rozhodující, zda je žadatel o pracovní rehabilitaci veden v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. OZP, která nepobírá dávky nemocenského pojištění, starobní důchod nebo mzdu (plat) nebo náhradu mzdy (platu), náleží po dobu přípravy k práci a konání specializovaných rekvalifikačních kurzů na základě rozhodnutí úřadu práce podpora při rekvalifikaci.

Se žadatelem, který podal žádost o pracovní rehabilitaci je sestaven Individuální plán pracovní rehabilitace, který je ve své podstatě harmonogramem naplňování dohodnutého postupu vedoucího k pracovnímu uplatnění. Na úřadu práce je ustavena odborná pracovní skupina (§ 7 odst. 5 zákona č. 435/2004 Sb.), která na základě doloženého zdravotního stavu zájemce, zachovaných schopností pracovat, doporučení např. z ergodiagnostického vyšetření atd. posoudí a navrhne vhodné formy pracovní rehabilitace v předloženém návrhu individuálního plánu pracovní rehabilitace (dále jen IPPR), který zpracovává odpovědný pracovník – poradce pro pracovní rehabilitaci.

V odborné skupině nejsou pouze zaměstnanci úřadu práce, ale také např. lékař, zástupce sociálních agentur, zástupce neziskových organizací zabývajících se problematikou OZP, zástupce zaměstnavatelů zaměstnávajících OZP. Členy odborné pracovní skupiny jmenuje ředitel ÚP.

Formy pracovní rehabilitace v návrhu IPPR, který odborná skupina doporučí ke schválení, je úřad práce povinen plně uhradit, a to jak z prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti, tak z finančních prostředků fondů Evropské unie. Přesné údaje o druzích nákladů hrazených úřadem práce a způsobu jejich úhrady stanoví vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004, a to v §§ 2 - 5. Jednotlivé formy pracovní rehabilitace může ÚP zajišťovat z interních i externích zdrojů. Zde jsou velmi výrazné regionální rozdíly. Existuje řada ÚP, které mají své vlastní psychology a řadu poradenských aktivit, např. v oblasti psychodiagnostiky uchazečů, si tedy zajišťují interními zdroji. Situaci ovlivňuje samozřejmě velmi výrazně i počet evidovaných OZP. Jinou formu zajišťování jednotlivých forem pracovní rehabilitace bude volit ÚP, který má v evidenci pár desítek OZP, jinak bude vypadat situace v regionu, kde se počet evidovaných OZP pohybuje v řádu stovek či tisíců. Tyto i jiné faktory mají a budou mít vliv na proces realizace pracovní rehabilitace dnes i v budoucnosti.

Výsledky analýzy provedené v rámci projektu Rehabilitace-Aktivace-Práce potvrdily, že se dosud nepodařilo v plné míře implementovat v oblasti pracovní rehabilitace všechny klíčové nástroje a mechanismy do praxe. Dosavadní systém je nevyvážený z hlediska nabídky a poptávky po službách v oblasti pracovní rehabilitace, existují velké rozdíly mezi strukturou nabízených služeb a potřebami ze strany osob se zdravotním postižením a to s výraznými regionálními disproporcemi. Problematika není na úrovni místních systémů pracovní

rehabilitace řešena koordinovaně, citelně chybí standardizace celého procesu včetně poskytovaných služeb a realizovaných postupů.

c) Návrh na úpravu řešení rehabilitace

Velice důležité je vytvoření nových vazeb a následné fungování jejich spolupráce. Základní vazby (např. vazba ÚP - zaměstnavatel spočívající v povinnosti hlásit pracovní místa vhodná pro osoby se zdravotním postižením) jsou dané možnostmi stávající legislativy a reprezentují možnosti spolupráce ÚP s různými institucemi při realizaci pracovní rehabilitace a integrace osob se zdravotním postižením na trh práce obecně.

Nové žádoucí vazby - sem patří např. spolupráce vzdělávací organizace s léčebně rehabilitační institucí při dodávce služeb pro ÚP. Zde dochází ke spolupráci jen výjimečně, přitom právě tento typ spolupráce byl předmětem pilotního ověřování v projektu. Tento typ spolupráce kombinoval aktivizaci klienta s diagnostikou jeho osobnostního a pracovního potenciálu. Výsledkem této spolupráce je pak komplexní informace pro pracovníky ÚP, kteří tak získávají důležitý nástroj v procesu hledání možného zařazení klienta na trh práce a také klient sám dostává do rukou zásadní informaci o jeho pracovních schopnostech. Zásadním výstupem je zde pozitivní pracovní rekomandace zaměřená na schopnosti, nikoliv na negativní vymezení ve vztahu k pracovnímu uplatnění, jak je tomu při stanovování stupně/míry postižení či omezení. Tyto vazby tedy v některých regionech fungují, avšak regionální rozdíly jsou velmi výrazné, v mnoha regionech tyto vazby vůbec vytvořeny nejsou.

Žádoucí je rovněž např. informovanost odborů sociální péče, které pracují s velkým počtem osob se zdravotním postižením, které v evidenci ÚP nefigurují, avšak právo na pracovní rehabilitaci ze zákona mají.

Zaměstnavatelé by měli být rovněž vtaženi do procesu tím, že budou schopni identifikovat a specifikovat volná pracovní místa ve svých organizacích. K této identifikaci mohou využít poradenských služeb rehabilitačních center, která jsou schopna z ergonomického pohledu posoudit vhodnost daného místa pro konkrétní osobu.

V oblasti pracovní rehabilitace se vyskytuje řada nedostatků, které je třeba řešit.

- Potřeba změny v zákoně o zaměstnanosti - účastníci přípravy k práci jsou značně znevýhodněni, tím, že se jim vyplácí podpora při rekvalifikaci pouze ve dnech, kdy se účastní přípravy k práci. Pokud se účastník rekvalifikuje, je mu podpora vyplácena po celou dobu rekvalifikace, bez ohledu na to, kolik dní v týdnu kurz navštěvuje. U přípravy k práci je to pouze ve dnech, kdy se účastní přípravy k práci, tzn., že i když chodí celý týden, tak v sobotu a neděli jim podpora vyplácena není. Navíc v praxi je výpočet podpory při rekvalifikaci velice náročný.
- Problematika proplácení nákladů účastníka na pracovní rehabilitaci (zejména proplácení jízdného). Náklady účastníka pracovní rehabilitace (vyhláška č. 518/2004 Sb. § 4 písm.a) se vyplácejí pouze z místa trvalého pobytu. Nynější vymezení pojmu bydliště způsobuje problémy při zabezpečování pracovní rehabilitace a při proplácení nákladů účastníka pracovní rehabilitace a rekvalifikace. Dle současného znění zákona není možné, aby si podal žadatel o pracovní rehabilitaci žádost jinde, než na místně příslušném úřadu práce podle místa bydliště.

- Zákon o zaměstnanosti zaručuje poskytování pracovní rehabilitace OZP bez jakýchkoliv vazeb a respektování ostatních oblastí rehabilitace a také bez možnosti různé druhy rehabilitace propojit (chybějící provázanost jednotlivých oblastí rehabilitace).
- U některých skupin OZP nemají úřady práce k dispozici údaje o pozitivní pracovní rekomandaci, byť obecně, ve věcech zdravotní způsobilosti k práci.
- Síť rehabilitačních center, v nichž by mohlo dojít k ověření zachovaného pracovního potenciálu OZP, je zatím nedostatečná.
- Není právně zakotvena povinnost objektivního funkčního vyhodnocení zachovaných pracovních schopností OZP (komplexní profesní diagnostika). Je pouze na zvážení úřadu práce, zda požádá o toto vyhodnocení nebo vyjde z posudku (bez ohledu na časový odstup) orgánů sociálního zabezpečení.
- Administrativně i časově (v řadě případů i finančně) je zajištění a uskutečnění pracovní rehabilitace náročné, úřad práce proto raději (a pokud je to možné) volí zařazení OZP do běžných rekvalifikačních kurzů, vytvoření chráněného pracovního místa nebo zařazení do chráněné pracovní dílny, eventuálně poskytnutí finančních příspěvků zaměstnavateli nebo na samostatně výdělečnou činnost OZP.
- Není dořešen postih OZP zařazené do pracovní rehabilitace v případě její velké nebo absolutní nespolupráce při jednání s úřadem práce a neplnění navržené formy pracovní rehabilitace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.11. Vypracovat analýzu mapující možnost vzniku a podpory tzv. sociálních družstev a případně dalších subjektů sociální ekonomie podporujících zlepšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením. Výsledky analýzy použít při aktualizaci Národního plánu.

*SČMVD, MPO, MPSV - do 30. 6. 2009
Finanční zajištění: v rámci rozpočtu SČMVD*

PLNĚNÍ:

Svaz českých a moravských výrobních družstev realizoval v rámci programu iniciativy společenství EQUAL v ČR projekt „Sociální družstvo a podnik“, jehož partnery jsou mimo jiné Národní rada osob se zdravotním postižením, Hospodářská komora, úřady práce a další subjekty včetně Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR. V rámci Národní tématické sítě EQUAL C, v pracovní skupině NESEA postupuje společně se zástupci dalších projektů v zájmu sjednocení postojů a standardů k dané problematice a předpokládá zapojení do projektů financovaných ze strukturálních fondů. Spolupráci ze strany MPSV zajišťují věcně příslušné útvary.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 4.15. Zajistit dodatečné odborné vzdělávání posudkových lékařů a zvyšování jejich odbornosti v souladu s potřebami jednotlivých sociálních podsystemů při posuzování zdravotního stavu a důsledků z něj vyplývajících.

MPSV, MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ

PLNĚNÍ:

Vzdělávání lékařů posudkové služby probíhá v souladu se zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a v souladu s usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. 11. 2005, kterým vláda přijala „Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech“. Vzdělávání probíhá jak na půdě lékařských a zdravotnických subjektů, tak i na bázi zaměstnavatelské.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

K zadání úkolu uvádíme, že v roce 2009 je aktuálním usnesením vlády k dané problematice usnesení vlády č. 292 ze dne 26. března 2008.

MPSV průběžně zabezpečuje spolupráci s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování programu mobility. Jeden pracovník MPSV je členem Řídícího výboru Národního rozvojového programu mobility pro všechny a další pracovník členem Hodnotitelské komise tohoto programu. Tito pracovníci posuzují předkládané záměry uvedeného programu a pravidelně se zúčastňují jednání předmětného výboru resp. komise. Průběžně se také podílejí na přípravě a aktualizaci příslušných dokumentů (např. usnesení vlády č. 292 vč. jeho přílohy, manuálech pro předkladatele vč. formulářů apod.) a pro sekretariát Vládního výboru zpracovávají informace o podpoře dílčích projektů Ministerstvem práce a sociálních věcí v rámci schválených záměrů bezbariérových tras.

Na realizaci dílčích projektů v rámci Národního rozvojového programu mobility je na roky 2005 až 2015 v kapitole MPSV zajišťována každoročně v rozpočtu programu 113 310 potřebná částka na spolufinancování schválených dílčích projektů.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.3. Vypracovat analýzu a nově navrhnout formulaci právní úpravy ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením (osoby stížené duševní poruchou) a to posílením práv těchto osob v řízeních, která se jich týkají (zejména institut způsobilosti k právním úkonům) a přijetím podrobnější úpravy práv a povinností opatrovníka těchto osob.

MS, MPSV, MZ, VVZPO, NRZP ČR - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MS, MPSV, MZ, ÚV a rozpočtu NRZP ČR

PLNĚNÍ:

MPSV nebylo v dané věci gestorem úkolu osloveno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn. Nová právní úprava ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením byla zapracována do nového občanského zákoníku, který na jaře 2009 projednala vláda a postoupila ho k projednání Parlamentu ČR. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník již nebyl v průběhu tohoto volebního období projednán, bylo toto opatření přesunuto do nového Národního plánu.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

MPSV zabezpečuje průběžné zveřejňování dokumentů, které se týkají diskriminace z důvodu zdravotního postižení nebo nepříznivého zdravotního stavu, včetně jejich změn na internetových stránkách MPSV.

Pro osoby se zdravotním postižením byl vydán leták "Informace pro osoby se zdravotním postižením v oblasti zaměstnanosti", za účelem zvýšení povědomí této cílové skupiny o jednotlivých tématech a otázkách, které se v souvislosti s jejich zaměstnáváním často vyskytují.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (design for all) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

MPSV zařadilo do dokumentace programu 113310 Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb podprogram 113312 Podpora reprodukce majetku služeb sociální prevence a podpora mobility, jehož hlavními cíli jsou:

- zpřístupnění objektů odstraněním bariér u vstupů do budov;
- zlepšení podmínek pro bezbariérový pohyb tělesně postižených osob v budovách (stavebními úpravami, instalací výtahů a dalších strojů a zařízení k usnadnění překonávání výškových rozdílů uvnitř budov);
- vytvoření hygienických podmínek pro tělesně postižené občany (bezbariérové WC);
- usnadnění pohybu tělesně postižených osob mezi budovami v areálech zařízení sociálních služeb (bezbariérové komunikace, vyrovnávání výškových rozdílů a dalších fyzických překážek);
- umožnění přepravy tělesně postižených osob mimo areály i uvnitř areálů zařízení sociálních služeb (parkovací stání, speciálně upravené dopravní prostředky).

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.9. Podporovat přístup žen se zdravotním postižením k zaměstnáním, která vyžadují znalost informačních a komunikačních technologií, zejména zvýšením jejich počtu na relevantním vzdělávání a výcviku.

MPSV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPSV

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn průběžně. Úřady práce provádějí individuální a skupinové poradenství ženám se zdravotním postižením zaměřené na poradenství pro volbu povolání a poradenství pro volbu rekvalifikace a dalšího vzdělávání. Úřady práce těmto ženám nabízejí širokou nabídku rekvalifikačních kurzů zaměřených na informační a komunikační technologie. Rekvalifikace zaměřené na využívání informačních a komunikačních technologií patřily, tak jako v minulých letech, k nejvíce zabezpečovaným. V roce 2009 se rekvalifikací zúčastnilo 5 649 osob se zdravotním postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Problematicke zákazu diskriminace, zejména pak zákazu diskriminace osob se zdravotním postižením, věnuje MPSV zvýšenou pozornost, a to nejen při tvorbě vlastních právních předpisů, ale i při připomínkování legislativy v rámci mezirezortních připomínkových řízení.

MPSV připravuje návrhy mzdových a platových předpisů a předpisů na úseku cestovních náhrad, které upravují tyto otázky z hlediska sledovaného účelu neutrálně.

Určitou výjimkou z uvedeného přístupu je právní úprava snížených sazeb minimální mzdy a nejnižších úrovní zaručené mzdy, které se uplatňují jako forma podpory zaměstnanosti u osob v pracovním poměru, které pobírají invalidní důchod a zpravidla se obtížně prosazují na trhu práce. Tato speciální úprava se však nevztahuje „k osobám s omezenou schopností pohybu a orientace“, ale je charakterizována výlučně hlediskem invalidity prvního, druhého nebo třetího stupně, bez ohledu na charakter zdravotního postižení uvedených zaměstnanců.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Obecně:

MMR v roce 2009 plnilo úkoly jednak na úseku stavebního řádu, bytové politiky, cestovního ruchu, regionálního rozvoje a také na úsecích určených pro všechny resorty jako je legislativní činnost, komunikace s veřejností a přístupnost budov ve vlastnictví ústředních orgánů státní správy. Celkem se jednalo o 6 úkolů. Zpráva o jejich plnění je níže.

- 5.2. Zabezpečovat prostřednictvím krajských úřadů zvyšování kvalifikace a odbornosti pracovníků stavebních úřadů v oblasti požadavků zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

MMR – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MMR

PLNĚNÍ:

MMR je ústředním správním úřadem ve věcech stavebního řádu pouze pro obecné stavební úřady; MMR tento úkol zajišťuje šesti různými způsoby a jejich kombinacemi:

- a) Odbor stavebního řádu MMR zpracoval návrh vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a dále tuto vyhlášku administruje.
- b) Problematika bezbariérového užívání staveb je začleněna do zvláštní odborné způsobilosti pro pracovníky obecných stavebních úřadů.
- c) MMR dle potřeby svolává pracovní porady s vedoucími pracovníky odborů výstavby krajských stavebních úřadů.
- d) Odbor stavebního řádu MMR průběžně a dle potřeby zpracovává stanoviska k aplikaci ustanovení předpisů stavebního práva týkajících se požadavků na bezbariérové užívání staveb.
- e) V roce 2009 odbor stavebního řádu MMR vydal pracovní pomůcku k vyhlášce č.398/2009 Sb., o technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Jedná se o seznam českých technických norem k provedení normových hodnot této vyhlášky. Soubor je ke stažení na internetové adrese „<http://www.mmr.cz>“, pod odkazem Územní plánování a stavební řád a zde pod odkazem Stanoviska a metodiky.
- f) MMR zpracovává podklady a následně také připomínky k tvorbě nových českých technických norem, které obsahují konkrétní technické detaily k bezbariérovému užívání staveb.

Finanční krytí - v rámci rozpočtové kapitoly MMR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

K Programu mobility pro všechny

MMR se v souladu s usnesením vlády ze dne 26.března 2008 č. 292, kterým se mění usnesení vlády ze dne 14. července 2004 č. 706 k Návrhu vládního plánu financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny, finančně podílí na budování ucelených bezbariérových tras měst a obcí. Cílem programu je zajistit státní podporu investičních a neinvestičních záměrů při odstraňování bariér v budovách městských a obecních úřadů a v budovách domů s pečovatelskou službou náležících do komplexních řetězců bezbariérových tras v obcích a městech. Tento program je realizován od roku 2009. V roce 2009 bylo podpořeno 9 akcí v celkové výši dotace 9 417 tis. Kč. Dotace byla poskytnuta na všechny akce, které splnily podmínky programu.

Ke vstupům do budov ústředních orgánů státní správy

MMR požádalo autorizovanou osobu o posouzení budov ve správě MMR z hlediska přístupnosti osobám se sníženou schopností pohybu a orientace.

Na základě vytipování existujících bariér se pak vytvářel každý rok hrubý finanční rozpočet a plán stavebních akcí, které směřovaly k odstranění zjištěných a doporučených bodů. Při plnění tohoto úkolu bylo MMR nuceno respektovat jednak finanční rozsah prací a jednak velké omezení z hlediska památkové péče. Vesměs všechny hlavní objekty MMR jsou památkově chráněny a proto všechny úpravy musí být předem prokonzultovány a následně schváleny MHMP OPP.

Z navrhovaných úprav, týkající se především přístupnosti staveb osobám se sníženou schopností pohybu a orientace, MMR ve sledovaném období realizovalo:

Objekt Staroměstské náměstí 930 - 936:

- bezbariérový přístup do objektu;
- rampy pro vozíčkáře umožňující pohyb v jednotlivých patrech;
- v podlažích, kde to bylo dispozičně možné, bylo upraveno vždy alespoň 1 WC jako bezbariérové;
- 1 bezbariérový výtah.

Objekt Letenská 119:

- bezbariérový přístup do objektu;
- 1 bezbariérový výtah;
- označení tras a výtahu pro nevidomé;

Objekt Na Příkopě 390:

- bezbariérový přístup do objektu;
- v současné době probíhá rekonstrukce a výměna osobního výtahu za bezbariérový.

V současnosti, resp. po dokončení plánovaných akcí pro tento rok, MMR splnilo plán navržených úprav, který mu byl vypracován autorizovaným inženýrem pro zlepšení přístupnosti staveb osobám se sníženou schopností pohybu a orientace.

Finanční krytí - v rámci rozpočtové kapitoly MMR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Webové stránky www.mmr.cz v současnosti splňují tzv. střední úroveň přístupnosti podle doporučující metodiky „Best practice“. Pravidla o přístupnosti nespĺňují ty části internetových stránek, jež obsahují články publikované do data 26. 9. 2005. Zde nemusí být ještě odkazy na jiný obsah než internetové stránky (soubory ke stažení) odlišeny od běžných odkazů a není k nim zobrazována informace o velikosti souborů. Ne vždy je rovněž uváděna textová alternativa k netextovému obsahu, mohou se objevit již neplatné odkazy na obsah z jiných internetových zdrojů. Uvedené, z hlediska přístupnosti ne plně vyhovující, články tvoří však nyní zanedbatelnou část webové prezentace, a to převážně historického charakteru. Na uvedení těchto archivních částí do souladu s požadavky přístupnosti se průběžně pracuje.

Nová webová prezentace MMR (www.mmr.cz) je již vytvářena s ohledem na zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy. Jedná se zejména o opatření netextových prvků nesoucí významové sdělení textovou alternativou. Multimediální prvky nesoucí významové sdělení budou doplňovány textovými titulky v případě, že nejsou jen alternativou k existujícímu textovému obsahu.

Informace sdělované prostřednictvím skriptů, objektů, appletů, kaskádových stylů, cookies a jiných doplňků na straně uživatele, budou dostupné i bez kteréhokoli z těchto doplňků a stránky budou standardně ovladatelné. Pokud tyto podmínky nebudou splněny sdělí tuto informaci odbor komunikace MMR jiným způsobem.

Informace sdělované vizuální podobou webových stránek, tvary jednotlivých prvků, jejich velikostí, pořadím nebo umístěním jsou dostupné i v případě, že uživatel nemůže tyto aspekty vnímat. Informace sdělované barvou jsou dostupné i bez barevného rozlišení. Barvy popředí a pozadí textu (nebo textu v obrázku) jsou vůči sobě dostatečně kontrastní.

Velikost písma je možné zvětšit alespoň na 200 % a zmenšit alespoň na 50 % původní hodnoty pomocí standardních funkcí prohlížeče. Při takové změně velikosti nedochází ke ztrátě obsahu nebo funkcionality.

Obsah ani kód webové stránky nepředpokládá ani nevyžaduje konkrétní výstupní či ovládací zařízení.

Obsah ani kód webové stránky nepředpokládá ani nevyžaduje konkrétní způsob použití ani konkrétní programové vybavení. Pokud je předpokládáno či vyžadováno konkrétní programové vybavení, může to být pouze z důvodu technické nerealizovatelnosti přizpůsobení obsahu a kódu webové stránky všem programovým vybavením.

Načtení nové webové stránky či přesměrování je možné jen po aktivaci odkazu nebo po odeslání formuláře. Načtení nové webové stránky do nového okna prohlížeče je možné jen v odůvodněných případech a uživatel upozorněn není, jedná se o externí stránky, které jsou načítány v nových oknech, aby nedošlo k opuštění stránek MMR.

Na webové stránce nedochází rychleji než třikrát za sekundu k výrazným změnám barevnosti, jasů, velikosti nebo umístění prvku. Zvuk, který zní na webové stránce déle než tři sekundy, je možné na této webové stránce vypnout nebo upravit jeho hlasitost.

Webové stránky budou sdělovat informace jednoduchým jazykem a srozumitelnou formou. Navigace je srozumitelná a konzistentní. Od ostatního obsahu webové stránky je zřetelně oddělena.

Každá webová stránka (kromě úvodní webové stránky) bude obsahovat odkaz na vyšší úroveň v hierarchii webových stránek a odkaz na úvodní webovou stránku. Kromě navigace je k dispozici rovněž vyhledávání nebo odkaz na mapu webových stránek. Odkaz na mapu webových stránek nebo vyhledávací formulář je k dispozici na každé webové stránce.

Každá webová stránka má výstižný název odpovídající jejímu obsahu, rovněž formulářové prvky budou mít popisek vystihující požadovaný obsah. Jestliže uživatel učiní chybu při vyplňování webového formuláře, je k dispozici informace o tom, ve které položce je chyba. Pokud to charakter webového formuláře nevyklučuje, je k dispozici rovněž informace, jak tuto chybu odstranit.

Text odkazu nebo jeho přímo související text bude výstižně popisovat cíl odkazu. Jestliže odkaz vede na jiný typ souboru, než je webová stránka, pak odkaz doplněn sdělením o typu, případně o velikosti tohoto souboru. Prvky tvořící nadpisy a seznamy budou korektně vyznačeny ve zdrojovém kódu a budou výstižné.

Tabulky použité pro zobrazení tabulkových dat, budou obsahovat značky pro záhlaví řádků nebo sloupců. Rovněž obsah všech tabulek dává smysl čtený po řádcích zleva doprava.

Každá webová stránka obsahuje prohlášení o tom, že forma uveřejnění informací je v souladu s touto vyhláškou (prohlášení o přístupnosti) nebo odkaz na toto prohlášení. Pokud některé z podmíněně povinných pravidel nebude dodrženo, bude tato skutečnost uveřejněna v prohlášení o přístupnosti, a to jejich číselným výčtem, včetně příslušného odůvodnění.

MMR bude i nadále usilovat o naprosté odstranění veškerých bariér vztahujících se k užívání webu www.mmr.cz handicapovanými občany.

Finanční krytí - v rámci rozpočtové kapitoly MMR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (design for all) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

MMR v rámci své působnosti podporuje integraci osob se zdravotním postižením. Ministerstvo standardně používá nejen princip "komplexního plánování", ale i metodu "mainstreaming"; problematika zdravotního postižení je řešena v tzv. hlavním proudu.

Náměstek ministra pro územní a bytovou politiku Ing. Miroslav Kalous je členem VVZPO. Ředitelka odboru stavebního řádu MMR Ing. Marcela Pavlová a Ing. Petr Novák z téhož odboru byli členy pracovní skupiny VVZPO pro přípravu nového Národního plánu vytváření rovných příležitostí pro občany se zdravotním postižením na období 2010 - 2014. Vedoucí oddělení administrativ regionálních programů ORSP MMR RNDr. Jan Pátek je členem Řídicího výboru programu Mobility pro všechny a Ing. Jiří Štika z téhož oddělení je členem Hodnotitelské komise opět programu Mobility.

V gesci MMR je vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. V rámci ostatních právních předpisů jsou příslušná ustanovení na podporu a integraci občanů se zdravotním postižením.

MMR v rámci své působnosti spolupracovalo na ratifikaci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením a podílí se na přípravě návrhu antidiskriminační směrnice Rady Evropské unie.

Z kapitoly „Ministerstvo pro místní rozvoj“ v roce 2009 byla poskytnuta dotace NIPI ve výši 4 000 000,- Kč (www.nipi.cz), SONS ve výši 520 000,- Kč (www.sons.cz) a ČAA ve výši 250 000,- Kč (www.abilympics.cz).

NIPI se ve své činnosti zabývá komplexním řešením otázek zlepšení životního prostředí pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, především zpřístupňováním staveb a dopravy. Přispívá svými konzultanty k zajištění dodržování požadavků vyplývajících z tzv. bezbariérové vyhlášky stavebními úřady a ostatními účastníky výstavby. Tím napomáhá k integraci zdravotně postižených osob do společnosti.

SONS hájí práva a zájmy osob se zrakovým postižením, kterým též poskytuje služby. Usiluje o rozšíření vhodných technických a stavebních úprav pro usnadnění samostatného a bezpečného pohybu těžce zrakově postižených osob. Iniciuje vývoj nových technologií k úpravě prostředí a informačních systémů a rovněž přispívá k dodržování požadavků výše cit. vyhlášky.

ČAA se ve svém projektu zaměřila na řešení problematiky bezbariérové výstavby a dopravy a na řešení problematiky užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. Asociace monitoruje bariérové a bezbariérové objekty a doplňuje elektronické mapy bezbariérových přístupů. Předchází vzniku stavebních bariér u nových stavebních objektů a řeší postupné odstraňování bariér u stávajících objektů.

Odbor komunikace MMR v roce 2009 zadal výrobu propagačních předmětů (poznámkové bloky, diáře, stolní kalendáře...) společnosti HEWER, s.r.o. v celkové hodnotě 362 818,- Kč. Společnost HEWER, s.r.o. zaměstnává ve svých chráněných dílnách lidi se zdravotním postižením.

Odbor hospodářských služeb MMR obdobnou formou odebral náhradní díly do kopírovacích strojů, a to konkrétně tonery od firmy AROTE In, s.r.o. Jedná se o firmu, která ve svém řadě zaměstnává více jak 55 % zdravotně postižených občanů.

Finanční krytí - v rámci rozpočtové kapitoly MMR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

K Projektu Calypso a k Podprogramu Cestovní ruch pro všechny

Odbor cestovního ruchu MMR se v průběhu roku 2009 v rámci plnění tohoto bodu zapojil do projektu „CALYPSO“ pod gescí Evropské komise, jehož cílem je podpora rozvoje sociálního cestovního ruchu pro všechny (hlavně jde o výměnné pobyty cílových skupin v rámci EU). Výchozím podkladem bude zpracování studie, jejímž cílem je zmapovat

současný stav možnosti začlenění 4 cílových skupin (senioři, mládež, rodiny s dětmi a občané se zdravotním postižením) do oblasti cestovního ruchu. Česká republika je jedním z 21 států, které se do projektu zapojily.

Současně tento národní plán pro osoby se zdravotním postižením pomohl iniciovat přípravu Národního programu podpory cestovního ruchu - Podprogramu Cestovní ruch pro všechny s předpokládanou finanční podporou ze státního rozpočtu na léta 2010-2013 ve výši 100 mil Kč ročně.

Odbor cestovního ruchu MMR v červnu 2009 v rámci předsednictví ČR v Radě EU uspořádal mezinárodní konferenci v Senátu Parlamentu ČR se zaměřením na téma: „Výzvy v oblasti zaměstnanosti a trhu práce“ s cílem vzájemné výměny zkušeností a poznatků v oblasti vytváření pracovních příležitostí na evropském trhu práce v oblasti cestovního ruchu. Akce měla spojitost i s aktuální problematikou sociálního aspektu cestovního ruchu pro všechny.

K Podprogramu Podpora výstavby podporovaných bytů

MMR každoročně vyhlašuje podprogram Podpora výstavby podporovaných bytů, který stanovuje podmínky pro poskytování dotací na výstavbu podporovaných bytů určených k bydlení osob se zvláštními potřebami v oblasti bydlení. V roce 2009 byly vyhlášeny dva dotační tituly:

- pečovatelský byt je určený osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v důsledku vysokého věku nebo zdravotního stavu; jedná se o byty v domech zvláštního určení, ve kterých musí být zajištěno poskytování služeb sociální péče, sociální služby musí být poskytovány podle individuálních potřeb nájemců s důrazem na posilování jejich autonomie a soběstačnosti. Všechny pečovatelské byty musejí splňovat stavebně technické podmínky upravitelného bytu, který bez dalších stavebních úprav může sloužit osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, tj. zejména osobám postiženým pohybově, zrakově, sluchově, mentálně, osobám pokročilého věku apod.
- vstupní byt je určený osobám, které v důsledku nepříznivých životních okolností nemají přístup k bydlení a to ani při využití všech stávajících nástrojů bytové politiky.

Následující tabulka uvádí počty podporovaných bytů, na jejichž výstavbu byla v roce 2009 poskytnuta dotace.

rok	dotační titul		počet zahájených bytů v daném roce ^[1]	celkové finanční prostředky na zahájené byty v mil. Kč ^[2]	finanční prostředky uvolněné v daném roce v mil. Kč ^[3]
2009	Podporované byty	celkem	219	120,581	120,581
		Pečovatelské byty	89	53,523	53,523
		Vstupní byty	130	67,058	67,058

^[1] Počet bytů, jejichž výstavba byla zahájena v daném roce

^[2] Celková výše dotace na byty zahájené v daném roce, která je uvedena v Rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce

^[3] Částky skutečně v daném roce uvolněné na akce zahajované, rozestavěné a dokončované

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

MMR zpracovalo a dopisem ministra pro místní rozvoj č.j. 6656/2010-82 odeslalo souhrnnou zprávu o plnění jemu svěřených úkolů. Rovněž byla odeslána jeho elektronická verze ve formátu MS Word na adresu „ptacnik.pavel@vlada.cz“.

Finanční krytí - v rámci rozpočtové kapitoly MMR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Závěr:

Pro úplnost uvádíme, že za celé období tohoto národního plánu MMR plnilo celkem 11 úkolů. Všechny úkoly MMR byly splněny, z toho bod 5.1. byl splněn náhradním způsobem. Jednalo se o problematiku specializace pro bezbariérové užívání staveb v rámci komor.

V podmínkách MMR tento národní plán sloužil jako podkladový materiál pro legislativní i nelegislativní činnost resortu v oblasti podpory a integrace občanů se zdravotním postižením. Materiál přispěl zejména k systemizaci dané problematiky na MMR a také ke koordinaci mezi jednotlivými resorty.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

- 3.7. Ve spolupráci s Asociací zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR hodnotit podnikatelské aktivity osob se zdravotním postižením a každoročně vyhlášovat a oceňovat vynikající výsledky

MPO - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MPO

PLNĚNÍ:

Toto opatření bylo hrazeno v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly Ministerstva průmyslu a obchodu, a to formou věcných darů pro vítězné firmy. Již tradičně jsme spolupracovali na plnění opatření při hodnocení podnikatelských aktivit osob se zdravotním postižením s Asociací zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR a s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.11. Vypracovat analýzu mapující možnost vzniku a podpory tzv. sociálních družstev a případně dalších subjektů sociální ekonomie podporujících zlepšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením. Výsledky analýzy použít při aktualizaci Národního plánu.

SČMVD, MPO, MPSV - do 30. 6. 2009

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu SČMVD

PLNĚNÍ:

Jedná se o dlouhodobý úkol, jemuž se Svaz českých a moravských výrobních družstev věnuje již nejméně od roku 1996, jeho plnění již daleko překračuje formulované zadání v letech 2005 – 2006. Dovolujeme si uvést jen nejdůležitější aktivity a kroky, na kterých se vždy podílelo:

2005 – 2008 byl v rámci partnerství Iniciativy EQUAL v ČR realizován projekt „Sociální družstvo a podnik“, v němž /ve spolupráci mimo jiné i s několika úřady práce a hospodářskými komorami/ Národní rada osob se zdravotním postižením ČR a dalšími zmapovala podmínky, vytvořila dokumenty a zajistila v pěti spádových centrech podporu vzniku sociálních družstev a podniků. V rámci tohoto pilotního ověření vzniklo nejméně sedmnáct subjektů, řada dokumentů a návrhů (manuály), které jsou dále využívány.

V roce 2008 v rámci projektu „Podnikání v sociální ekonomice“ (obdobně CIP EQUAL ESF) Svaz českých a moravských výrobních družstev s několika partnery realizoval propagační „roadshow“ zaměřenou na oslovení a průzkum prostředí ve vybraných regionech. I tyto poznatky přispěly k průběžné analýze. Vznikl propagační film a řada deseti publikací – od teoretických (VŠ) až po praktický sborník příkladů a zkušeností.

V současné době Svaz českých a moravských výrobních družstev realizuje společně s partnery z Irska projekt mezinárodní spolupráce, jehož cílem je vytvořit manuál přežití

sociálního družstva /podnikatele/. Dále se podílí na rozvoji a propagaci metod měření sociálního kapitálu (sociální přidané hodnoty, sociální auditing apod.).

Od roku 2006 se Svaz českých a moravských výrobních družstev podílel na spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty z neziskového i veřejného sektoru na činnosti platformy NESSEA, z níž postupně (v roce 2009 i formálně) vznikla Národní tematická síť pro sociální ekonomiku a podnikání, v níž spolupracuje na jednom z projektů mezinárodní spolupráce. Za úspěch považuje především zapojení prakticky všech relevantních subjektů v ČR.

V rámci tohoto projektu se Svaz českých a moravských výrobních družstev zaměřil zejména na oblast vzdělávání (konkrétně spolupracuje s nejméně třemi až čtyřmi vysokými školami, na jedné z nich se podílí na výuce v rámci specializace družstevnictví).

Svaz českých a moravských výrobních družstev se podílel na vzniku, podpoře a schválení nástroje finanční podpory, konkrétně dvou spojených výzev v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (č. 30/2009) a Informačního operačního programu (č. 1/2009), přímo zaměřených na podporu sociálních podniků a družstev. Bohužel těmto výzvám není věnována potřebná technická podpora ani široká osvěta. Svaz českých a moravských výrobních družstev proto v současnosti jedná s Ministerstvem práce a sociálních věcí o posílení a spolupracuje na průzkumu příčin nízkého zájmu a kvality žádostí.

Téma podpory sociálních podniků bylo nosnou částí Evropské konference o sociální ekonomice, která se uskutečnila ve dnech 16. – 18. dubna 2009 a kterou Svaz českých a moravských výrobních družstev organizoval v rámci českého předsednictví v EU.

V rámci legislativních prací spolupracuje Svaz českých a moravských výrobních družstev s tvůrci nového obchodního zákoníku na části týkající se tohoto podnikatelského modelu – trvale.

Svaz českých a moravských výrobních družstev nezávisle pokračuje i na mezinárodní úrovni, a to jak v rámci struktur družstevních, tak i nezávislých.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Ministerstvo průmyslu a obchodu svou spoluprací s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany realizovalo prostřednictvím svého zástupce ve zmíněném výboru. K plnění úkolů Národního rozvojového programu mobility pro všechny přijalo Ministerstvo průmyslu a obchodu opatření zajistit do konce roku 2015 odstranění stávajících bariér v budovách aparátu ministerstva a jemu podřízených organizací.

V roce 2009 bylo provedeno:

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest /centrála v Praze/ zabezpečila v objektu České obchodní inspekce v Praze stavební úpravy v hodnotě Kč 663.823,-- (odstranění prahů ve dveřích a vybudování dvou bezbariérových toalet).

Státní energetická inspekce vybudovala v budově územního inspektorátu pro Olomoucký kraj bezbariérový přístup v hodnotě Kč 285.380,--.

Puncovní úřad vybudoval v objektu v Jablonci nad Nisou schodišťovou plošinu k výtahu pro vozíčkáře v hodnotě Kč 270.000,--.

K 31. prosinci 2009 byly bezbariérové vstupy zřízeny:

Všechny budovy aparátu Ministerstva průmyslu a obchodu v Praze (v ulicích Na Františku, Politických vězňů a Gorazdova).

Z organizačních složek státu a příspěvkových organizací Ministerstva průmyslu a obchodu do budov:

Puncovní úřad – centrála v Praze a pobočka v Jablonci nad Nisou,

Státní energetická inspekce – centrála v Praze, pobočky v Plzni a v Olomouci,

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest – centrála v Praze,

Česká obchodní inspekce – ústřední inspektorát v Praze.

Ostatní organizace uplatňují své požadavky na vyčlenění finančních prostředků na budování bezbariérových přístupů do budov v rozpočtových termínech průběžně do roku 2014 v souladu se svými harmonogramy realizace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Průběžně ve spolupráci s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany a Národní radou zdravotně postižených občanů ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (design for all) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Průběžně.

finanční zajištění: v rámci výdajového limitu kapitoly MPO

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Průběžně.

finanční zajištění: v rámci výdajového limitu kapitoly MPO

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Ministerstvo spravedlnosti

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

průběžně

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.3. Vypracovat analýzu a nově navrhnout formulaci právní úpravy ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením (osoby stížené duševní poruchou) a to posílením práv těchto osob v řízeních, která se jich týkají (zejména institut způsobilosti k právním úkonům) a přijetím podrobnější úpravy práv a povinností opatrovníka těchto osob.

MS, MPSV, MZ, VVZPO, NRZP ČR - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MS, MPSV, MZ, ÚV a rozpočtu NRZP ČR

PLNĚNÍ:

v Plánu legislativních prací vlády na rok 2010

Nové právní instituty v návrhu úpravy způsobilosti k právním úkonům

Nejvýznamnější událostí v oblasti přístupu k osobám s postižením bylo přijetí **Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením** ze dne 13. prosince 2006, jejíž ratifikaci Česká republika dokončila v září 2009. Z ní vychází podnět Ligy lidských práv a její systémová doporučení jednak ohledně budoucí hmotně právní úpravy v občanském zákoníku systémové doporučení č. 6 a také procesní úpravy v občanském soudním řádu týkající se řízení o způsobilosti k právním úkonům.

Základním přínosem nové úpravy je odklon od stávající koncepce tzv. **náhradního rozhodování** (kdy za osobu s postižením rozhoduje opatrovník a dotyčná osoba je v důsledku toho často i vyloučena ze života ve společnosti) ke koncepci **podpůrného či asistovaného rozhodování**, která vychází ze skutečnosti, že každá osoba je schopna se rozhodovat, může však potřebovat větší či menší míru podpory (dnes existuje již v Kanadě, Švédsku či Německu).

Klade se důraz na autonomii vůle, samostatnost a sociální začleňování dotyčné osoby, a na první místo se řadí prostředky, které jí napomáhají při jejím rozhodování v právních věcech, aniž by osoba byla omezena ve způsobilosti k právním úkonům.

Těmito prostředky dle návrhu nového občanského zákoníku jsou:

- **předběžné prohlášení** – navrhovaná úprava nového obč. zákoníku umožní člověku, zejména za situace, kdy u sebe pozoruje postupné rozvíjení duševní poruchy (např. Alzheimerovu nemoc, demenci), projevit závazně vůli pro případ, že posléze nebude schopen spravovat vlastní záležitosti. Vzhledem k závažnosti prohlášení a též i jeho odvolání, se pro ně stanoví přísnější formální náležitosti (forma veřejné listiny, popř. soukromé listiny opatřené datem a potvrzené dvěma svědky); totéž platí i pro změnu obsahu prohlášení. Povolá-li původce prohlášení opatrovníka a osoba povoláná za opatrovníka s ním souhlasí, soud je prohlášením vázán (vázán je ovšem i jeho odvoláním) a omezí se jen na přezkum, zda je tato osoba způsobilá pro jmenování opatrovníkem. Soud musí zjistit, zda se jedná o osobu schopnou spravovat s nezbytnou dávkou pečlivosti záležitosti jiné osoby. Dále se samozřejmě zaměří i na přezkum, zda nehrozí konflikt zájmů. Určí-li se v prohlášení, jak mají být určité záležitosti dotčené osoby spravovány, je tím opatrovník vázán.
- **podpora při rozhodování** - jde o dohodu mezi podporovaným a podpůrcem. Podle tohoto pojetí v určitých případech postačí asistence jiné osoby (podpůrce) - ve funkci do určité míry formalizované - která se bude účastnit právních jednání podporované osoby, aniž je nutné zasahovat do její svéprávnosti. Podpůrce tudíž na rozdíl od opatrovníka nejedná namísto osoby se zdravotním postižením, ale jedná společně s ní. Úmluva o právech osob se zdravotním postižením vyžaduje v čl. 12 odst. 4 přijmout v dané souvislosti také odpovídající a účinná opatření zamezující zneužití. Proto se v návrhu OZ navrhuje podmínit vznik závazku mezi podporovaným a podpůrcem soudním schválením smlouvy o poskytování podpory s tím, že podpůrce jmenuje soud. Tím se umožní soudu, aby podpůrce popřípadě i odvolal, jsou-li pro to zákonné důvody. Kromě toho se navrhuje relativně podrobně vymezit rozsah podpůrcovy působnosti.
- **opatrovnictví** – dle návrhu nového OZ soud jmenuje opatrovníka člověku, je-li to potřeba k ochraně jeho zájmů, nebo vyžaduje-li to veřejný zájem. Zejména tomu, koho ve svéprávnosti omezil, tomu, o kom není známo, kde pobývá, neznámému člověku zúčastněnému při určitém právním jednání nebo tomu, jehož zdravotní stav mu působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv.
Opatrovník jedná zpravidla společně s opatrovancem; jedná-li opatrovník samostatně, jedná v souladu s vůlí opatrovance. Nelze-li vůli opatrovance zjistit, rozhodne na návrh opatrovníka soud.
Opatrovník je jmenován i v případě, že osoba není omezena ve způsobilosti, je-li to potřeba k ochraně jeho zájmů, nebo vyžaduje-li to veřejný zájem.

K omezení způsobilosti pak dochází na základě rozhodnutí soudu až v situaci, kdy je nutné zabránit specifické újmě osoby a ta není schopna své záležitosti spravovat a rozhodovat sama nebo s asistencí. Omezení by však mělo být přísně omezeno jen na ty úkony, kde je to nezbytné a na omezenou dobu (v návrhu OZ max. na 3 roky). **V rozhodnutí o omezení způsobilosti osoby k právním úkonům soud současně jmenuje osobu opatrovníka.** Procesní způsobilost osoby před soudy a správními orgány je zachována, což nebrání možnosti ustanovit jí pro tato řízení zvl. zástupce.

Zbavení způsobilosti, stejně jako neurčité omezení způsobilosti k právním úkonům není již déle možné, neboť je v rozporu s principy samostatnosti a sociálního začleňování.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn. Nová právní úprava ochrany práv zvlášť ohrožených skupin osob se zdravotním postižením byla zapracována do nového občanského

zákoníku, který na jaře 2009 projednala vláda a postoupila ho k projednání Parlamentu ČR. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník již nebyl v průběhu tohoto volebního období projednán, bylo toto opatření přesunuto do nového Národního plánu.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

průběžně

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (design for all) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

průběžně

Dle § 6 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

Neslyšící a hluchoslepí mohou u soudu využít přepis řeči. Pražský městský soud ve spolupráci s Českou unií neslyšících (ČUN) zahájil podporu simultánního přepisu mluvené řeči při soudním jednání. Hlavním cílem tohoto unikátního systému má být zkvalitnění soudního procesu a pomoc postiženým spoluobčanům při hájení jejich práv. Již od 20. srpna 2008 vstoupil v platnost zákon o komunikačních systémech na pomoc neslyšícím a hluchoslepým osobám.

Tato novinka v soudních síních funguje na nenáročné bázi. Vyškolený rychlopísař přepisuje mluvené slovo na počítači, přičemž záznam se automaticky promítá na plátno, které mohou sledovat všichni přítomní. Pokud je jednání přítomen jen jeden handicapovaný účastník, text se mu zobrazuje na obrazovce počítače v soudní síni.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

průběžně

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Úkoly pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) obsahuje v daném dokumentu kapitola č. 1 Vzdělávání a školství - celkem 16 úkolů (úkoly č. 1.2., 1.5. a 1.13 byly splněny, úkol č. 1.6 byl vypuštěn), dále je uvedeno 11 úkolů, na kterých MŠMT participuje. Vyhodnocováno je tudíž celkem 27 úkolů.

K zajištění jejich plnění byla nominována třináctičlenná pracovní skupina, tvořená zástupci jednotlivých odborů, skupin a ostatních přímo řízených organizací MŠMT (Ústav pro informace ve vzdělávání - ÚIV, Institut pedagogicko psychologického poradenství - IPPP, Výzkumný ústav pedagogický - VÚP, Národní ústav odborného vzdělávání - NÚOV) a Česká školní inspekce - ČŠI. Jmenování bylo uděleno na léta 2006-2009, na období plnění výše citovaného vládního usnesení č. 1004/2005.

Vedením MŠMT byl v roce 2005 projednán a schválen materiál „**Rozpis gesce úkolů vyplývajících z vládního usnesení č. 1004/2005 NPPI č.j. 35 916/2005-24**“.

Pro rok 2009 nebyly na zabezpečení výše citovaného vládního usnesení vyčleněny z kapitoly MŠMT **žádné finanční prostředky**. Plnění uvedených úkolů bylo tudíž záležitostí rozpočtů jednotlivých skupin a odborů MŠMT a rozpočtů přímo řízených organizací, ze kterých často nelze přesnou částku na plnění daného úkolu specifikovat. Ve vyhodnocení finančních nákladů většiny jednotlivých úkolů je proto použito sdělení „Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení“, které nelze považovat za zcela vypovídající.

Za rok 2009 jsou stanovené úkoly vyhodnoceny následovně:

1. úkoly plněné průběžně do roku 2009 – celkem 16 úkolů
2. úkoly s participací MŠMT - celkem 11 úkolů

Ad 1/ úkoly plněné průběžně do roku 2009

- 1.1. Zajistit pravidelné vyhodnocování kvantitativních ukazatelů počtů dětí a žáků se zdravotním postižením, dosahujících jednotlivých stupňů vzdělání, kvalitativní ukazatele úrovně podmínek jednotlivých škol a školských zařízení pro děti a žáky se zdravotním postižením. K tomu zpřesnit statistické výkaznictví pro děti a žáky se zdravotním postižením.

MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

Na uvedeném úkolu se podílejí 2 přímo řízené organizace MŠMT - ÚIV hodnotící kvantitativní ukazatele; ČŠI potom ukazatele kvalitativní.

ÚIV v rámci své standardní činnosti zajišťuje průběžné statistické sledování kvantitativních ukazatelů počtů dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením podle jednotlivých druhů/stupňů postižení a způsobu integrace za jednotlivé školy (druhy škol). Již od školního roku 2005/2006 se ve středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách sleduje u žáků a studentů se zdravotním postižením vyžadujícím zvýšené výdaje i členění podle oborů vzdělání, druhu postižení a způsobu integrace.

V roce 2007 se testovalo zavádění zpracování údajů ze školních matrik předávaných do centrální matriky, které přinese zpřesnění údajů (reálné využití bude vzhledem k postupnému náběhu zpracování reálné v řádu několika let).

Zpracování a vyhodnocování kvantitativních ukazatelů je finančně pokryto v rámci standardních činností ÚIV. Financování dalšího zpřesňování statistik v rámci využívání centrální školní matriky je zahrnuto ve finančních nákladech zavádění centrálního zpracování dat ze školních matrik a jejich rozšířeného využívání.

ČŠI se ve své inspekční činnosti též zabývá vyhodnocováním kvalitativních ukazatelů úrovně podmínek jednotlivých škol a školských zařízení pro děti a žáky se zdravotním postižením:

Předškolní vzdělávání

Nejvíce dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je vzděláváno formou skupinové integrace v mateřských školách. Méně častá je individuální integrace, kterou realizovaly zejména školy s učitelkami se speciálně pedagogickým vzděláním. Tyto školy v průměru individuálně integrovaly 2 - 3 děti.

Ředitelky mateřských škol s docházejícími dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami dbaly na dostupnost kompenzačních a reedukačních pomůcek a umožňovaly učitelkám získávání a doplňování speciálně pedagogického vzdělání.

Více než 60 % dětí se speciálními vzdělávacími potřebami mělo vypracovány individuální vzdělávací plány, které obsahovaly potřebné údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování speciálněpedagogické péče.

Podmínky i průběh vzdělávání dětí v kontrolovaných školách odpovídaly jejich vzdělávacím potřebám. Mezi dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami výrazně převládaly děti s vadami řeči. Vzhledem k dobré spolupráci škol s odbornými pracovišti a s rodiči se dařilo odstraňovat většinu logopedických vad ještě před nástupem do základní školy. Také děti s jiným druhem postižení byly úspěšně připravovány na základní vzdělávání.

Základní vzdělávání

Tematika vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla začleněna v koncepčních záměrech rozvoje základních škol samostatně zřízených pro tyto žáky i základních škol, které vzdělávaly tyto žáky formou individuální nebo skupinové integrace.

Koncepční záměry se většinou dařilo plnit v oblasti personálních podmínek. Stoupá počet škol, které využívají asistenty pedagoga, případně osobní asistenty. Uspokojivá je situace v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na poskytování speciálněpedagogické péče. Podstatné nedostatky nebyly zjištěny ani v oblasti vybavení škol kompenzačními a reedukačními pomůckami.

Pozvolna se zvyšuje úroveň a dostupnost poskytovaných poradenských služeb. Ty jsou zatím ve většině škol garantovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence a třídním učitelem, méně častá je přítomnost školního speciálního pedagoga, případně školního psychologa. Přebývá proto tradiční spolupráce škol s pracovníky školských poradenských zařízení. Poskytovanou podporu ze školských poradenských zařízení učitelé využívají při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a zejména při jejich realizaci. Individualizace a diferenciací výuky mají stoupající tendenci, více než 90 % z kontrolovaných škol uskutečňovalo vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s pomocí adekvátních podpůrných opatření.

Spolupráce rodičů žáků se zdravotním postižením s učiteli 1. stupně byla u 99 % základních škol hodnocena jako velmi dobrá nebo příkladná. Problematickou oblastí nadále zůstává hodnocení výsledků žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zejména na 2. stupni

základních škol výrazně převládá hodnocení klasifikačním stupněm, přestože slovní hodnocení by žáky více motivovalo.

Ve školách s vyššími počty žáků byla zaznamenána pestrá nabídka zájmové činnosti v odpoledních hodinách.

Střední vzdělávání

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami realizují zejména střední školy samostatně určené pro tyto žáky. Ostatní střední školy evidují méně než 1 % těchto žáků, z celkového počtu všech žáků středních škol. Ředitelé středních škol často sdělují, že tyto žáky nevzdělávají, případně obecně uvádějí, že k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami přistupují individuálně. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zpravidla sestává z dílčích opatření různého druhu.

V koncepčních záměrech rozvoje škol je problematika vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zapracována výjimečně. Existence individuálních vzdělávacích plánů byla zjištěna v necelé třetině kontrolovaných středních škol, úpravy či doplnění těchto plánů bylo ještě méně časté.

Výsledky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středních školách nejsou systematicky vyhodnocovány stejně jako příčiny případných neúspěchů.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.3. Zajistit, aby rámcové vzdělávací programy respektovaly specifika vzdělávání jednotlivých skupin žáků se zdravotním postižením, včetně konkretizace prostředků speciálně pedagogické podpory a způsobů jejich poskytování. Zvláštní pozornost věnovat zajištění této podpory ve vzdělávacích programech určených primárně pro žáky bez zdravotního postižení.

MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

Na plnění úkolu se podílejí 2 přímo řízené organizace MŠMT - VÚP a NÚOV.

VÚP vyhodnotil požadavek respektovat specifika vzdělávání skupin žáků se zdravotním postižením v rámcových vzdělávacích programech (RVP) následovně:

Ve všech RVP, které jsou již vytvořeny nebo které se ve VÚP tvoří, jsou zakomponovány základní náležitosti speciálněpedagogické podpory vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

I/ Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PŘV)

Kapitola č. 8.1 - Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. V této kapitole jsou uvedeny podmínky pro vzdělávání dětí se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. Vzdělávání těchto dětí se v mateřských školách uskutečňuje podle školních vzdělávacích programů (ŠVP) upravených podle speciálních potřeb dětí.

2/ Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV)

Kapitola č. 8 - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v podkapitole 8.1 jsou stanoveny podmínky pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. Ve školách vzdělávajících tyto žáky v rámci individuální nebo skupinové integrace musí být ve ŠVP stanovené podmínky uvedeny a konkretizovány a vzdělávací obsah integrovaným žákům upraven podle jejich potřeb.

Podle RVP ZV, kapitoly 8.1 upravují své ŠVP také základní školy samostatně zřízené pro žáky s vadami řeči, se smyslovým a tělesným postižením.

3/ Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání - Příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP - ZV - LMP)

Tento program byl vypracován pro vzdělávání žáků, kteří z důvodu snížené úrovně rozumových schopností nemohou zvládat požadavky vzdělávacího programu běžné základní školy. Program je koncipován tak, aby žáci s lehkým mentálním postižením mohli dosahovat co nejvyšší úrovně osobnostních kvalit, za podpory speciálně vzdělávacích metod a s využitím podpůrných opatření.

4/ Rámcový vzdělávací program základní školy speciální (RVP ZŠS)

Pro vzdělávání žáků v ZŠS byla v pilotním ověřování ve 14 základních školách speciálních tvorba ŠVP podle pilotní verze RVP ZŠS. Ten vymezuje podmínky pro vzdělávání žáků s nejtěžšími formami zdravotního postižení včetně žáků, kteří nebyli v minulosti vzděláváni. Vypracováním tohoto programu jsou vytvořeny podmínky k zajištění rovného přístupu ke vzdělávání i těmto žákům.

5/ Rámcový vzdělávací program pro střední vzdělávání v praktické škole (RVP SV PrŠ)

Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se z důvodu zdravotního postižení či jiných důvodů nemohou vzdělávat v jiném typu střední školy, byl připraven RVP SV PrŠ s jednoletou a dvouletou přípravou. V roce 2009 byl tento program dokončen a jeho cílem je poskytnout žákům základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v oboru podle zaměření přípravy nebo základní dovednosti a návyky pro výkon jednoduchých činností v oblastech praktického života.

NÚOV má ve své gesci RVP pro střední a vyšší odborné vzdělávání (RVP SOV).

Postupně jsou připravovány a vydávány jednotlivé části Rámcového vzdělávacího programu středního odborného vzdělávání. Problematika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je zde vždy pojednána v samostatné kapitole.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 1.4. V období 2006 a 2007 zanalyzovat fungování organizačních a procesních stránek průběhu speciálně pedagogického poradenství, včetně provádění diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáků se zdravotním postižením v rámci školských poradenských zařízení – speciálně pedagogických center, upravené novou školskou legislativou. Na základě provedené analýzy, v případě potřeby, formou metodického pokynu zpřesnit organizační a procesní pravidla a další náležitosti nutné pro objektivní posouzení speciálních vzdělávacích potřeb v rámci prováděné diagnostiky.

MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

IPPP v roce 2009 plnil v rámci uvedeného úkolu následující aktivity:

1. Návrh revizního pracoviště, jeho činnosti a úkolů posuzování výsledků poradenství (speciálněpedagogické a psychologické diagnostiky a následných návrhů a doporučení opatření);
2. Návrh certifikace školských poradenských zařízení (PPP, SPC), návrh standardu DVPP pro pracovníky školských poradenských zařízení;
3. Návrh koncepce supervize a dalších forem odborné podpory ve školství;
4. Podnět ke změně vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních;
5. Podnět ke změně vyhlášky č. 73/2009 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.;
6. Návrh metodického materiálu k zabezpečení logopedické péče ve školství.

K odpovídajícímu stanovení míry speciálních vzdělávacích potřeb a vhodných způsobů práce slouží již v minulých zprávách uvedený metodický materiál „**Obligatorní diagnózy a obligatorní diagnostika ve speciálně pedagogických centrech**“, který byl do všech SPC distribuován. V obsahu tohoto materiálu jsou uvedeny organizační a procesní pravidla a další náležitosti nutné pro objektivní posouzení speciálních vzdělávacích potřeb v rámci prováděné diagnostiky. Součástí metodiky je postižení specifík psychologického a speciálněpedagogického vyšetření v daném typu SPC, postižení nejčtenějších zakázek vyšetření, se kterými se pracovníci SPC setkávají a na kterých participují - jak speciální pedagogové, tak psychologové. Cílem je také dát doporučení vhodných diagnostických postupů, ať kvalitativních (rozhovor, pozorování, rozbor produktů), tak kvantitativních (využití testů). Materiál upozorňuje na problémové přístupy při spontánních úpravách testů a vybírá ty nástroje, které byly v předchozím projektu označovány za nejvíce přínosné a přitom diagnosticky spolehlivé. V závěru každé kapitoly, která je vždy věnována jednomu z typů SPC (s jeho specifickými obligatorními diagnózami), jsou doporučeny další kroky pro vyhledání, adaptaci či standardizaci vhodných diagnostických nástrojů pro daný typ postižení.

K upřesnění organizačních a procesních stránek průběhu speciálněpedagogického poradenství, včetně provádění diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáků se zdravotním postižením ve speciálněpedagogických centrech, přispěl IPPP i vydáním materiálu „**Zpráva z vyšetření ve škole a ve školském poradenském zařízení**“. Součástí je i část „**Struktura zprávy z vyšetření ve speciálněpedagogickém centru**“.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 1.7. Vytvořit podmínky pro zajištění pomůcek technického a kompenzačního charakteru cíleně zaměřených na skupiny zdravotně postižených a speciálních učebnic a učebních materiálů, které budou umožňovat a podporovat vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.

MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

Orientační odhad nákladů: cca 20 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 nepřidělilo MŠMT vzhledem k omezeným rozpočtovým možnostem účelovou dotaci na zajištění **pomůcek technického a kompenzačního charakteru** pro žáky se zdravotním postižením. (V roce 2008 finanční prostředky v objemu cca 15 mil. Kč; pro rok 2010 se předpokládá částka 10 mil. Kč.)

MŠMT každoročně vypisuje výběrové dotační řízení na poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu na projekty rozvojového programu „**Speciální učebnice, speciální učební texty a materiály pro žáky se zrakovým, sluchovým, mentálním postižením, autismem a poruchami učení**“, v roce 2009 v rozsahu **5,6 mil. Kč**.

Ekonomické zabezpečení:

V roce 2009 nebyla z rozpočtu MŠMT vyčleněna na nákup technických a kompenzačních pomůcek pro zdravotně postižené žádná částka, na tvorbu speciálních učebnic částka **6,5 mil. Kč**.

Závěr: Úkol je průběžně plněn podle finančních možností resortu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.8. K realizaci vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, zajišťovat odpovídající finanční zdroje na vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením.

MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

Vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech zajišťuje podmínky pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením optimálně. Normativy stanovují **krajské úřady**. Rozpočet roku 2009 pro regionální školství byl natolik dostačující, že umožnil krajským úřadům navýšit normativ pro zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáků se zdravotním postižením požadovaným způsobem, obdobně jako jej navýšilo MŠMT v případě škol a školských zařízení financovaných podle zákona č. 306/1999 Sb., v platném znění.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.9. Při vzdělávání dětí a žáků s těžším zdravotním postižením rozvíjet jejich sociální kompetence, především zaváděním alternativních a augmentativních forem komunikace. Uvedené požadavky vhodně začlenit do školních vzdělávacích programů.

MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

Na plnění tohoto úkolu se podílely 3 přímo řízené organizace MŠMT - VÚP, IPPP a NÚOV.

VÚP

Rozvíjení komunikačních a sociálních kompetencí vede ke zkvalitnění života osob s těžším zdravotním postižením a zároveň umožňuje získání stupně vzdělání podle maximálních schopností a možností vzdělávaných žáků, proto byla úkolu věnována mimořádná péče.

V RVP ZŠS jsou zařazeny formy augmentativní a alternativní komunikace (AAK) pro vzdělávání žáků s těžším stupněm zdravotního postižení.

V edukačním procesu žáků se zdravotním postižením, kteří nejsou schopni komunikovat pomocí mluvené řeči, jsou prostředky AAK zařazeny do ŠVP podle podmínek uvedených v RVP a podle potřeb žáků.

Pilotní ZŠS ve svých ŠVP zpracovaných podle pilotní verze RVP ZŠS zařazují formy AAK jako vhodné metody k získání sociálních kompetencí vzdělávaných žáků.

IPPP plní úkol průběžně v rámci své projektové činnosti. Ve spolupráci s odbornými pracovníky z pedagogické praxe byly vytvořeny **metodiky práce**, které naplňují požadované úkoly. Podporují žáky s těžkým zdravotním postižením vzdělávaných podle RVP pro obor vzdělání základní škola speciální:

- 1/ Možnosti využití psa při práci se žáky v ZŠS
- 2/ Možnosti využití muzikoterapie při práci se žáky v ZŠS
- 3/ Možnosti využití orofaciální stimulace při práci se žáky v ZŠS
- 4/ Možnosti využití snoezelenu při práci se žáky v ZŠS
- 5/ Možnosti využití podpory pohybového vývoje při práci se žáky v ZŠS
- 6/ Možnosti využití augmentativní a alternativní při práci se žáky v ZŠS.

Metodiky jsou předávány uživatelům na odborných seminářích, kurzech a akcích pořádaných IPPP.

NÚOV

V rámci projektu Pilot S bylo vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zohledněno při tvorbě pilotních ŠVP, školy mu věnují pozornost i při jejich pokusném ověřování. Rozvoj sociálních kompetencí žáků je jednou z klíčových kompetencí všech žáků, proto je začleněn do výuky ve všech ŠVP. V žádném pilotním ŠVP se nevzdělávají žáci s těžším zdravotním postižením.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.10. Vypracovat analýzu řešící organizační, ekonomické, obsahové, personální a metodické aspekty nového způsobu vzdělávání a postupného rozšiřování vzdělávacích příležitostí dětí dosud osvobozovaných od povinné školní docházky. Vytvářet podmínky pro zvyšování kvality života osob s těžkou a hlubokou mentální retardací, mj. formou zřizování „aktivačních center“ ve školách samostatně zřízených pro žáky s mentálním postižením, naplňujících vzdělávací a integrační potřeby těch osob, které nevyužívají služeb sociálních zařízení a nejsou schopny zaměstnání ani v chráněných dílnách.

MŠMT - do 30. 6. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

Nový způsob vzdělávání každého dítěte s těžkým mentálním postižením včetně dětí s hlubokým mentálním postižením, v minulosti osvobozovaných od povinné školní docházky, **přinesl školský**

zákon č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Děti se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, s více vadami a s autismem se mohou vzdělávat v základní škole speciální, případně v přípravném stupni základní školy speciální (§ 48 a 48a), dítěti s hlubokým mentálním postižením stanoví příslušný krajský úřad způsob vzdělávání, který odpovídá duševním a fyzickým možnostem dítěte včetně zabezpečení nezbytných podmínek pro toto vzdělávání (§ 42).

Záměrem MŠMT je při školách samostatně zřízených pro žáky s mentálním postižením, které mají dlouholeté zkušenosti se vzděláváním těchto osob a mají vhodné podmínky k dalším vzdělávacím aktivitám, postupně zřizovat „**aktivační centra**“ jako formu celoživotního vzdělávání osob s těžšími formami mentálního postižení. Cílem je vytvoření nabídky vzdělávacích aktivit pro osoby, které nevyužívají služeb sociální péče a nejsou schopny zaměstnání ani v chráněných dílnách.

Do operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa Počáteční vzdělávání, oblast podpory Rovné příležitosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo zařazeno téma **aktivační centra** – speciální vzdělávací aktivity pro osoby s nejtěžšími formami zdravotního postižení po absolvování PŠD ve smyslu jejich celoživotního vzdělávání.

Ekonomické zabezpečení:

Realizace záměru „Aktivační centra“ je připravena v rámci projektu ESF s částkou cca 80 mil. Kč.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

- 1.11. Zlepšit vybavenost speciálně pedagogických center pro zrakově postižené kompenzační technikou za účelem jejího efektivního zaplňování školám hlavního vzdělávacího proudu vzdělávajících děti se zrakovým postižením.

MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

IPPP provedl šetření ve speciálněpedagogických centrech pro žáky se zrakovým postižením zaměřené na stav jejich vybavení kompenzační technikou a efektivitu jejího využívání a zároveň soustředil požadavky na dovybavení speciálněpedagogických center pro zrakově postižené kompenzační technikou s výhledem do roku 2009. Na základě konzultací s odbornými pracovníky v terénu byl sestaven dotazník, IPPP zajistil distribuci, konzultace se zpracovateli, sběr vyplněných dotazníků, kompletaci, předání k analýze a dalšímu zpracování. Dotazníky zjišťovaly aktuální stav vybavení center pro zrakově postižené v ČR kompenzačními pomůckami a jejich potřeby do roku 2009.

Na základě výsledků těchto šetření zohledňuje MŠMT požadavky pro vybavování speciálněpedagogických center pro zrakově postižené kompenzační technikou v rámci přidělování finančních prostředků formou účelové dotace MŠMT poskytované dle rozpočtových možností. V roce 2009 však dovybavení těchto poradenských zařízení neproběhlo – viz úkol č. 1.7.

Ekonomické zabezpečení: viz úkol č. 1.7

Závěr: Úkol považujeme za průběžně plněný

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.12. Žákům, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, prioritně zajistit vzdělávání prostřednictvím znakové řeči postupně na všech školách, samostatně určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a dále i na všech školách hlavního vzdělávacího proudu, v nichž jsou tito žáci vzděláváni.

MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

MŠMT pokračuje v záměru rozšiřovat **kompetence pedagogů u sluchově postižených dětí, žáků a studentů** v oblasti znakového jazyka. Zvýšení kompetencí pedagogů sluchově postižených v metodice výuky znakového jazyka a odezírání se předpokládá např. rozšířením programů všech pedagogických fakult o kurzy znakového jazyka s metodikou a rozšířením vzdělávacích akcí NIDV o akreditované kurzy znakového jazyka s metodikou výuky, kurzy daktylotiky a odezírání s metodikou výuky.

Koordinován byl **ediční plán** na vydávání slovníků znakového jazyka na různých nosičích a slovníku znaků ve vybraných oblastech a na vydávání malonákladových učebních textů s využitím znakového jazyka především pro ZŠ, ZŠS pro sluchově postižené v multimediální formě a českého jazyka pro střední školu pro sluchově postižené.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.14. Nadále rozvíjet vzdělávací podmínky dětí s autismem především optimalizací sítě tříd pro tyto děti, žáky a studenty, pokračováním v zavádění systémových poradenských služeb pro klienty s autismem ve všech krajích České republiky.

MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

Orientační odhad nákladů: cca 5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

MŠMT zajišťuje plnění úkolu prostřednictvím 14 krajských koordinátorů pro oblast autismu, kteří působí jako pracovníci SPC ve všech 14 krajích ČR. Stanovené úkoly plní ve spolupráci s IPPP v rámci podpory **poradenských služeb krajských koordinátorů**.

V roce 2009 bylo pokračováno v odborném programu v rámci společných pracovních setkání krajských koordinátorů. Pracovní setkání bylo realizováno 2x jako třídní akce ve Vzdělávacím a konferenčním centru v Telči. Průběžně probíhaly konzultace a jednání s krajskými koordinátory a se zřizovateli SPC dle aktuálních potřeb v jednotlivých krajích.

V rámci pracovní skupiny krajských koordinátorek byly stanoveny **Odborné činnosti krajských koordinátorek**:

- Monitoruje potřeby v kraji, spolupracuje s příslušnými odbory KÚ a spolupodílí se na tvorbě koncepce poradenského systému v kraji a na jeho realizaci tak, aby se péče o klienty s autismem stala jeho nedílnou součástí.
- Koordinuje poradenské a další služby pro klienty v územní působnosti kraje tak, aby byla zajištěna dostupnost a kvalita.
- Vede a průběžně aktualizuje adresář institucí a odborníků (název a sídlo organizace, kontaktní osoba, spojení), které poskytují péči klientům (zařízení školská, sociální, zdravotnická i nestátní neziskové organizace).
- Zprostředkovává potřebné kontakty, přenos nových poznatků, podílí se na osvětových a informačních činnostech pro veřejnost, odborníky a instituce k aktuální nabídce poradenských a dalších služeb pro klienty v územní působnosti kraje.
- Průběžně zajišťuje a doplňuje odbornou literaturu, diagnostické nástroje, didaktické materiály a další potřebné materiály a pomůcky a doporučuje jejich využívání odborným pracovníkům a rodičům, event. zajišťuje jejich zapůjčování.
- Připravuje a realizuje odborné přednášky, semináře, pracovní a informační schůzky a setkání odborných pracovníků v kraji, dalších zájemců o danou problematiku, včetně zákonných zástupců klientů.
- Průběžně spolupracuje s IPPP ČR a odborem prevence, speciálního vzdělávání a institucionální výchovy MŠMT a v součinnosti s příslušnými odbory KÚ plní úkoly vyplývající z realizace celostátního projektu Poradenské služby pro klienty s autismem a poruchami autistického spektra (viz Věstník MŠMT 8/2003).
- Poskytuje konzultace a individuální metodickou podporu odborným pracovníkům ve školách a zařízeních v kraji, kde jsou zařazeni klienti s autismem.
- Poskytuje poradenské služby a konzultace rodinám (zákonným zástupcům) klientů s autismem.
- Monitoruje potřeby v oblasti DVPP a ve spolupráci s IPPP ČR se podílí na jejich zajištění.
- Činnosti krajského koordinátora plní pracovník jako součást úvazku v pověřeném SPC v kraji. Je současně odborným pracovníkem SPC - speciálním pedagogem, psychologem (event. ředitelem speciální školy a SPC), který plní běžné činnosti vyplývající z jeho pracovního zařazení. Podíl činností koordinačních a činností odborných v rámci úvazku krajského koordinátora v SPC bude určen individuálně, po dohodě s ředitelem zařízení, dle aktuálních potřeb a specifik v kraji.

Prostřednictvím krajských koordinátorek bylo posíleno **propojení a provázanost péče v kraji s institucemi a zařízeními** (státními i nestátními), která poskytují vzdělávání, poradenské a další služby klientům s autismem. **Odbornost a kvalita služeb byla průběžně podporována jednak vytvářením metodických pomůcek, diagnostických nástrojů a jednak nabídkou kvalitního průběžného vzdělávání odborných pracovníků** s možností seznamování s aktuálními zahraničními trendy v podpoře klientů s PAS, ve spolupráci s občanským sdružením APLA, AUTISTIK.

V systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byly v IPPP ČR průběžně připravovány a realizovány akreditované vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky – s tematikou podpory klientů s PAS (základní kurzy, rozšiřující, nové poznatky v oblasti poradenských služeb, metod, technik ve vzdělávání a diagnostice klientů apod.). Vzdělávací programy byly nabízeny prostřednictvím webových stránek IPPP ČR a prostřednictvím nabídky v periodiku zpravodaj Pedagogicko-psychologické poradenství. Další vzdělávací

akce – semináře, stáže, metodická a pracovní setkání byla realizována jednotlivými krajskými koordinátorkami dle potřeby v kraji a dle jejich zkušeností a možností.

V rámci DVPP byl např. připraven a realizován **32 hodinový vzdělávací program „Specifika výchovy a vzdělávání dětí a žáků s Aspergerovým syndromem“**, pro zájemce z řad pedagogických pracovníků školských poradenských zařízení, z řad pedagogů mateřských, základních a středních škol běžných i speciálních. Cílem vzdělávacího programu je seznámit pedagogy s obecnou problematikou poruch autistického spektra, se základy strukturovaného učení, s pomůckami pro práci s dětmi s autismem. Seznámení s diagnostickou kategorií Aspergerův syndrom, specifiky chování, typickou symptomatikou a prioritami péče. Program byl připraven a realizován ve spolupráci s o.s. APLA Praha a Středočeský kraj bezplatně pro 25 účastníků. Program je akreditován na MŠMT a je možné ho opakovaně realizovat v průběhu následujících 3 let.

Pro podporu pedagogických pracovníků, kteří poskytují poradenské služby a vzdělávají žáky s poruchami autistického spektra, byla připravena a vydána řada metodických, didaktických a diagnostických materiálů a pomůcek. Materiály byly připravovány ve spolupráci s krajskými koordinátorkami, některé jsou autorkami odborných metodických a diagnostických materiálů, téměř všechny koordinátorky se podílely na ověřování materiálů v praxi a materiály připomínkovaly. Přehled některých materiálů vydaných IPPP:

- Edukačně-hodnotící profil dítěte s poruchou autistického spektra (0-7 let)
- Výměnný obrázkový komunikační systém
- Psychologická diagnostika u žáků s PAS v SPC
- Specifika výchovy, vzdělávání a celoživotní podpory lidí s Aspergerovým syndromem
- Tvorba individuálních vzdělávacích plánů pro děti a žáky s PAS
- Specifika výchovy dětí, žáků a studentů s Aspergerovým syndromem
- Edukačně hodnotící profil žáka s poruchou autistického spektra (8 – 15 let).

Pravidelně je aktualizován adresář krajských koordinátorek a je zveřejňován na webových stránkách IPPP ČR, AP SPC a ve Věstníku MŠMT.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení; mzdy krajských koordinátorů pro oblast autismu jsou ekonomicky zabezpečovány krajskými úřady v rámci financování SPC.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.15. Prostřednictvím ustanovených „center integrované podpory“ využívat stávající kapacity škol určených pro žáky se zdravotním postižením ke koordinaci metodických, poradenských, diagnostických a speciálně pedagogických aktivit z oblasti speciálního vzdělávání s pedagogy škol hlavního vzdělávacího proudu.

MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

MŠMT pokračovalo v přípravě koncepčního záměru postupně profesně sblížit speciální pedagogy škol samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pedagogy běžných škol, kteří uvedené žáky integrují. Analogicky zemím EU lze školám

samostatně zřízeným pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nabídnout i další činnost formu spolupráce s kolegy z běžných ZŠ prostřednictvím projektu „**Středisko podpory inkluzivního vzdělávání**“.

Ekonomické zabezpečení:

Realizace projektu (především jeho ekonomické zabezpečení) je plánována z prostředku ESF.

Závěr: Úkol považujeme za průběžně plněný.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.16. V souvislosti s rozvojem vzdělávacího systému dále umožňovat doplnění vzdělání občanů se zdravotním postižením formou kursů, včetně jejich ekonomického zabezpečení.

MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

Stávající platná školská legislativa umožňuje organizovat kurzy k doplnění základního vzdělání i základů vzdělání. MŠMT připravilo pro uživatele „Informaci MŠMT k organizaci kurzu k získání základů vzdělání poskytovaného základní školou speciální č.j. 18 965/2005-24“, zveřejněnou ve Věstníku MŠMT č. 9/2005 a na webových stránkách MŠMT.

Ekonomické zabezpečení:

Kurzy jsou ekonomicky zabezpečovány krajskými úřady na základě vyhlášky MŠMT č. 492/2005 Sb., o krajských normativích.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.17. Ve vyšších odborných školách a na vysokých školách věnovat zvláštní pozornost organizaci vzdělávacích programů distančního vzdělávání zaměřeného na jednotlivé typy zdravotních postižení: zejména zrakové, sluchové, tělesné postižení. Ve speciálním zákonu o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání zohlednit vzdělávací potřeby občanů se zdravotním postižením ve smyslu jejich celoživotního učení.

MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

MŠMT má podporu vzdělávání a integraci studentů se zdravotním postižením zakotvenu v **Dlouhodobém záměru MŠMT vzdělávací a výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti pro oblast vysokých škol**, v jejichž každoročně aktualizované formě deklaruje podporu projektům na pomoc integrace zdravotně postižených studentů, a tuto skutečnost vyjadřuje v prioritách vyhlašovaných rozvojových programů. Jednotlivé vysoké školy v rámci těchto rozvojových programů přihlašují své projekty, které jsou přijímány na základě výběrového řízení. Další možnost finanční podpory projektů na podporu vzdělávání a

integrace studentů se zdravotním postižením poskytuje **Fond rozvoje vysokých škol**, který v tematickém okruhu C vyhláší jako jednu z priorit zřizování, inovaci či rozšíření činnosti poradenských center na vysoké škole či fakultě v oblastech studijního, profesního a pedagogicko-psychologického poradenství zaměřených na osoby se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávání na vysoké škole se řídí **zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů** (zákon o vysokých školách), ve znění platných předpisů, kde v § 1 odst. b) se zdůrazňuje, že vysoké školy umožňují přístup k vysokoškolskému vzdělání a získání odpovídající profesní kvalifikace v souladu s demokratickými principy. V § 21 odst. e) uvádí, že vysoká škola je povinna činit všechna dostupná opatření pro vyrovnaní příležitostí studovat na vysoké škole. V rámci rozvojových programů je vyhlášena podpora integraci zdravotně handicapovaných studentů do studia a dále podpora celoživotního vzdělávání zdravotně handicapovaných studentů umožňující jejich uplatnění ve společnosti.

Studijní programy:

- Divadelní fakulta Akademie múzických umění uskutečňuje integrovaný bakalářský studijní program Dramatická umění,
- na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci je magisterský studijní program Aplikovaná tělesná výchova otevřen i tělesně postiženým studentům,
- Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze uskutečňuje navazující magisterský studijní program Tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených,
- Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze nabízí bakalářský studijní program Filologie s oborem Čeština v komunikaci pro neslyšící,
- na soukromé Vysoké škole veřejné správy a mezinárodních studií v Praze studuje cca 40 studentů s handicapem v různých studijních programech této školy.

Mnohé z těchto studijních programů, které již byly akreditovány a probíhají úspěšně řadu let, vznikly z počátku na základě podpory projektu, který obdržel finanční dotaci v rámci transformačních a rozvojových programů MŠMT.

Účelová zařízení pro zpřístupnění vysokoškolského studia studentům se zdravotním postižením včetně servisu poradenského charakteru:

- Fakulta jaderné a fyzikálně inženýrské Českého vysokého učení technického v Praze nabízí **Laboratoř Tereza**. Svými moderními elektronickými pomůckami slouží zrakově postiženým studentům všech vysokých škol různých studijních programů k usnadnění studia, a tak zajišťuje princip rovného přístupu k informacím. Je centrem integrovaného vysokoškolského studia zrakově postižených; slouží především studentům softwarového inženýrství, je však přístupná i zrakově postiženým studentům ostatních vysokých škol či škol středních i základních. Služeb Laboratoře Tereza mohou využívat i zrakově postižení z řad odborníků a zájemců o výpočetní techniku. Veškeré vybavení je volně přístupné. Pro ty, kteří samostatně dosud s počítačem a kompenzačními pomůckami nepracovali, jsou pořádány individuální i skupinové kurzy,
- při Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze 1 a při Fakultě humanitních studií pracuje **Institut rehabilitace zrakově postižených**; svými programy slouží především zrakově postiženým studentům vysokých škol, dále vykazuje činnost edukační (školí instruktory prostorové orientace, pořádá semináře pro učitele a vychovatele ze ZŠ z oblasti pedagogiky zrakově postižených), odbornou, konzultační a osvětovou.
- při katedře speciální pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové vznikl **Tyflopedický kabinet** jako zařízení, které má usnadňovat a podporovat studium zrakově a kombinovaně handicapovaným studentům; pomoc a zejména speciální vybavení, které Tyflopedický kabinet poskytuje, umožňuje nejen smyslově postiženým studentům účast

na studiu, ale také studentům speciální pedagogiky účinnou praktickou profesionální přípravu pro budoucí povolání,

- **Akademická poradna a poradna pro zpřístupňování vysokoškolského studia lidem se zdravotním postižením** je účelové poradenské zařízení **Technické univerzity v Liberci**, které již deset let koordinuje podpůrné aktivity a poskytuje odbornou pomoc pro lidi se zdravotním, zejména tělesným a smyslovým postižením (poradna poskytuje studijně informační poradenství, speciálně pedagogické poradenství při koncipování individuálních vzdělávacích strategií, základní sociálně právní poradenství, pedagogicko-psychologické poradenství, konzultace v oblasti mezilidských vztahů, profesní a kariérové poradenství, informační činnost v oblasti kompenzačních pomůcek a zdravotní péče,
- Univerzita Karlova v Praze provozuje **Informační a poradenské centrum Univerzity Karlovy** v Praze¹, Školská 13, které se věnuje handicapovaným studentům,
- **Informační a poradenské centrum Univerzity Palackého v Olomouci**
- **Středisko pro pomoc studentům se specifickými potřebami Teresiás Masarykovy univerzity**, které bylo zřízeno díky grantovému příspěvku Fondu rozvoje vysokých škol,
- **Poradenské středisko pro studenty se specifickými potřebami** na České zemědělské univerzitě v Praze.

Bezbariérový přístup:

- vysoké školy při rekonstrukcích budov nebo v nově budovaných budovách vytvářejí bezbariérové vstupy na základě platných předpisů.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.18. Pokračovat v grantové a dotační podpoře vysokých škol s cílem podpořit projekty zpřístupnění možností vysokoškolského vzdělání pro občany se zdravotním postižením.

MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

Orientační odhad nákladů: cca 20 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

MŠMT v souladu s aktualizací Dlouhodobého záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro oblast vysokých škol každoročně vyhlašuje **transformační a rozvojové programy** na pomoc integrace handicapovaných studentů a projektům poskytuje finanční dotace.

V roce 2009 byly v rámci Rozvojových programů MŠMT podpořeny projekty vysokých škol zaměřené na handicapované studenty ve výši 74,5 mil. Kč. Podpořeny byly projekty Masarykovy univerzity, Univerzity Karlovy v Praze, České zemědělské univerzity v Praze, Českého vysokého učení technického v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity v Ostravě, Technické univerzity v Liberci, Univerzity Pardubice, Vysoké školy báňské-Technické univerzity Ostrava a Vysoké školy ekonomické v Praze.

Ekonomické zabezpečení: z prostředků MŠMT je každoročně vyčleňováno cca **70 mil. Kč**.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.19. Monitorovat alokaci finančních prostředků vynakládaných v oblasti školství, mládeže a tělovýchovy na výzkumné aktivity dotýkající se problematiky zdravotního postižení a dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. O rozsahu a určení těchto prostředků jedenkrát ročně informovat Vládní výbor pro zdravotně postižené občany.

MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT

PLNĚNÍ:

MŠMT monitoruje finanční prostředky na podporu výzkumu a vývoje u aktivit, které jsou v souladu s Národní politikou výzkumu a vývoje a jsou součástí programu podpory výzkumu a vývoje schváleného vládou ČR a následně notifikovaného Evropskou komisí. Prostředky na podporu výzkumu a vývoje byly využívány v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje.

Ekonomické zabezpečení:

Skupina vysokých škol MŠMT vkládá nemalé ekonomické prostředky a významně podporuje studenty se zdravotním postižením – viz úkoly č. 1.17 a č. 1.18.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 1.20. Vypracovat návrh na sjednocení náplně práce asistenta pedagoga a osobního asistenta.

MŠMT – do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MŠMT.

PLNĚNÍ:

MŠMT řešilo úkol formou novelizace právních předpisů, a to **úpravou vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných**, kde je v § 7 odst. 1 a odst. 2 řešena činnost asistenta pedagoga. Text bude rozšířen o činnosti osobního asistenta – viz § 39 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. Doba účinnosti se předpokládá k 1.9.2010.

Ve spolupráci s MPSV se podařilo zajistit **rozšíření nařízení vlády č. 137/2009 Sb., Katalog prací, povolání č. 2.16.5. ASISTENT PEDAGOGA (str. 379 - 380)**. Současné zařazení od 4. do 8. platové třídy bylo rozšířeno o 9. platovou třídu pro asistenty pedagoga s vysokoškolským vzděláním. Možnost využití 9. Platové třídy je vázáno na uplatnění nového Katalogu prací, předpokládaná účinnost je od 1.4.2010, popř. 1.5.2010.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

Ad 2/ úkoly s participací MŠMT

- 2.6. Navrhnout právní úpravu vytvářející dostatečný prostor a podmínky pro vzájemnou provázanost komplexní rehabilitace osob se zdravotním postižením a potřebnou návaznost jednotlivých oblastí rehabilitace a zároveň sledovat účinnost poskytnuté rehabilitační péče.

MPSV, MZ, MŠMT - do 31. 12. 2009

*Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT
Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření*

PLNĚNÍ:

Zástupce MŠMT se pravidelně zúčastňoval společných meziresortních jednání k dané problematice, vždy byly připraveny požadované podklady a stanoviska, zpracovány části dokumentů týkající se celoživotního vzdělávání osob se zdravotním postižením.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol je ze strany MŠMT průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol nebyl splněn.

- 2.8. Rozvíjet jednotlivé oblasti rehabilitace osob se zdravotním postižením (léčebná rehabilitace, sociální rehabilitace, vzdělávání a pracovní rehabilitace).

MPSV, MZ, MŠMT - průběžně

*Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT
Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření*

PLNĚNÍ:

Resort školství věnuje velkou pozornost vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a odstraňování bariér v přístupu ke všem formám a stupňům vzdělávání. K podpoře a rozvoji vzdělávání uvedené skupiny žáků slouží systém podpůrných opatření financovaných ze státního rozpočtu kapitoly 333 - MŠMT včetně finančního zajištění tvorby, výroby a distribuce učebnic a didaktických materiálů upravených pro potřeby vzdělávání žáků se zdravotním postižením, dále podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením, podpora rozvoje kompetencí žáků se zdravotním postižením s využitím prostředků ESF atd.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol je ze strany MŠMT průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.10. Zajistit vypracování analýzy současného způsobu provozování rané péče a navrhnout legislativní opatření pro ustavení tohoto typu služby jako uceleného komplexu řady podpůrných služeb a programů zaměřených na celou rodinu dítěte se zdravotním postižením v raném věku. Při vypracování analýz zhodnotit dopady zákona o sociálních službách, který řeší část problematiky rané péče, spadající do působnosti MPSV.

MPSV, MZ, MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT

PLNĚNÍ:

MŠMT ve spolupráci s Evropskou agenturou pro speciální vzdělávání (European Agency for development in Special Needs Education), ve které má stálého zástupce, připravilo a v českém jazyce vydalo publikaci „**Raná péče - analýza situace v Evropě - klíčové aspekty a doporučení**“. Materiál byl rozeslán školským poradenským zařízením a vybraným školám samostatně zřízeným pro žáky se zdravotním postižením jako podklad k široké diskusi na dané téma.

MŠMT má na základě své věcné příslušnosti profesionální zájem na zajišťování systematické rané péče především u dětí se zdravotním postižením a jejich rodin. Již v současnosti v případech, kdy je nutná intervence, je na základě společné práce odborného týmu pracovníků SPC a rodiny vytvářen individuální plán speciálněpedagogické péče a podpory u dětí od narození, event. zjištění zdravotního postižení do 2 let věku, kdy je již uvedená péče standardní záležitostí poradenských zařízení.

Roztříštěnost poskytovaných služeb rané péče v ČR koliduje s potřebou systémově zajistit činnosti, které je třeba provést za účelem podpory jakéhokoliv dítěte se zdravotním postižením a jeho rodiny, a to co nejdříve a kdykoli během výchovy.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol považuje MŠMT za průběžně plněný.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol nebyl splněn.

- 2.17. Vytvořit ucelený systém pomoci obětem domácího násilí zaměřený na osoby se zdravotním postižením.

MPSV, MZ, MŠMT, MV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT, MV

PLNĚNÍ:

Systémové řešení prevence násilí včetně domácího násilí v oblasti nespecifické primární prevence je zapracováno v **usnesení vlády ČR č. 611/2007 ke Koncepci státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007-2013**. Realizaci preventivních opatření včetně oblasti násilí a domácího násilí je organizačně zajišťována sítí metodiků a koordinátorů prevence pro oblast školství.

Problematika rozpoznání, zajištění včasné intervence v případech domácího násilí a začlenění této problematiky do Minimálních preventivních programů škol a školských zařízení je ošetřeno v „**Metodickém pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51**, který nabyl účinnosti ke dni 7.11.2007.

V rámci každoročně vyhlašovaných „**Programů na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT**“ se řadí mezi priority specifické primární prevence resortu MŠMT podpora projektů realizovaných ve školách a školských zařízeních zaměřených na práci s rizikovou populací včetně projektů zaměřených na problematiku násilí a domácího násilí.

Ekonomické zabezpečení:

Pro oblast sociálně patologických jevů byla z prostředků MŠMT každoročně vyčleňována částka **cca 20 mil. Kč**. Zahrnuje i prostředky pro úkoly, týkající se oblasti zdravotně postižených.

Závěr: Úkol považujeme v resortu MŠMT za splněný.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 3.1. Řešit problém „prvního zaměstnání“ absolventů se zdravotním postižením. Rozvíjet formy spolupráce škol s místními orgány správy zaměstnanosti. Cílem je dosažení stavu, kdy osoby se zdravotním postižením ukončí přípravu povolání způsobem odpovídajícím jejich pracovnímu potenciálu, nejdříve však v 18ti letech věku. Pro naplnění tohoto cíle v případě potřeby modifikovat i prvky systému státní sociální podpory a sociální pomoci.

MPSV, MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV a MŠMT

- 3.6. Zabezpečit podmínky propojení systému vzdělávání a zaměstnanosti, který zvýší možnost (šanci) mladých lidí se zdravotním postižením plynule přejít ze školy do zaměstnání.

MPSV, MŠMT – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MŠMT

PLNĚNÍ:

Oba úkoly jsou v NÚOV řešeny společně v rámci průběžného prohlubování spolupráce NÚOV se školami a zaměstnavateli.

Tato spolupráce se v současnosti systematicky realizuje **prostřednictvím oborových skupin NÚOV**. Členy oborových skupin tvoří odborní pracovníci NÚOV, zástupci odborných škol a jejich sociálních partnerů - zejména zástupců zaměstnavatelské sféry. Činnost oborových skupin je v NÚOV řízena prostřednictvím referátu pro sociální partnerství a kvalifikace, který mj. „koordinuje aktivity a usměrňuje obsahové zaměření činnosti oborových skupin pracujících při NÚOV“.

Problematika byla začleněna do plánu činnosti odborné skupiny pro podporu zapojování sociálních partnerů do odborného vzdělávání v ČR. Prostřednictvím koordinačního výboru této skupiny byla zanesena také do plánu činnosti oborových skupin NÚOV.

V rámci plnění plánu činnosti oborových skupin byli vybraní zástupci těchto skupin oficiálně vyzváni ke spolupráci s NÚOV ve výše uvedených oblastech. Byli požádáni o průběžné poskytování informací NÚOV zaměřených na to, jak jednotlivé odborné školy řeší problematiku prvního zaměstnání mladých lidí se zdravotním postižením a jak jednotliví zaměstnavatelé přizpůsobují podmínky výkonu povolání specifickým potřebám těchto lidí.

Jde především o informace popisující tzv. **příklady dobré praxe**. Ty jsou v NÚOV zpracovávány a šířeny prostřednictvím webových stránek.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkoly jsou plněny.

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

MŠMT od roku 2004 průběžně plní **Národní rozvojový program mobility pro všechny**. Každoročně je pro školy a školská zařízení vyhlašován dotační program **Odstraňování bariér** ve výši cca **10 mil. Kč**. Program umožňuje vytváření bezbariérových podmínek ve školách a školských zařízeních, především instalací výtahů, výtahových plošin a dalších nezbytných zařízení. Z dotačního programu lze poskytnout 50% výše investičních nákladů na požadované úpravy.

Ekonomické zabezpečení: na dotační program Odstraňování bariér je z prostředků MŠMT vyčleňována částka 10 mil. Kč.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol lze považovat za jednu ze základních a standardně plněných povinností MŠMT. Prostřednictvím odboru vnějších vztahů a komunikace MŠMT jsou průběžně poskytovány informace zvyšující právní povědomí široké pedagogické, rodičovské i ostatní veřejnosti o problematice vzdělávání včetně vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Profesionálně vedeny a neustále aktualizovány jsou **webové stránky MŠMT**, kde je pro oblast speciálního vzdělávání zřízen samostatný oddíl „**Speciální školství**“.

Průběžně MŠMT spolupracuje s **redakcemi novin a časopisů**, především Učitelských novin, Školství, Informatoria, Děti a my a mnoha dalších odborných tisků.

Zástupci MŠMT, především odboru speciálního vzdělávání, se celoročně aktivně zúčastňují **veřejných akcí**, odborných konferencí, seminářů apod., jsou-li o účast požádáni, mnohé aktivity i sami iniciují.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování („design for all“) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Zákon č. 561/2004 Sb., který vstoupil v účinnost 1.1.2005, stanoví **opatření směřovaná k dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to konkrétně v ustanovení § 16.**

V tomto ustanovení jsou vymezeny **kategorie** dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, jimiž se rozumí zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění a sociální znevýhodnění. Vzdělávací potřeby těchto žáků diagnostikuje školské poradenské zařízení.

Vychází se z předpokladu, že jde o děti, žáky a studenty, které je třeba vzdělávat při použití zvláštních forem a metod, jež odpovídají jejich potřebám, a kteří mají právo na **vytvoření zvláštních podmínek při vzdělávání**, tj. takových nezbytných podmínek, které zejména žákům s některým druhem postižení nebo znevýhodnění umožní překonat tento handicap.

Ustanovení zakotvuje práva dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním vzdělávat se způsobem, který odpovídá jejich potřebám, a s využitím takových **speciálních pomůcek**, které toto vzdělávání umožní. Dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením jsou speciální učebnice, speciální didaktické a kompenzační pomůcky poskytovány bezplatně za podmínek stanovených § 27. Tímto se naplňuje i čl. 23 Úmluvy o právech dítěte, pokud jde o právo jedince se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním na zvláštní péči, výchovu a profesní přípravu, aby mohl žít plným a důstojným životem a dosáhnout nejvýše možného stupně samostatnosti, nejvyššího možného vzdělání a sociálního začlenění.

Děti, žáci a studenti se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním jsou integrováni v případech, kdy to bude možné a žádoucí, do běžných škol, v jednotlivých školách však mohou být i nadále zřizovány jednotlivé třídy, studijní skupiny, oddělení, v nichž se bude uskutečňovat vzdělávání výlučně osob se zdravotním postižením, resp. určitým druhem zdravotního postižení, a to s využitím forem a metod vzdělávání přizpůsobených konkrétním potřebám těchto osob. Mohou být zřizovány i celé školy, které budou specializovány na vzdělávání osob se zdravotním postižením.

Vytvoření zvláštních podmínek pro vzdělávání, které odpovídá a vyhovuje těmto dětem, žákům a studentům ve vzdělávání, se objevuje i v dalších částech zákona, např. při úpravě podmínek přijímání do středních a vyšších odborných škol, v průběhu vzdělávání nebo při ukončování vzdělávání atd.

Školský zákon umožňuje rovněž žákům nebo studentům se speciálními vzdělávacími potřebami vzdělávat se podle **individuálního vzdělávacího (studijního) plánu**. Individuální studijní plán stanoví takovou organizaci vzdělávání žáka nebo studenta, aby se mohl s ohledem na svůj handicap vzdělávat se za podmínek odpovídajících jeho fyzickým, zdravotním, nebo časovým možnostem. Posouzení je ponecháno na řediteli školy, v níž se žák vzdělává. Podmínkou pro stanovení individuálního studijního plánu je, aby i při případném zkrácení doby vzdělávání žák nebo student splnil požadavky stanovené rámcovým vzdělávacím programem příslušného oboru vzdělání, ve kterém se vzdělává, tj. byl hodnocen z obsahu učiva. Ředitel školy může individuální vzdělávací plán povolit pouze na základě předložené žádosti a doporučení školského poradenského zařízení.

Pokud jde o **práva rodičů, resp. zákonných zástupců dětí a žáků se zdravotním postižením**, jsou stejná jako u ostatních účastníků vzdělávání. Základní práva jsou zakotvena v ustanovení § 21 školského zákona a vyplývá, že rodiče, resp. zákonní zástupci nezletilých žáků, mají právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svého dítěte, volit a být voleni do školské rady, vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání jejich dítěte, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost, dále mají stejně jako jejich děti právo na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání podle tohoto zákona.

Podrobnosti, týkající se úpravy vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, upravuje MŠMT prováděcím právním předpisem, kterým je **vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných**.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 2 odst.1 stanovuje zásady, na kterých je vzdělávání jako veřejná služba založeno, a obecné cíle vzdělávání tak, aby osobnost jedince měla možnost se harmonicky rozvíjet.

Mimo jiné se stanoví, že vzdělávání je založeno na zásadě

„a/ rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana,

b/ zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce,
c/ vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání,...

Obecným cílem vzdělávání je pak mimo jiné

„a/ rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,

b/ získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,...

Důraz je tedy kladen na **rovnost vzdělávacích příležitostí pro všechny** a odstranění překážek, které by tomu bránily, respektování vzdělávacích potřeb jednotlivců při vzdělávání, přijímání opatření proti projevům diskriminace a netolerance ve všech jejich projevech. Je zdůrazněn zákaz diskriminace, a to zejména pokud jde o přístup ke vzdělávání, což vyplývá z čl. 2 odst. 1 písm. a) Úmluvy o právech dítěte. MŠMT věnuje otázce dodržování lidských práv ve školství mimořádnou pozornost a zohledňuje zabránění diskriminaci jak v právních předpisech, tak i v dalších dokumentech, a přijímá opatření, která by měla vést k zajištění respektování zákazu diskriminace ve vzdělávání a při poskytování školských služeb.

Rovný přístup všech osob ke vzdělávání a respektování individuálních potřeb jednotlivců při vzdělávání je ve školském zákoně deklarován již v úvodních obecných ustanoveních a prolíná celým zákonem. Citovaný zákon pak obsahuje speciální ustanovení ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i dalších menšinových skupin. Školský zákon přinesl významné změny v oblasti přístupu ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků s velmi vysokou mírou speciálních vzdělávacích potřeb. Dále školský zákon podpořil propojení speciálního školství se školami běžného typu a významně posílil tendenci k individuální integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do „běžných“ škol; pro tyto žáky však mohou být upraveny vzdělávací programy podle jejich potřeb. Opatření přispívají ke zvýšení rovnosti vzdělávacích šancí, vyrovnávání sociálních a kulturních rozdílů a zamezení vylučování dětí. Školský zákon také počítá s podpůrnými opatřeními ve prospěch těchto žáků, např. zavádění asistentů pedagogů, a to ve všech druzích škol.

Nejpodstatnějšími pozitivní změny představuje možnost **integrace** postižených do hlavního proudu vzdělávání a v samotném systému speciálních škol zvýšená **otevřenost a flexibilita**. Je obvyklé, že pod jednou „střechou“ je soustředěno několik typů a stupňů škol a dalších školských zařízení se zaměřením na určitý druh postižení, např. mateřská, základní, střední odborná, praktická škola, střední odborné učiliště, odborné učiliště, speciálně pedagogické centrum, internát. Toto uspořádání umožňuje plynulý přestup žáků z jednoho stupně školy do dalšího, ale i z jednoho typu školy do jiného. Speciální školy se mohou výrazně profilovat podle zvolených metod a forem výchovně-vzdělávací práce, nabídkou předmětů speciální péče, mimoškolních aktivit a dalších služeb, které pro své žáky a jejich rodiče zajišťují. Dětem, které jsou individuálně integrovány do běžných základních škol, nebo které naopak nemohou navštěvovat školu a jsou vychovávány v rodině, poskytují odborné služby speciálně pedagogická centra. Pro žáky s těžším mentálním postižením vznikly při základních školách speciálních přípravné stupně s jedno až tříletou přípravou na vzdělávání a třídy s rehabilitačním vzdělávacím programem pro žáky s hlubšími formami postižení.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Vyhodnocení roku 2009 je předkládáno analogickým způsobem předcházejících let.

Ekonomické zabezpečení: bez účelového finančního zabezpečení.

Závěr: Úkol byl splněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Ministerstvo vnitra

2.17. Vytvořit ucelený systém pomoci obětem domácího násilí zaměřený na osoby se zdravotním postižením.

MPSV, MZ, MŠMT, MV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT, MV

PLNĚNÍ:

V roce 2009 pokračovalo úspěšné fungování celostátního **Programu podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi** (dále jen „Program“), který je pokračováním pilotního projektu Úřadu pro drogy a kriminalitu OSN „Model podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování“ z roku 2003. Program nabízí pomoc osobám, které se staly oběťmi obchodování s lidmi a zároveň motivuje tyto osoby ke spolupráci s orgány činnými v trestním řízení, aby přispěly k potrestání pachatelů.

V rámci Programu Ministerstvo vnitra efektivně spolupracuje s věcně příslušnými resorty (MS, MZ, MŠMT, MPSV), Policií ČR a z nevládního sektoru jsou do něj na základě písemné dohody o spolupráci zapojeny dvě nestátní neziskové organizace (dále jen „NNO“).

V roce 2009 byly v rámci dotačního programu „Prevence obchodování s lidmi a pomoc obětem obchodování s lidmi“, který spravuje Ministerstvo vnitra a schvaluje Republikový výbor, přiděleny finanční prostředky čtyřem nestátním neziskovým organizacím - La Strada ČR, Arcidiecézní charita Praha, Organizace pro pomoc uprchlíkům a Rozkoš bez rizika v celkové výši 3 800 000,- Kč na realizaci čtyř projektů.

V rámci **prevence domácího násilí** vyhlásilo v roce 2009 Ministerstvo vnitra dva dotační tituly pro nestátní neziskové organizace, a to „**Prevence domácího násilí s důrazem na práci s násilnými osobami**“ (Republikový výbor schválil dotace ve výši 525.000,-Kč pro tři projekty) a „**Programy zaměřené na děti jako svědky domácího násilí**“ (finančně bylo podpořeno pět projektů v částkou 900.000,-Kč).

Pokračovala činnost **Meziresortní monitorovací skupiny** (dále jen „MMS“), jejímž gestorem je odbor prevence kriminality Ministerstva vnitra. Členy skupiny jsou zástupci ministerstev práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, spravedlnosti, zdravotnictví, zástupci Policie ČR a za NNO organizace Bílý kruh bezpečí a Koordona. Skupina se sešla v červnu a prosinci 2009 a projednávala zejména témata: terapeutické programy pro násilné osoby, děti jako svědci domácího násilí a intervenční centra, legislativní úkoly v této oblasti, vzdělávání odborníků, zejména policistů v oblasti domácího násilí. Na uvedené problematiky se MMS zaměří také v roce 2010. Skupina se podílela na přípravě vládního materiálu „Informace k zavádění interdisciplinárních týmů k domácímu násilí za rok 2008“ a bude připravovat rovněž materiál za rok 2009, který ministr vnitra předloží vládě ČR v březnu 2010.

Republikový výbor, konkrétně Ministerstvo vnitra, vede agendu spojenou s komunitárním **programem EU DAPHNE**. Jedná se obecně o program zaměřený na prevenci všech forem násilí a podporu obětí a rizikových skupin (dětí, mládeže a žen). Odbor prevence kriminality MV je kontaktním místem pro zprostředkování informací (aktuálně běží Daphne III pro léta 2007-2013). Na rok 2009 - 2011 byly vyhlášeny 3 typy projektů: specifické nadnárodní projekty, podpora aktivit NNO a dalších organizací a vlastní iniciativy Evropské komise. Více na webu MV a www.ec.europa.eu/justice.

Úkol průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Úkol průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.2. Vytvářet podmínky pro postupné proškolení pracovníků veřejné správy o problematice občanů se zdravotním postižením a zásadách komunikace s vybranými skupinami občanů se zdravotním postižením.

MV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MV

Orientační odhad nákladů: cca 300 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Postupně dochází k nárůstu počtu akreditací programů vzdělávacích institucí souvisejících s problematikou osob zdravotně postižených.

Úkol je průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.18. Prosazovat významné rozšíření přístupnosti webových stránek veřejných institucí občanům se zrakovým postižením (blind friendly web).

MV - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MV

PLNĚNÍ:

Ministerstvo vnitra se dlouhodobě zabývá problematikou přístupnosti informací souvisejících s výkonem veřejné správy pro osoby se zdravotním postižením, tak jak mu ukládá zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. **V roce 2009 jsme zároveň s poskytováním metodické podpory zahájili i prověřování nedostatků v dodržování pravidel obsažených v příloze vyhlášky č. 64/2008 Sb., o přístupnosti.** Zpočátku jsme se zaměřili na **ústřední orgány veřejné správy**, a ty, jejichž webové stránky nebyly s požadavky vyhlášky o přístupnosti v souladu, jsme vyzvali k nápravě. Obdobně jsme pokračovali v prověřování dodržování povinností stanovených vyhláškou u **obcí s rozšířenou působností**. Přizpůsobení webových stránek požadavkům zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, a vyhlášce č. 64/2008 Sb., o přístupnosti, velkou měrou přispívá k tomu, **aby byl co nejvíce usnadněn přístup hendikepovaných občanů k informacím.**

Úkol průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 6.19. Připravit a realizovat speciální kursy Národního programu počítačové gramotnosti pro občany se zdravotním postižením – Handicap.

MV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MV

Orientační odhad nákladů: cca 3 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol původně naplánován MI; po sloučení MI s MVČR není realizován.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol není plněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol je průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (design for all) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

V roce 2007 byl Ministerstvem vnitra zahájen tzv. „Projekt P 1000“. Na základě tohoto programu jsou postupně rekonstruovány vstupní části objektů policie tak, aby byly odstraněny technické překážky občanů se zdravotním postižením s cílem zvýšit standard a zkulturnit veřejně přístupné prostory. Jedná se o tzv. otevřené recepce, nebo-li „**kontaktní a koordinační centra**“ (KKC). Stavební úpravy zahrnovaly vybudování (rekonstrukce) čekáren, jednacích místností, rozvodů elektroinstalace, sociálního zázemí a stavební úpravy pro imobilní spoluobčany. Dále byly zřizovány hovorny pro případ intimity při rozhovorech s občany a oddělené vstupy pro zadržené. U nové výstavby je tento program aplikován v rámci investiční výstavby automaticky.

Pro úplnost se uvádí, že v rámci Projektu P 1000 je realizován i podprogram „**Back Office**“, kterým se zlepšuje ubytování policistů.

Prostředky projektu „**KKC**“ byly čerpány v roce 2009 v programu 214 110 „Rozvoj a obnova materiálně-technické základy policie ČR“. Pro rok 2009 byl schválen rozpočet ve výši 235 664 tis. Kč (pouze prostředky EU). Po provedených rozpočtových opatřeních v průběhu roku byl rozpočet upraven na celkovou částku 246 629 tis. Kč (z toho prostředky státního rozpočtu ve výši 6 605 tis. Kč, prostředky státního rozpočtu určené na národní spolufinancování ve výši 4 360 tis. Kč a prostředky EU ve výši 235 664 tis. Kč).

Nad rámec upraveného rozpočtu byly zapojeny doplňkové zdroje EU ve výši 177 180 tis. Kč (z toho nároky z nespotřebovaných výdajů EU ve výši 160 663 tis. Kč a rezervní fond EU 16 517 Kč).

Výdaje činily celkem 268 736 tis. Kč (z toho prostředky státního rozpočtu ve výši 6 457 tis. Kč, prostředky EU ve výši 85 099 tis. Kč, nároky z nespotřebovaných výdajů EU ve výši 160 663 tis. Kč a rezervní fond EU ve výši 16 517 tis. Kč).

Plnění Národního programu je průběžně finančně zajišťováno a týká se všech Krajských ředitelství Policie (KŘP). Jednotlivá KŘP předkládají odboru programového financování Policejního prezidia ČR vždy na následující rok seznam objektů, které budou upraveny dle parametrů P 1000 v roce následujícím.

Dále je nutno se zmínit o případech, kdy je prováděna investiční činnost řešící bezbariérové trasy jiným subjektem, např. obcí, a tato výstavba je v kontaktu s objekty, ke kterým má příslušnost hospodaření Ministerstvo vnitra. V takovýchto případech Ministerstvo vnitra účastníkem stavebního řízení a na odstraňování překážek se aktivně podílí.

V rámci Projektu P 1000 byla dále uzavřena smlouva na dodávku mobilních KKC pro řešení mimořádných událostí, kterou bylo pořízeno 80 speciálně vybavených a upravených dodávkových vozů. Tento mobilní projekt plně koresponduje s pilíři koncepce ochrany obyvatelstva tak, aby splňoval srovnatelnou dosažitelnost IZS k veřejnosti i naopak a zároveň umožňoval efektivní koordinaci a činnosti IZS v rámci prevence a řešení přírodních a technologických katastrof. Tento nový projekt, který umožňuje vytvořit důstojné a dostupné podmínky pro komunikaci s veřejností mezi Policií ČR a IZS svým významným způsobem zasahuje i do oblasti Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

Úkol průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Úkol průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Úkol průběžně plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Ministerstvo zdravotnictví

- 2.6. Navrhnout právní úpravu vytvářející dostatečný prostor a podmínky pro vzájemnou provázanost komplexní rehabilitace osob se zdravotním postižením a potřebnou návaznost jednotlivých oblastí rehabilitace a zároveň sledovat účinnost poskytnuté rehabilitační péče.

MPSV, MZ, MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

Plnění tohoto bodu je v gesci MPSV. MZ se účastnilo jednání pracovních skupin při přípravě legislativního řešení ucelené rehabilitace.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol nebyl splněn.

- 2.8. Rozvíjet jednotlivé oblasti rehabilitace osob se zdravotním postižením (léčebná rehabilitace, sociální rehabilitace, vzdělávání a pracovní rehabilitace).

MPSV, MZ, MŠMT - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

MZ v rámci své kompetence k oblasti léčebné rehabilitace podpořilo v rámci dotačního programu projekty, které se této oblasti dotýkaly (např. podpora arteterapie jako součást psychosociální rehabilitace ve FN Brno, nácvik denních činností pacientů Psychiatrické kliniky FN Brno, dovybavení centra léčebné rehabilitace FN Bulovka, dovybavení RÚ Hrabyně zvedacími systémy, podpora dlouhodobé denní rehabilitace osob s těžkým poškozením mozku ve VFN Praha, dovybavení Paracentra Fenix Brno, dovybavení rehabilitačními a kompenzačními pomůckami půjčovny Třebíč, atd.)

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 2.10. Zajistit vypracování analýzy současného způsobu provozování rané péče a navrhnout legislativní opatření pro ustavení tohoto typu služby jako uceleného komplexu řady podpůrných služeb a programů zaměřených na celou rodinu dítěte se zdravotním postižením v raném věku. Při vypracování analýz zhodnotit dopady zákona o sociálních službách, který řeší část problematiky rané péče, spadající do působnosti MPSV.

MPSV, MZ, MŠMT - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT

PLNĚNÍ:

Plnění tohoto úkolu je plně v gesci MPSV, v průběhu plnění jsme nebyli přizváni ke spolupráci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol nebyl splněn.

- 2.17. Vytvořit ucelený systém pomoci obětem domácího násilí zaměřený na osoby se zdravotním postižením.

MPSV, MZ, MŠMT, MV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MPSV, MZ, MŠMT, MV

PLNĚNÍ:

MZ v rámci dotačních programů podporovalo každoročně poradenskou činnost O.S. Bílý kruh bezpečí, který se komplexně věnuje pomoci obětem trestných činů a jejich rodinám jako součástí systému, kam mají přímý vstup i občané se zdravotním postižením. Přímý kontakt s oběťmi je uskutečňován v 6 poradnách, stále častěji se však děje v nemocnici u lůžka zraněné oběti nebo v místě bydliště pozůstalých.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.1. Podporovat vznik dobrovolnických center a rozvoje dobrovolnických aktivit ve zdravotnických zařízeních, zejména podpořit spolupráci organizací občanů se zdravotním postižením se zařízeními následné a dlouhodobé péče.

MZ - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ – program

vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením

Orientační odhad nákladů: cca 1,5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V rámci dotačních programů byly podpořeny projekty, jejichž cílem bylo dobrovolnictví jako důležitá součást kvalitní psychosociální péče o nemocného, zejména o dlouhodobě hospitalizované pacienty (v zařízeních LDN) a o dětské pacienty. Ve FN Motol spolupracuje v dobrovolnickém programu 21 pracovišť (10 dětských klinik, 8 dospělých, a další). Byly podpořeny dobrovolnické aktivity v občanském sdružení ADRA – dobrovolníci ve zdravotnických zařízeních Olomouckého a Moravskoslezského kraje, činnost dobrovolníků ve Fakultní nemocnici Brno, ve zdravotnických zařízeních v Liberci, Jihočeském kraji, Kroměříži a v psychiatrických léčebnách. Do poskytování dobrovolnických služeb jsou dále zapojena občanská sdružení např. Kolumbus, Vida, Česká alzheimerovská společnost a další. Pro zajištění kvality dobrovolnického programu vzniklo na MZ „Metodické doporučení pro zavedení dobrovolnického programu v nemocnicích v souladu s procesy řízení rizik a bezpečnosti pacientů, které bylo vydáno ve Věstníku MZ ČR.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.2. Novelizovat zákon č. 48/1997 Sb., který by zmocnil Ministerstvo zdravotnictví k vydání prováděcí vyhlášky, která by umožnila co nejrychleji reagovat na rozvíjející se moderní techniky a technologie v souvislosti se zdravotnickými prostředky a pružněji reagovat na potřeby změn, týkající se úhrad zdravotnických prostředků.

MZ - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

S nabytím účinnosti zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů (resp. jím novelizovaného zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, byla působnost stanovování podmínek a výše úhrady léčiv a potravin pro zvláštní lékařské účely přenesena na Státní ústav pro kontrolu léčiv. Tento proces byl převeden, oproti minulému období, do režimu správního řízení. MZ zůstala pouze cenová regulace ve vztahu k výrobcům. Úkol byl přeformulován do nového návrhu Národního plánu.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.3. Podporovat zlepšení podmínek využitelnosti zdravotní péče osobami se zdravotním postižením respektováním specifických potřeb občanů se smyslovým či mentálním postižením nebo osob s vážným omezením hybnosti.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením.

PLNĚNÍ:

V rámci podpory využitelnosti zdravotní péče osobami se zdravotním postižením byly v programech MZ opět podpořeny projekty týkající se specifické komunikace sluchově postižených občanů (modelový program pro ženy se sluchovým postižením a zdravotnický personál v Ústavu pro matku a dítě v Praze – Podolí, kurzy znakového jazyka probíhají ve FN Olomouc, VFN Praha), vzdělávací programy i pro zdravotnickou veřejnost se zaměřily na problematiku komunikace s občany s duševním onemocněním, s občany postiženými autismem a občany s mentálním postižením. Byl podpořen projekt bezbolestného ošetření handicapovaného pacienta v zubní ordinaci (FN Motol).

V programu je podporováno i odstraňování architektonických bariér např. bezbariérové úpravy IV.interní kliniky VFN Praha, bezbariérové sociální zařízení na Urologické klinice VFN Praha .

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.4. V připravovaných legislativních normách aplikovat způsoby naplnění práv pacientů, které vyplývají z Úmluvy o lidských právech a biomedicíně.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ

Orientační odhad nákladů bude vyčíslen v návrhu legislativního opatření

PLNĚNÍ:

Práva pacientů, vyplývající z Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, byla zapracována do návrhu zákona o zdravotních službách v plném rozsahu. Legislativní proces schvalování návrhu zákona o zdravotních službách i návrhu zákona o specifických službách byl zastaven.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.6. Podporovat vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit o problematice občanů se zdravotním postižením (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace) a napomoci tyto informace šířit mezi zdravotnickou veřejnost.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, program podpory zdravotnických vzdělávacích programů

Orientační odhad nákladů: cca 6 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Ministerstvo zdravotnictví každoročně podporuje vznik informačních materiálů a vzdělávacích aktivit pro zdravotnickou veřejnost, zejména v dotačních programech (např. program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením). Jsou podporovány projekty věnující se komunikaci zdravotníků s občany se zdravotním postižením, jak formou rozhlasových pořadů (záchrana duše – první pomoc v psychiatrii, komunikace zdravotní sestry s pacientem, Eldéenka – problematika léčení dlouhodobě nemocných, Vnímání je lidské – komunikace zdravotně postižených se zdravotnickým personálem atd.) tak formou videopořadů (např. posttraumatické stresové poruchy, maniodepresivita, rodina jako základní kámen života onkologicky nemocných atd.). Jsou podporovány kurzy znakového jazyka pro zdravotnické pracovníky. Podpora v dotačních programech je věnována i odborným akcím pro zdravotnické pracovníky a pracovníky v sociálních službách. Velká pozornost je věnována také ediční činnosti - časopisům a brožurám, přinášejícím informace o specifikách jednotlivých druhů postižení – např. Liga za práva vozíčkářů - „Problematika zdravotního postižení v lékařských ordinacích“.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.8. Udělovat Výroční cenu ministra zdravotnictví za práci ve prospěch občanů se zdravotním postižením a za rozvoj zdravotně sociální péče.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ

Orientační odhad nákladů: cca 50 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 cena ministryně zdravotnictví za práci ve prospěch zdravotně postižených občanů byla udělena paní Mathildě Nostitzové za mimořádné zásluhy v oblasti péče o zrakově postižené občany ČR. Cena ministryně zdravotnictví za rozvoj zdravotně sociální péče byla udělena Doc. MUDr. Olze Švestkové, Ph.D., za mimořádné zásluhy v péči o osoby po poranění mozku.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.9. Podporovat na komunitní úrovni specializovaná centra a zdravotnická zařízení pro pacienty s chronickým onemocněním, občany se zdravotním postižením a pacienty v terminálních stavech.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, program rozvoje zdravotně sociální péče

Orientační odhad nákladů: cca 35 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V rámci programu podpory občanských sdružení a humanitárních organizací byl podpořen projekt zdravotní péče o bezdomovce (nizkoprahová ordinace), jsou podporována centra Tyfloservisu pro zrakově postižené. V oblasti péče o duševní zdraví byly podpořeny aktivity „VIDA center“ a o.s. Fokus, kde dochází k bezprostřední resocializaci a integraci pacientů po návratu z psychiatrických léčeben. Byly podpořeny činnosti mobilních hospiců, které poskytují hospicovou a paliativní péči terminálně nemocným pacientům v jejich domácím prostředí.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.10. Podporovat centra rehabilitace s důrazem na specializaci pro jednotlivé skupiny osob se zdravotním postižením.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením

Orientační odhad nákladů: cca 5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V souvislosti s výší disponibilních investičních prostředků byly podpořeny tyto projekty: Nemocnice Tábor- rehabilitace pacientů po cévních mozkových příhodách, o.s.Práh – terapeutické aktivity a služby pro psychiatrické pacienty, dovybavení centra léčebné rehabilitace FN Bulovka, rehabilitační centrum pro děti s kochleárními implantacemi, rehabilitační centrum pro nemocné s roztroušenou sklerózou, podpora rehabilitačního centra pro seniory s civilizačními nemocemi (GARC Kladno), centrum pro apaliky Nemocnice Strakonice, atd.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.11. Podporovat rozvoj specializovaných poradenských informačních center a půjčoven, zabývajících se zdravotnickými prostředky a úpravami standardních výrobků pro občany se zdravotním postižením.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, program podpory občanských sdružení zdravotně postižených, chronicky nemocných a humanitárních organizací, program zdravého stárnutí

Orientační odhad nákladů: cca 20 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Opatření je průběžně plněno dle počtu podaných projektů v programu dotací nestátním neziskovým organizacím, podporou projektů např. Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých – Tyflo servis, dále jsou podporovány půjčovny rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, zejména v návaznosti na přesun pacientů ze zdravotnických zařízení do domácí péče.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.12. Vytvářet informační materiály pro lékaře prvního kontaktu o tom, jaké poradenské a informační služby jsou dostupné pro jednotlivé typy zdravotního postižení.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením, program podpory občanských sdružení zdravotně postižených, chronicky nemocných a humanitárních organizací, program zdravého stárnutí

Orientační odhad nákladů: cca 4 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Bod je již částečně plněn v rámci opatření bodu 4.6. Je distribuován materiál, který vznikl v průběhu minulých let a dále nově vzniklé informační materiály. Plnění tohoto opatření bylo realizováno zejména v předchozích letech, kdy vznikaly materiály přinášející adresáře služeb na centrální úrovni. V souvislosti s decentralizací a principem subsidiarity by se měl vznik těchto materiálů přesunout do kompetence obecních úřadů, úřadů městských částí a Krajských úřadů. Přesto byly podpořeny informační projekty např. o.s. Fokus, Green Doors – psychicky nemocní, Máša – alergici, Vital a Sdružení celiaků – celiaci, První krok – zdravotně postižení, Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.13. Podporovat vznik informačních a osvětových materiálů a aktivity zaměřené na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení.

MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ – v rámci zdravotnických programů

Orientační odhad nákladů: cca 5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Podpoře preventivních aktivit se v rámci MZ věnuje zejména Národní program podpory zdraví. V rámci PVP se vyskytují projekty zaměřené zejména na sekundární prevenci a na podporu včasné diagnostiky a screeningu vrozených vad. Byl podpořen např. projekt o.s. APLA Praha – Raná diagnostika poruch autistického spektra, projekt ÚPMD Praha – Screeningové vyšetření sluchu u novorozenců, Centrum komplexní péče pro děti s poruchami vývoje FN Motol.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.14. Podporovat vznik informačních materiálů a aktivity v oblasti ochrany občanů se zdravotním postižením proti sexuálnímu zneužívání.

MZ - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ - program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením

Orientační odhad nákladů: cca 500 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 nebyly do dotačních programů předloženy projekty s touto tematikou.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 4.15. Zajistit dodatečné odborné vzdělávání posudkových lékařů a zvyšování jejich odbornosti v souladu s potřebami jednotlivých sociálních podsystémů při posuzování zdravotního stavu a důsledků z něj vyplývajících.

MPSV, MZ – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly MZ

PLNĚNÍ:

V rámci Institutu postgraduálního vzdělávání zdravotnických pracovníků jsou realizována školení lékařů jiných odborností v problematice posudkové služby sociálního zabezpečení, včetně informace o posudkových kritériích. Katedra posudkového lékařství IPVZ zabezpečuje pro posudkové lékaře tyto kurzy v rámci své pracovní činnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 5.6. Spolupracovat s Vládním výborem pro zdravotně postižené občany při naplňování Programu mobility dle usnesení vlády ČR č. 706 ze dne 14. července 2004 a při vytváření bezbariérových vstupů do budov ústředních orgánů státní správy dle výše zmíněného usnesení.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

V rámci programu mobility jsou projekty posuzovány v kontextu resortu zdravotnictví také na základě výše požadovaných prostředků a disponibilních prostředků, které má MZ k dispozici. Dále na základě dodržení podmínek pro poskytnutí investičních dotací ze státního rozpočtu. V roce 2009 byly z programu mobility podpořeny projekty polikliniky Moravské Budějovice a polikliniky v Uherském Hradišti.

Mimo program mobility byly v roce 2009 věnovány finanční prostředky na vytvoření bezbariérových přístupů či bezbariérových sociálních zařízení v budově polikliniky VFN na Karlově náměstí, Praha 2, dětská klinika VFN Praha, nemocnice Krnov.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.3. Vypracovat analýzu a nově navrhnout formulaci právní úpravy ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením (osoby s těžkou duševní poruchou) a to posílením práv těchto osob v řízeních, která se jich týkají (zejména institut způsobilosti k právním úkonům) a přijetím podrobnější úpravy práv a povinností opatrovníka těchto osob.

MS, MPSV, MZ, VVZPO, NRZP ČR - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MS, MPSV, MZ, ÚV a rozpočtu NRZP ČR

PLNĚNÍ:

Na řešení této problematiky Ministerstvo zdravotnictví spolupracuje s hlavním gestorem – Ministerstvem spravedlnosti.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn. Nová právní úprava ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením byla zapracována do nového občanského zákoníku, který na jaře 2009 projednala vláda a postoupila ho k projednání Parlamentu ČR. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník již nebyl v průběhu tohoto volebního období projednán, bylo toto opatření přesunuto do nového Národního plánu.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Ministerstvo zdravotnictví podporuje v dotačních programech informační materiály jak v tiskové podobě tak na ostatních nosičích. Zejména jsou oceňovány rozhlasové pořady k této problematice .

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.8. Při přijímání všech organizačních, legislativních a faktických řešení, která se týkají života občanů, dodržovat princip komplexního plánování (design for all) tak, aby navrhovaná řešení vyhovovala i osobám s omezenou schopností pohybu a orientace.

všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Při přípravě všech legislativních norem i organizačních řešení jsou tyto principy zohledňovány.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.10. Důsledně potírat projevy diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve věcech členství a činnosti v profesních komorách včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují, dále ve věcech sociálního zabezpečení, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování, přístupu ke vzdělání a jeho poskytování, přístupu ke zboží a službám včetně bydlení, pokud jsou nabízeny nebo poskytovány veřejnosti.

MPSV, MZ, MŠMT, MPO, MMR, MD, MV, MK – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Ministerstvo zdravotnictví ve všech svých připravovaných legislativních normách, organizačních a metodických opatřeních, které jsou náplní činnosti orgánu státní správy v oblasti zdravotnictví, dodržuje princip rovnosti přístupu ke zdravotní péči .

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Z práva je každoročně předkládána dle požadavku Vládního výboru pro zdravotně postižené občany.

PROGAM VYROVNÁVÁNÍ PŘÍLEŽITOSTÍ PRO OBČANY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (PVP)

odvětví rozpočtu MZ:

3543-321

v tis. Kč

			Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpání	Zůstatek	%
3543-321	5169	Program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením	40 000	38 700	38 673	27	99,9

Z celkově rozpočtovaných běžných výdajů v rámci plnění Programu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením v roce 2009 v konečné výši **38 673 tis. Kč.**

Plnění bylo uskutečněno ve výši **99,9 %**.

Z celkové částky 38 673 tis. Kč byly výdaje programu určeny subjektům:

Výdaje programu pro subjekty:

5212 Fyzické osoby	2 726 000
5213 Právníkové osoby	6 410 000
5221 Obecně prospěšné společnosti	8 990 000
5222 Občanská sdružení	14 375 000
5223 Církevní subjekty	1 111 000
5323 KRAJE	322 000
5331 Přímou řízené organizace	3 784 000
5332 Vysoké školy	<u>955 000</u>
	38 673 000

Plnění bylo uskutečněno ve výši **99,9 %**.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Zhodnocení přínosu Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením v období 2006 – 2009.

V úvodu můžeme konstatovat, že během období let 2006 – 2009 byla plněna základní opatření daná Ministerstvem zdravotnictví v Národním plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na toto období. Obecné úkoly, které též vyplývají ze Střednědobé koncepce státní politiky vůči občanům se zdravotním postižením (Usnesení vlády č. 605), tímto dostaly reálnou podobu a naplnění.

Mezinárodně uznávaný zákaz diskriminace osob z důvodu jejich genetického dědictví, stejně jako práva pacientů, která jsou definována v Úmluvě o lidských právech a biomedicíně, dostaly legislativní podobu v návrhu zákona o zdravotních službách i v návrhu zákona o specifických službách, které Ministerstvo zdravotnictví předložilo do legislativního procesu. Tento proces byl prozatím pozastaven na půdě poslanecké sněmovny parlamentu.

Významným úkolem pro uplynulé období bylo uplatnění nástrojů, které by vedly ke snížení spotřeby zdravotní péče, popř. k její vyšší efektivitě a kvalitě. K takovým nástrojům patří zejména rozvoj primární i sekundární prevence, kde Ministerstvo zdravotnictví přispívá ke zlepšení především prostřednictvím dotačního programu Národní program zdraví – projekty podpory zdraví. Obecným cílem tohoto dotačního programu je dlouhodobě podporovat zájem

o aktivní vztah a odpovědnost ke zdraví a jeho posilování v rodinách, školách, podnicích, obcích a jiných společenstvích prostřednictvím realizace projektů podpory zdraví.

Schválené projekty podpory zdraví mají vesměs intervenční charakter, jsou buď lokálního, okresního, regionálního nebo celorepublikového rozsahu a orientují se na vybrané skupiny obyvatelstva. Tématicky se zaměřují např. na zdravou výživu, zvýšení pohybové aktivity, primární prevenci infekčních a neinfekčních onemocnění, prevenci úrazů apod. Podporovány jsou z tohoto programu rovněž komunitní projekty typu zdravé město, škola podporující zdraví, zdravá nemocnice, bezpečná komunita apod.

V rámci podpory sekundární prevence se Ministerstvo zdravotnictví zabývalo projekty zaměřenými na zvýšení účasti zdravotně postižených a chronicky nemocných občanů na vlastním zdravotním stavu, což představují, ve velké míře, preventivní a rehabilitačně terapeutické aktivity a edukační materiály a vzdělávací aktivity. Edukační materiály pro zdravotnickou veřejnost byly věnovány zvýšení znalostí zvláštních postupů a technik, které jsou nezbytné pro komunikaci zdravotnického personálu se specifickými skupinami pacientů se zdravotním postižením.

Při poskytování zdravotních služeb je důležitá nejen jejich kvalita, ale i podmínky pro jejich účinnost. Zlepšení podmínek využitelnosti zdravotní péče je také, mimo jiné, věnována pozornost v dalším dotačním programu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. V rámci tohoto programu byly podporovány také projekty, jejichž výsledkem bylo zlepšení kvality následné péče, zejména v oblasti léčebné rehabilitace, ergoterapie a ošetrovatelské péče. V této oblasti došlo k výraznému posunu ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí při aplikaci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kterou bylo umožněno hrazení sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních. Recipročním krokem byla úprava zákona č. 48/1997Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, jejímž výsledkem byla umožněna úhrada poskytované zdravotní péče v zařízení sociálních služeb, ze všeobecného zdravotního pojištění. V současné době oba resorty spolupracují na zlepšení postavení „dlouhodobé péče“, v obou systémech poskytovaných služeb, jejího financování a legislativního ukotvení.

Novou oblastí, kde v období let 2006 – 2009 došlo, díky Národnímu plánu podpory a integrace, k zásadnímu posunu, je dobrovolnictví. Dobrovolníci ve zdravotnických zařízeních nejsou konkurenti zdravotnického personálu, ani nemohou a nesmí žádné odborné zdravotnické výkony vykonávat, působí zejména jako součást psychosociální péče o nemocného.

Ministerstvo zdravotnictví vydalo Metodické doporučení pro zavedení dobrovolnického programu v nemocnicích v souladu s procesy řízení rizik a bezpečnost pacientů. Materiál vyšel ve Věstníku MZ a přináší metodickou pomoc všem zájemcům o dobrovolnickou činnost v nemocnicích.

Závěrem je možno konstatovat, že plnění opatření uložených resortu zdravotnictví přispěla ke zvýšení pozornosti věnované specifickým potřebám osob se zdravotním postižením a tím k zefektivnění léčby, omezením sekundárních následků zdravotního postižení a tím ke zlepšení kvality života osob se zdravotním postižením.

Program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením.

PVP 2006 - 2009		
ROK	počet projektů	přidělená částka
2006	224	21 200 000
2007	254	18 002 500
2008	260	20 163 900
2009	261	38 677 000
Celkem	999	98 043 400

Dotační programy MZ ČR vztahující se k plnění opatření Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením na období 2006-2009.

Čerpání dotačních programů odboru ZSS za léta 2006-2009

	PVP	VÚA	NNO	ZS	CELKEM:
rok 2006	25 500 000	40 000 000	121 892 600	10 000 000	197 392 600
rok 2007	20 000 000	27 470 000	92 730 000	5 000 000	145 200 000
	PVP	PGP			CELKEM
rok 2008	20 997 400	116 062 500			137 059 900
rok 2009	38 673 000	94 976 000			133 649 000

PVP - Program vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením

VÚA - Program Veřejně účelných aktivit občanských sdružení

NNO - Program podpory nestátních neziskových organizací

ZS - Program "Projekty zdravého stárnutí"

PGP - Program grantové podpory

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

- 6.4. Vytvořit a provozovat internetový portál zpřístupňující informace o poskytovaných službách a dalších formách podpory občanů se zdravotním postižením.

NRZP ČR - průběžně

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol je průběžně plněn. NRZP ČR provozuje internetové stránky, jejímž obsahem je velké množství informací, které se přímo či nepřímo zabývají problematikou zdravotního postižení. Na webových stránkách najdou občané se zdravotním postižením aktuality z oblasti legislativy, koncepčních materiálů, ale také kultury a další. Jsou zde zveřejňovány informace jednotlivých pracovních týmů NRZP ČR, jednání vrcholných orgánů NRZP ČR, jednotlivé připomínky NRZP ČR k legislativním návrhům vlády a k návrhům jednotlivých poslanců. Webové stránky jsou uzpůsobeny pro čtení osobami s poruchami zraku. Součástí webových stránek www.nrzp.cz je také poradna NRZP ČR a dále propojení na webové stránky www.praceprozp.cz, které také provozuje NRZP ČR. Web www.praceprozp.cz jsou interaktivní stránky, které napomáhají zlepšení zaměstnanosti OZP tím, že evidují jak zájemce o práci z řad osob se zdravotním postižením, tak i zaměstnavatele, kteří hledají pracovníky se zdravotním postižením. Webové stránky současně informují osoby se zdravotním postižením, ale i veřejnost o dalších aktivitách NRZP ČR. To je o projektech, které realizuje NRZP ČR, o spolupráci s jednotlivými institucemi v České republice, o zahraniční činnosti NRZP ČR a významných dokumentech, které jsou přijímány v EU na podporu osob se zdravotním postižením. Webové stránky obsahují také informace o činnosti Krajských rad zdravotně postižených. Webové stránky www.nrzp.cz obsahují stručné informace o jednotlivých členských organizacích NRZP ČR a zpravidla je možné se okamžitě dostat na konkrétní stránky členských organizací. Webové stránky jsou aktualizovány denně. Na základě získaných poznatků jsou nyní webové stránky NRZP ČR renovovány a přibližně od 1. dubna 2010 by měly být spuštěny nové webové stránky, které budou ještě více přátelské k uživatelům se zdravotním postižením a to jak se smyslovým postižením, s mentálním postižením a s tělesným postižením.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.3. Vypracovat analýzu a nově navrhnout formulaci právní úpravy ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením (osoby stížené duševní poruchou) a to posílením práv těchto osob v řízeních, která se jich týkají (zejména institut způsobilosti k právním úkonům) a přijetím podrobnější úpravy práv a povinností opatrovníka těchto osob.

MS, MPSV, MZ, VVZPO, NRZP ČR - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MS, MPSV, MZ, ÚV a rozpočtu NRZP ČR

PLNĚNÍ:

Úkol byl plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn. Nová právní úprava ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením byla zapracována do nového občanského zákoníku, který na jaře 2009 projednala vláda a postoupila ho k projednání Parlamentu ČR. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník již nebyl v průběhu tohoto volebního období projednán, bylo toto opatření přesunuto do nového Národního plánu.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

NRZP ČR věnuje dlouhodobě zvyšování právního vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení velkou pozornost. Pravidelně uveřejňuje články ve svých novinách Skok do reality, které jsou zaměřeny na legislativu v oblasti zdravotního postižení. V roce 2009 bylo vydáno 5 čísel těchto novin. Na webových stránkách NRZP ČR – www.nrzp.cz jsou pravidelně uveřejňovány změny právních předpisů. NRZP ČR reaguje vždy na zjištěnou diskriminaci z důvodu zdravotního postižení, a to v oblasti přístupu k zaměstnání, vzdělání, přístupného prostředí a dalších oblastí života. V roce 2009 NRZP ČR ve svých poradnách pro uživatele sociálních služeb poradila více jak 6000 občanům, z nichž si velká většina stěžovala na diskriminaci. NRZP ČR společně s MPSV ČR v roce 2009 řešila dlouhodobý problém diskriminace zaměstnání, kdy podvodní podnikatelé diskriminují osoby se zdravotním postižením a čerpají od nich neoprávněné finanční částky. Ve čtvrtém čtvrtletí 2009 NRZP ČR společně s ombudsmanem řešila problém diskriminace osob, které byly uznány ve III. Stupni invalidity, ale nesplňují nárok na přiznání invalidního důchodu. Tyto osoby jsou diskriminovány tím, že jim nejsou vypláceny dávky na dietní stravování. Dále jsou diskriminovány tím, že vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemohou odpracovat měsíčně 20 hodin veřejné služby a tudíž mají nárok pouze na existenční minimum. Tento problém se v roce 2009 nepodařilo vyřešit.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 8.1. Zajistit účast organizací občanů se zdravotním postižením na legislativním procesu.

NRZP ČR - průběžně

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu NRZP ČR

PLNĚNÍ:

Úkol se plní průběžně. V roce 2009 zpracovala NRZP ČR připomínky k řadě návrhů legislativních předpisů. NRZP ČR připomínkovala v roce 2009 tyto návrhy zákonů, vyhlášek a dalších nelegislativních návrhů vlády ČR.

- Přípomínky NRZP ČR k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
- Přípomínky NRZP ČR k návrhu zákona o veřejných službách
- Přípomínky NRZP ČR k příspěvku na bydlení
- Přípomínky NRZP ČR k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě
- Stanovisko NRZP ČR k novele zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona
- Stanovisko NRZP ČR k zákonu o veřejných službách v přepravě cestujících a ke změně dalších zákonů
- Přípomínky NRZP ČR ke Stavebnímu zákonu č. 183/2006 Sb.
- Přípomínky NRZP ČR k zákonu č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Přípomínky NRZP ČR k věcnému záměru zákona o zajištění právní pomoci
- Přípomínky NRZP ČR k věcnému záměru zákona o organizacích se statutem veřejné prospěšnosti včetně závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace
- Přípomínky NRZP ČR k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech cestujících v autobusové a autokarové a o změně ES č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele.
- Přípomínky NRZP ČR k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
- Přípomínky NRZP ČR k návrhu vyhlášky, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity)
- Přípomínky NRZP ČR k Národnímu plánu rozvoje sociálních služeb na rok 2009-2012

Návrh priorit Národní rady osob se zdravotním postižením v rámci Evropského roku boje proti chudobě

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 8.2. Realizovat výzkumnou činnost v oblasti sociologie handicapu a kvality života občanů se zdravotním postižením, nezbytnou pro přípravu koncepčních dokumentů a návrhů legislativních úprav.

NRZP ČR – průběžně

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: cca 500 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 se NRZP ČR účastnila jako partner Univerzity Palackého v Olomouci řešení grantového úkolu „výzkum kvality života osob pečujících o člena rodiny s těžkým zdravotním postižením“. NRZP ČR plnila uvedený úkol Národního plánu v součinnosti s vybranými institucemi vědy a výzkumu. Finanční prostředky nebyly čerpány, neboť NRZP ČR obdržela významně méně prostředků z dotačního titulu veřejně účelné aktivity.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 8.4. Realizovat informační kampaň o efektivních formách podpory občanů se zdravotním postižením.

NRZP ČR – průběžně

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: cca 400 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Ovlivňování postojů veřejnosti patří dlouhodobě k prioritním činnostem NRZP ČR. V rámci těchto aktivit byly v roce 2009 realizovány tyto informační kampaně:

- Ve spolupráci s MPSV probíhala v roce 2009 rozsáhlá informační kampaň spočívající v distribuci informačních letáčků na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, které vydalo MPSV - celkem 15 000 kusů. K distribuci byla využita celá organizační struktura NRZP ČR.
- NRZP ČR v roce 2009 vydala 5 čísel speciálních novin o legislativě pro osoby se zdravotním postižením s názvem SKOK DO REALITY. NRZP ČR noviny v roce 2009 vydávala již 10. rok. Celkový náklad novin v roce 2009 byl 89 500 ks. Noviny podávají průběžně informace o aktuálním vývoji v oblasti legislativy a užitečné informace pro osoby se zdravotním postižením. Skok do reality je pro více jak 20 000 čtenářů vyhledávaným zdrojem specifických informací.
- NRZP ČR se aktivně zapojila také do informační kampaně k digitalizaci televizního vysílání ve vztahu k osobám se zdravotním postižením. Informační kampaň v roce 2009 probíhala na území Prahy, Středočeského, Plzeňského, Karlovarského a Ústeckého kraje. Všude tam se uskutečnily informační semináře a zároveň byla zřízena informační střediska, která byla instalována především v Poradnách pro uživatele sociálních služeb, které provozovala NRZP ČR. V roce 2009 bylo uspořádáno celkem 23 seminářů, které navštívilo přes 700 zdravotně postižených osob. Semináře byly speciálně připravené tak aby vyhovovaly potřebám zdravotně postižených osob. Proto byly organizovány v bezbariérových prostorách a v případě potřeby s tlumočením do znakového jazyka a s přepisem mluveného slova. V provozu pak bylo celkem 23 informačních středisek kam si pro informace a možnost zkušebního zapojení set-top boxu přišlo přes 1300 osob. Informační střediska byla v těchto městech: Praha, Plzeň, Rokycany, Rakovník, Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, Chomutov, Louny, Žatec, Kolín, Příbram, Beroun, Benešov, Kutná Hora, Mladá Boleslav, Mělník, Kladno.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 8.5. Zastupovat ČR v European Disability Forum a Rehabilitation International.

NRZP ČR - průběžně

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: RI – cca 30 tis. Kč ročně, EDF – 2006 cca. 2 500 EUR, 2007 - cca 5 000 EUR, 2008 a 2009 - cca 7 000 EUR ročně, cestovné související se zastupováním v EDF a průběžnou komunikací cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol se plní průběžně.

European Disability Forum (EDF) – Evropské fórum zdravotně postižených

NRZP ČR je s organizací EDF, jímž je členem a jíž platí členské poplatky, v neustálém kontaktu. Informace, které si s ní vyměňuje, využívá jednak pro sebe, jednak pro průběžné zajišťování informačního servisu pro své členské organizace a další zainteresované subjekty. NRZP ČR se pravidelně účastní akcí pořádaných EDF a některé rovněž spolupřádá.

Podrobněji k jednotlivým akcím:

NRZP ČR ve dnech 27.2.–1.3.2009 v Praze spolupřádala zasedání předsednictva Evropského fóra osob se zdravotním postižením (EDF), což je evropská střešová organizace hájící zájmy 50 miliónů zdravotně postižených občanů v Evropě. EDF zahrnuje evropské národní i mezinárodní organizace OZP a jeho posláním je úsilí o zajištění plného přístupu OZP k základním lidským právům jejich aktivním zapojením do tvorby a prosazování evropské politiky.

Zasedání předsednictva EDF, jež je složeno ze 16-ti zástupců národních rad osob se zdravotním postižením a 14-ti představitelů evropských nevládních organizací, které hájí zájmy skupin s různými typy zdravotního postižení, je pořádáno pravidelně dvakrát do roka a jeho hostitelem je vždy národní rada OZP předsedající členské země EU. Tento rotační princip umožňuje aktivistům hnutí zdravotně postižených osob v jednotlivých zemích navázat užší vztahy s reprezentanty z ostatních evropských zemí a zároveň přispívá k větší informovanosti ve všech zemích EU. Nyní tedy zasedání pořádala v souladu s požadavky EDF Národní rada osob se zdravotním postižením ČR coby členská organizace EDF.

Zasedání se uskutečnilo v Top Hotelu Praha a skládalo se z uzavřeného jednání Výkonného výboru EDF, výboru pro finance a výboru pro záležitosti členství (v pátek 27. 2.) a z jednání celého předsednictva, včetně pozorovatelů (28. 2. – 1. 3. 2009). Celkem se zasedání zúčastnilo přibližně 80 osob.

Této významné akce se vedle vedoucích činitelů evropských organizací OZP zúčastnili i čeští političtí představitelé: Doc. Pavel Svoboda, tehdejší ministr bez portfeje a předseda Legislativní rady vlády ČR, JUDr. Petr Šimerka, tehdejší státní tajemník a náměstek ministra práce a sociálních věcí, a JUDr. Pavel Ptáčník, vedoucí sekretariátu Vládního výboru pro zdravotně postižené občany.

Na pořadu zasedání mj. byly: zprávy o činnosti EDF a všech jeho výborů, aktuální informace a strategie v otázce komplexního evropského antidiskriminačního zákonodárství, kampaň týkající se voleb do Evropského parlamentu, otázky členství, přehled hospodaření, strategie v otázce návrhu nových evropských předpisů o právech cestujících v autobusové a námořní dopravě atd. Velmi podnětný a diskutovaný byl také přednesený návrh Belgického fóra OZP na zavedení jednotné evropské identifikační karty pro OZP.

Pro zahraniční odbor NRZP ČR uspořádání zasedání předsednictva EDF konkrétně obnášelo intenzivní korespondenci a jednání se sekretariátem EDF a členy předsednictva EDF i jednotlivými delegáty zúčastněných organizací; překlady a předávání informací, pronájem konferenčních prostor a zajišťování bezbariérového zázemí zasedání, ubytování účastníků, koordinaci a zajišťování všestranně zdárného chodu akce, přepravu účastníků se sníženou schopností pohybu z a na letiště, zajištění konferenční techniky a tlumočení z a do češtiny, angličtiny a francouzštiny, vypořádání finančních záležitostí s EDF atd.

Tři zástupci NRZP ČR se zúčastnili pravidelného výročního Valného shromáždění EDF, které se konalo 7.-9. května 2009 v Athénách. NRZP ČR má jako řádný člen EDF ve Valném shromáždění dvě hlasovací práva. Valné shromáždění je nejvyšším orgánem EDF, který rozhoduje o směřování organizace. Letos se ho zúčastnilo 106 oficiálních delegátů členských organizací EDF a dalších zhruba 100 pozorovatelů. Toto zasedání bylo o to významnější, že se na něm konaly volby do řídicích orgánů EDF. Ve funkci předsedy byl potvrzen stávající předseda Yannis Vardakastanis, dále bylo zvoleno 16 členů předsednictva z kandidátů národních rad OZP a 14 z řad evropských organizací OZP. Nově zvolené předsednictvo si mezi sebou na uzavřeném jednání vybralo členy Výkonného výboru EDF. – Na programu jednání bylo mj.: představení a schválení zprávy o činnosti EDF za rok 2008, prezentace návrhu Evropského paktu o zdravotním postižení, účetnictví za rok 2008, návrh rezoluce Dánské národní rady OZP „Dejme mládeži se ZP samostatný hlas“, představení a schválení pracovního programu a rozpočtu EDF na rok 2010 atd.

Zástupce NRZP ČR se zúčastnil zasedání předsednictva EDF ve Stockholmu ve dnech 16.-18. října 2009. Projednávaly se na něm strategické cíle EDF, byli představeni noví členové předsednictva, zvolení na Valném shromáždění EDF v Athénách, a zvolen jeden dodatečný člen Výkonného výboru. Byla podána zpráva o činnosti předsedy EDF a Výkonného výboru, dále přehled aktivit EDF od ledna do srpna 2009. Dále se projednával návrh tzv. Paktu o problematice zdravotního postižení. Probrány byly taktéž členské a finanční záležitosti. Bylo schváleno stanovisko EDF o právní způsobilosti, jakož i návrh rezoluce „Dejme mládeži se zdravotním postižením vlastní hlas“.

Rehabilitation International (RI)

Členství NRZP ČR v organizaci RI, umožňuje, podobně jako v případě EDF, mj. stálou výměnu informací, získávání zkušeností a jejich další předávání prostřednictvím své komunikační sítě.

Zástupce NRZP ČR, který je Národním tajemníkem organizace pro spolupráci s Rehabilitation International, se zúčastnil schůze evropských národních tajemníků RI, konané dne 18.2.2009 ve Frankfurtu nad Mohanem. Schůze se účastnili zástupci 10 členských zemí RI. Projednala se na ní řada bodů, které souvisely s aktuální situací RI celkově a v Evropském regionu. Důležitou součástí schůzky byly informace o Valném shromáždění RI a první schůzi nového výkonného výboru RI v Québec City v srpnu 2008. Bylo mj. rozhodnuto, že skupina, vedená zástupcem viceprezidenta pro Evropu, vypracuje strategický dokument. Zástupci se shodli na tom, že RI by se měla orientovat na oblast „habilitace a rehabilitace“ podle Mezinárodní konvence OSN.

NRZP ČR zaplatila členský příspěvek EDF 4000 EUR a členský příspěvek RI 750 USD.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.3. Jedenkrát ročně všechny relevantní resorty předloží zprávu o plnění opatření Národního plánu, spadajících do jejich působnosti, za uplynulý kalendářní rok.

všechny resorty - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol resortů

PLNĚNÍ:

Úkol se plní.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.4. Metodicky podpořit přípravu, realizaci a průběžné monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením.

VVZPO, NRZP ČR - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: cca 2,5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Příprava, realizace a monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením (dále jen KPV) bylo jednou z priorit jak VVZPO – výbor pro regiony, tak i NRZP ČR – prostřednictvím své krajské struktury. Přesto, že se nepodařilo v roce 2009 přijmout další nové KPV, došlo v řadě krajů k výraznému posunu oproti roku 2008. Ve většině krajů je tak již možné konstatovat, že KPV jsou stále více vnímány jako účinný nástroj pro začleňování osob se zdravotním postižením do života společnosti a pro zlepšování jejich životních podmínek a životního prostředí v rámci krajů.

Současný stav dle jednotlivých krajů je následující:

Kraj Praha

Stav – kraj má přijatý Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením Hlavního města Prahy. Plán je průběžně plněn a monitorován. Při monitorování nejsou však zváni ke spolupráci organizace osob se zdravotním postižením, které působí na území hl. m. Prahy. Participace těchto organizací při tvorbě dalších souvisejících plánů a koncepcí je dlouhodobým problémem.

Středočeský kraj

Stav – kraj zatím nemá přijatý KPV.

V roce 2009 bylo zahájeno soustředění podkladů pro nový KPV. Ze strany vedení kraje a NRZP ČR je vzájemná ochota pracovat společně na přípravě KPV, který by mohl být v textové podobě připraven do konce roku 2011.

Jihočeský kraj

Stav – kraj dosud nemá přijatý KPV. Ze strany vedení kraje a NRZP ČR je vzájemná ochota pracovat společně na přípravě nového KPV. V roce 2010 se předpokládá, že se podaří soustředit podklady ke zpracování KPV.

Plzeňský kraj

Stav – kraj dosud nemá přijatý KPV. V roce 2009 byly zahájeny přípravné práce a soustředění podkladů pro tvorbu nového KPV, který by mohl být připraven ke schválení do konce roku 2010.

Karlovarský kraj

Stav – kraj nemá přijatý KPV. V roce 2009 byly zahájeny přípravné práce na tvorbě KPV. Reálným předpokladem je, že do konce roku 2010 budou soustředěny podklady pro tvorbu KPV.

Ústecký kraj

Stav – kraj nemá přijatý KPV. I přes opakovaná jednání NRZP ČR s vedením kraje a krajského úřadu je postoj k přijetí KPV zamítavý. Jedná se o jediné vedení kraje s takto vyhraněným negativním postojem.

Liberecký kraj

Stav – kraj nemá přijatý KPV. Přípravy na tvorbě nového KPV se realizují zatím pouze na straně NRZP ČR. K zásadním jednáním o vytvoření nového KPV by mělo dojít v roce 2010.

Královéhradecký kraj

Stav – má přijatý Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany Královéhradeckého kraje – probíhá realizace.

V roce 2009 byly započaty práce na aktualizaci KPV pro další období.

Pardubický kraj

Stav - kraj má schválený Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením

V roce 2009 proběhlo monitorování KPV s tím, že v roce 2010 bude připravena novelizace KPV. NRZP ČR se podílela na sběru potřebných dat a formulaci návrhů. Z postupu prací je reálné, že nový KPV bude přijat do konce roku 2010.

Kraj Vysočina

Stav – kraj nemá přijatý KPV. V roce 2009 probíhaly přípravné práce na tvorbě KPV. Přípravné práce na tvorbě KPV budou probíhat i v roce 2010.

Jihomoravský kraj

Stav – kraj má přijatý Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. V roce 2009 probíhala dle plánu jak průběžná realizace, tak i monitorování.

Olomoucký kraj

Stav – kraj má přijatý Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. V roce 2009 probíhala dle plánu jak průběžná realizace, tak i monitorování.

Moravskoslezský kraj

Stav – kraj má přijatý Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. V roce 2009 probíhala dle plánu jak průběžná realizace, tak i monitorování.

Zlínský kraj

Stav – kraj dosud nemá přijatý KPV. V roce 2009 probíhaly přípravné práce na přípravě nového KPV. S ohledem na dosavadní postup prací je reálné, aby nový KPV byl připraven do konce roku 2010.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

Celkové hodnocení plnění Národního plánu podpory a integrace občanů se zdravotním postižením za období 2006 – 2009

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, jako poradní orgán Vládního výboru pro zdravotně postižené občany, se vyjadřuje k plnění jednotlivých Národních plánů na podporu osob se zdravotním postižením.

Hodnocení plnění Národního plánu podpory a integrace v období 2006 – 2009 vychází z posouzení zpráv jednotlivých subjektů, které byly pověřeny plněním opatření. Z předložených zpráv vyplývá, že většina úkolů Národního plánu podpory a integrace byla splněna v termínu, přičemž některá opatření a termíny plnění byly v průběhu uplynulého období modifikovány, případně novelizovány.

Dle našeho názoru nebyla splněna následující opatření.

Opatření v gesci MPSV ČR:

2.6. Navrhnout právní úpravu vytvářející dostatečný prostor a podmínky pro vzájemnou provázanost komplexní rehabilitace osob se zdravotním postižením a potřebnou návaznost jednotlivých oblastí rehabilitace a zároveň sledovat účinnost poskytnuté rehabilitační péče.

2.10. Zajistit vypracování analýzy současného způsobu provozování rané péče a navrhnout legislativní opatření pro ustavení tohoto typu služby jako uceleného komplexu řady podpůrných služeb a programů zaměřených na celou rodinu dítěte se zdravotním postižením v raném věku. Při vypracování analýz zhodnotit dopady zákona o sociálních službách, který řeší část problematiky rané péče, spadající do působnosti MPSV ČR.

2.14. Zajistit rovný přístup k veřejným zdrojům pro všechny poskytovatele sociálních služeb, kteří naplní zákonem stanovené standardy kvality.

I přes opakovaná jednání a snahu NRZP ČR se nepodařilo dosáhnout shody mezi MPSV ČR, MZD ČR, MŠMT ČR a dalšími rezorty na vytvoření právní kodifikace komplexní rehabilitace osob se zdravotním postižením. MPSV ČR předložilo věcný záměr zákona o komplexní rehabilitaci, který však nebyl schválen Legislativní radou vlády a tudíž ani nebyl vládou projednáván. Považujeme toto opatření za velmi důležité a proto bude třeba se na řešení této problematiky znovu urychleně zaměřit.

Dále jsme přesvědčeni o tom, že se MPSV ČR nepodařilo důsledně zajistit rovný přístup k veřejným zdrojům pro poskytovatele sociálních služeb. Dotační řízení podle našeho názoru zvyhodňuje doposud především poskytovatele institucionálních sociálních služeb.

Opatření v gesci MZD ČR:

4.4. V připravovaných legislativních normách aplikovat způsoby naplnění práv pacientů, které vyplývají z Úmluvy o lidských právech a biomedicině.

MZD ČR sice předložilo vládě návrh zákona, který by zlepšil způsob naplnění práv pacientů, avšak ministr zdravotnictví tento návrh zákona z projednávání v Poslanecké sněmovně stáhl. Práva pacientů se zdravotním postižením jsou porušována především v nedostatečné komunikaci zdravotnických pracovníků s osobami se zdravotním postižením. Není dostatek pracovníků, kteří umí komunikovat s neslyšícími osobami. Zdravotničtí pracovníci zásadně hovoří s pacienty se zdravotním postižením prostřednictvím jiné osoby a podobně. U pacientů

se zdravotním postižením nejsou respektovány jejich požadavky na asistenci, kterou nezbytně potřebují.

Opatření v gesci MV ČR:

6.2. Vytvářet podmínky pro postupné proškolení pracovníků veřejné správy o problematice občanů se zdravotním postižením a zásadách komunikace s vybranými skupinami občanů se zdravotním postižením.

6.19. Připravit a realizovat speciální kurzy Národního programu počítačové gramotnosti pro občany se zdravotním postižením – Handicap.

MV ČR dosud nerealizuje akreditovaný kurz pro pracovníky veřejné správy o problematice občanů se zdravotním postižením a zásadách komunikace s těmito osobami. NRZP ČR je připravena se na přípravě a realizaci tohoto výukového programu podílet. Tento výukový program by se měl stát trvalou součástí vzdělávání pracovníků veřejné správy.

Vzhledem ke sloučení Ministerstva informatiky ČR a Ministerstva vnitra ČR, které se uskutečnilo v uplynulých letech, nebyly realizovány speciální kurzy k počítačové gramotnosti osob se zdravotním postižením.

NRZP ČR je přesvědčena o tom, že Národní plán podpory a integrace osob se zdravotním postižením naplnil svůj účel, většina opatření byla přijata a přináší prospěch osobám se zdravotním postižením. NRZP ČR vyslovuje uznání všem subjektům, které se podílely na plnění tohoto plánu a plnění jednotlivých opatření.

Svaz českých a moravských výrobních družstev

- 3.11. Vypracovat analýzu mapující možnost vzniku a podpory tzv. sociálních družstev a případně dalších subjektů sociální ekonomie podporujících zlepšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením. Výsledky analýzy použít při aktualizaci Národního plánu.

SČMVD, MPO, MPSV - do 30. 6. 2009

Finanční zajištění: v rámci rozpočtu SČMVD

PLNĚNÍ:

Jedná se o dlouhodobý úkol, kterému se věnujeme již nejméně od roku 1996, jeho plnění již daleko překračuje formulované zadání v letech 2005-6.

Dovolujeme si uvést jen nejdůležitější aktivity a kroky, na kterých jsme se podíleli s dalšími partnery:

- 2005 – 8 byl realizován náš projekt „Sociální družstvo a podnik“ v rámci partnerství Iniciativy EQUAL v ČR, v němž ve spolupráci s m.j. několika hospodářskými komorami a úřady práce, NROZP a dalšími byly zmapovány podmínky, vytvořeny dokumenty a byla zajišťována v 5 spádových centrech podpora vzniku sociálních družstev a podniků – v rámci tohoto pilotního ověření vzniklo nejméně 17 subjektů, řada dokumentů a návrhů (manuály), které jsou dále využívány.
- V roce 2008 v rámci projektu „Podnikání v sociální ekonomice“ (obdobně CIP EQUAL ESF) jsme s několika partnery realizovali propagační „roadshow“ zaměřenou na oslovení a průzkum prostředí ve vybraných regionech – i tyto poznatky přispěly k průběžné analýze. Vznikl propagační film a řada 10 publikací – od teoretických (VŠ) až po praktický sborník příkladů a zkušeností.
- V současné době realizujeme společně s partnery z Irska projekt mezinárodní spolupráce, jehož cílem je vytvořit manuál přežití sociálního družstva/podnikatele a jednak se podílíme na rozvoji a propagaci metod měření sociálního kapitálu (sociální přidané hodnoty, sociální auditing apod.).
- Od roku 2006 jsme se podíleli na spolupráci s dalšími zainteresovanými subjekty z neziskového i veřejného sektoru na činnosti platformy NESSEA, z níž postupně (v roce 2009 i formálně) vznikla Národní tematická síť pro sociální ekonomiku a podnikání, v níž spolupracujeme na jednom z projektů mezinárodní spolupráce. Za úspěch považujeme především zapojení prakticky všech relevantních subjektů v ČR.
- V rámci tohoto projektu jsme zaměřeni zejména na oblast vzdělávání (konkrétně spolupracujeme s nejméně 3-4 vysokými školami, na jedné z nich se podílíme na výuce v rámci specializace družstevnictví).
- Podíleli jsme se na vzniku, podpoře a schválení nástroje finanční podpory – konkrétně dvou spojených výzev v rámci OP LZZ (č.30/2009) a IOP č.1/2009) přímo zaměřených na podporu sociálních podniků a družstev. Bohužel těmto výzvám není věnována potřebná technická podpora ani široká osvěta – v současnosti jednáme s MPSV ČR o posílení a spolupracujeme na průzkumu příčin nízkého zájmu a kvality žádostí.
- Téma podpory sociálních podniků bylo nosnou částí Evropské konference o sociální ekonomice 16. - 18. dubna 2009, kterou SČMVD organizoval v rámci českého předsednictví v EU.

- V rámci legislativních prací spolupracujeme s tvůrci nového obchodního zákoníku na části týkající se tohoto podnikatelského modelu – trvale.
- Nezávisle pokračujeme i na mezinárodní úrovni, jak v rámci struktur družstevních, tak i nezávislých.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn.

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany

- 5.5. Zajistit činnost Programu mobility, zejména podávání, výběr a hodnocení záměrů, nastavování pravidel pro podporu programu jednotlivými resorty a propagaci programu posílením sekretariátu VVZPO o jedno pracovní místo.

ÚV – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV

Orientační odhad nákladů: podpora a propagace programu - cca 110 tis. Kč ročně, posílení sekretariátu cca 350 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 byly vyhlášeny VVZPO celkem dvě výzvy k předkládání záměrů bezbariérových tras ve městech a obcích, a to v jarním a podzimním termínu. V jarním kole bylo z celkového počtu 20 přihlášených záměrů bezbariérových tras 12 záměrů schváleno a doporučeno k financování v průběhu roku 2010 a dalších let dle naplánovaného harmonogramu realizace jednotlivých projektů. V podzimním kole byly z celkového počtu 9 přihlášených záměrů schváleny a doporučeny k financování v roce 2010, resp. v dalších letech dle naplánovaného harmonogramu realizace, 4 záměry bezbariérových tras.

Pokud jde o financování Programu mobility v daném roce, v roce 2009 byla podpořena realizace cca 32 projektů 24 měst a obcí s poskytnutými dotacemi v celkové výši **51 439 tis. Kč**. Jedná se zejména o projekty, které byly součástí schválených záměrů bezbariérových tras podaných v roce 2008 pro rok 2009, popř. projekty ze záměrů doporučených v dřívějších letech, jejichž realizace byla naplánována či přesunuta na rok 2009. Uvedená částka není zcela přesná vzhledem k tomu, že u některých projektů (zejména u projektů dopravních staveb financovaných z rozpočtu SFDI) nelze s přesností určit, v jakém rozsahu jsou součástí schváleného záměru bezbariérové trasy v rámci Programu mobility a jaká část projektu již schválený záměr přesahuje.

Celková částka vynaložená na odstraňování bariér z rozpočtu příslušných resortů a institucí, zahrnující i projekty realizované mimo Program mobility, dosáhla v roce 2009 výše cca **427 413 tis. Kč**. Oproti roku 2008 došlo ke snížení vynaložených finančních prostředků na tento program o více než 100 000 tis. Kč (v roce 2008 se jednalo o částku 534 631 tis. Kč).

Počátkem minulého roku 2009 byla Úřadem vlády ČR vydána nová, aktualizovaná příručka Programu mobility. Příručka obsahující základní dokumenty programu a nový, podrobně zpracovaný manuál pro předkladatele byla následně distribuována na všech 205 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Všechny dokumenty k programu jsou také k dispozici na internetových stránkách VVZPO: www.vvzpo.vlada.cz. Tento nový manuál se snaží podrobně popsat postup při zpracování záměru a upozornit žadatele na nejčastější chyby a nedostatky, k nimž při zpracování záměrů dochází. Jelikož byla příručka rychle rozebrána, byl v září 2009 proveden její dotisk.

Pracovníci sekretariátu VVZPO ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR se v loňském roce aktivně účastnili několika seminářů zaměřených na propagaci Programu mobility. 27. května 2009 se uskutečnila prezentace Programu mobility na poradě tajemníků úřadů měst a obcí Olomouckého kraje. 11. června 2009 se v Blatné uskutečnila motivační přednáška o programu určená pro tajemníky obcí s rozšířenou působností

Jihočeského kraje, 23. června 2009 se v Roztokách u Prahy konalo setkání tajemníků obcí Středočeského kraje a 21. října 2009 byl Program mobility prezentován v Brně v rámci veletrhu Medical Fair na konferenci Přístupné cestování.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 7.3. Vypracovat analýzu a nově navrhnout formulaci právní úpravy ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením (osoby stížené duševní poruchou) a to posílením práv těchto osob v řízeních, která se jich týkají (zejména institut způsobilosti k právním úkonům) a přijetím podrobnější úpravy práv a povinností opatrovníka těchto osob.

MS, MPSV, MZ, VVZPO, NRZP ČR - do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtových kapitol MS, MPSV, MZ, ÚV a rozpočtu NRZP ČR

PLNĚNÍ:

Úkol byl plněn.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol byl splněn. Nová právní úprava ochrany práv zvláště ohrožených skupin osob se zdravotním postižením byla zapracována do nového občanského zákoníku, který na jaře 2009 projednala vláda a postoupila ho k projednání Parlamentu ČR. Vzhledem k tomu, že občanský zákoník již nebyl v průběhu tohoto volebního období projednán, bylo toto opatření přesunuto do nového Národního plánu.

- 7.4. V případě přijetí speciální antidiskriminační normy vyhodnotit zkušenosti a její přínos pro osoby se zdravotním postižením a v případě potřeby zajistit přijetí speciálního zákona řešícího otázky rovného zacházení a zákazu diskriminace osob se zdravotním postižením.

VVZPO – do 31. 12. 2009

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV

PLNĚNÍ:

Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon) nabyl účinnosti dnem 1. září 2009. Z důvodu velice krátké doby účinnosti a praktické aplikace tohoto právního předpisu nebylo možné ani účelné v průběhu roku 2009 jeho dopady a přínos z hlediska osob se zdravotním postižením vyhodnotit. Vzhledem k závažnosti tématu bylo toto opatření přeneseno do nového Národního plánu s termínem jeho realizace do 31. 12. 2011.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol nebyl splněn.

- 7.7. Zvyšovat právní vědomí v oblasti zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení či nepříznivého zdravotního stavu, a to např. tiskem informačních materiálů, informováním veřejnosti prostřednictvím rozhlasových a televizních médií apod.

VVZPO, NRZP ČR, všechny resorty – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: NRZP ČR cca 250 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn. Pracovníci sekretariátu VVZPO se v průběhu roku 2009 aktivně účastnili konferencí a seminářů zaměřených na problematiku diskriminace osob se zdravotním postižením. Sekretariát VVZPO měl svého zástupce v národní pracovní skupině pro kampaň Evropské unie Pro rozmanitost - Proti diskriminaci.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 8.3. Vyhlášovat Cenu Vládního výboru za publicistické práce zaměřené na problematiku zdravotního postižení

VVZPO – každoročně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV

Orientační odhad nákladů: cca 150 tis. Kč ročně

PLNĚNÍ:

V roce 2009 byl vyhlášen XVI. ročník Ceny VVZPO za publicistické práce zaměřené na problematiku zdravotního postižení, ve kterém bylo hodnoceno 50 soutěžních prací ve čtyřech kategoriích – televizní, rozhlasové, tiskové a internetové. Sekretariát VVZPO uspořádal slavnostní předání cen na večeru k Mezinárodnímu dni osob se zdravotním postižením dne 4. prosince 2009. Kromě čtyř hlavních cen v každé z kategorií byla udělena i další ocenění – čestná uznání.

Ceny v XVI. ročníku předávali: v tiskové kategorii Ing. Jan Fischer, CSc. - předseda vlády ČR a předseda VVZPO, v televizní kategorii Michael Kocáb – ministr pro lidská práva a výkonný místopředseda VVZPO, v rozhlasové kategorii Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MBA – ministryně zdravotnictví a místopředsedkyně VVZPO a v internetové kategorii JUDr. Petr Šimerka - ministr práce a sociálních věcí a místopředseda VVZPO.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.2. Jedenkrát ročně zpracovat aktualizaci Národního plánu.

VVZPO – průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn, každoročně probíhá kontrola plnění a aktualizace Národního plánu. Zpráva je projednána vládou ČR a je k ní přijímáno usnesení.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.

- 9.4. Metodicky podpořit přípravu, realizaci a průběžné monitorování krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením.

VVZPO, NRZP ČR - průběžně

Finanční zajištění: v rámci výdajového limitu rozpočtové kapitoly ÚV a rozpočtu NRZP ČR

Orientační odhad nákladů: cca 2,5 mil. Kč ročně

PLNĚNÍ:

Úkol je plněn. Sekretariát VVZPO působí jako metodické a poradenské místo, na které se mohou krajské úřady obracet v záležitostech dotýkajících se přípravy a realizace krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. Pro koordinaci a výměnu zkušeností v této oblasti ustavil VVZPO na svém zasedání v dubnu 2004 Odbornou skupinu pro regionální rozvoj, jejímiž členy jsou zástupci jednotlivých krajů, do jejichž působnosti příprava a realizace krajských plánů náleží. Odborná skupina se v roce 2009 sešla na 2 zasedáních, na kterých hodnotila situaci v jednotlivých krajích, členové si navzájem vyměňovali zkušenosti související s touto problematikou. Členové skupiny si také vyměňovali zkušenosti v oblasti naplňování krajských plánů rozvoje sociálních služeb.

Krajské plány vyrovnávání příležitostí jsou realizovány v šesti krajích: Jihomoravském, Moravskoslezském, Olomouckém, Pardubickém, Královéhradeckém kraji a v Praze. V ostatních krajích jsou krajské plány prozatím ve fázi příprav.

STANOVISKO K PLNĚNÍ: Úkol je plněn.